

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.
AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE
Megjelenik hetenkint kétszer, csütörtökön és vasárnap.

OMGE évi tagsági díj:

200 holdig	15 pengő
500 " "	20 " "
1000 " "	30 " "
2000 " "	40 " "
3000 " "	50 " "
össen felül	150 " "

Részvételre szóló, szövetkezeti, vállalkozó és egyéb tagok részére évi tagdíj: 10 " "

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona

Az egyesületi tanács felügyelete alatt
A szerkesztési és kiadói feladatokat:
Buday Barna főszerkesztő.
Szerkesztő: Rothmeyer Imre

Kiállítások árak:

OMGE-tagoknak:	Kiállításoknak:
Negyedévre --- 4 pengő	Negyedévre --- 10 pengő
Félévre --- 11 " "	Félévre --- 18 " "
Egészévre --- 20 " "	Egészévre --- 32 " "

Külföldre a fenti árak és a postaköltség
Külföldi kiállítások napjairól negyedévre fogadjunk el
Kiadóhivatal: Budapest, IX., Üllői-utca 25. Telef.: József 09-32

Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-u. 8. Telefon: József 51-06

TARTALOM:

- A növénynevelő bizottság gyűlése.
- Magyar bauxit. (akadémikus György Albert.)
- A g-benafront. (Havas Mór.)
- Burgonyaműtrágyázási kísérletek. (K. Takács Gyula.)
- Termesztési kísérlet az amerikai „Funk-Bross” tengerivel. (Kesztyűs Lajos.)
- Az öntözés és az öntözővíz beszerzésének nehézségei. (Kenessey Béla.)
- Répa helyettesítése erjesztett takarmányokkal. (Pörnczy József.)
- A szarvasmarhatenyésztés időszerei kérdése. I. (Welmann Oszkár dr.)
- Festőm-rinó juhok ikerbarányozása. (Fáy Andor.)
- A baseli nemzetközi kiállítás. (Masirevich György.)
- Uj rendeletek.
- Könyvismertetés.
- A gazdaságosság köréből. (Uzsoratórvényi) (Alabéri Farkas Géza.)
- A termelők és kereskedők együttműködése. (Winterstein Frigyes.)
- A mezőgazdaság állapota.
- Gazdasági helyzetek. (Pöhl Henrik.)
- Vegyes közlemények.
- Társadalmi közlemények.
- Szerkesztői üzenetek.

- Március hó 28. (hétfő): A kiállítás egész napon át még nyitva van, bár az eladott állatok elszállítása már megkezdődik.
- " " 28. d. u. 6 órakor: (18 ó.) A kiállítás bezárása.
- " " 29. (kedd): A kiállított termények, gépek stb. elszállítása megkezdődik, az eladott állatok elszállítása folytatódik.
- " " 30. (szerda): Az el nem adott állatok elszállítása megkezdődik, a termények, gépek stb. elszállítása befejeződik.
- " " 31. (csütörtök): Az összes elszállítás befejeződik.

Tudnivalók a tenyészállat-, termény- és gépkiallításról és vásárról.

A tenyészállat-, termény- és gépkiallítás és vásár március hó 24-25. napjain tekinthető meg, egész napon át. Az ünnepélyes megnyitás március hó 25-én délelőtt 10 órakor lesz. Március 28-án az eladott állatok elszállítása kezdetét veszi, de azért a kiállítás teljes egészében még megtekinthető. Március 25-27-én minden nap délelőtt 11 órakor a díjazott szarvasmarhákát elő fogják vezetni.

Az új lövésnyitással kapcsolatban a villamosvonal kiéptül egészen a vásártéren kapujáig; ezen a vonalon a kiállítási napokon a Rókus-kórháztól induló és a Népszínház-utcán menő 29. számú kocsit fog közlekedni, amelyre természetesen át is lehet szállani.

Katalógust március hó 24-től kezdve a helyszínen és a „Patria” könyvkereskedésében lehet kapni.

A kedvezményes vasúti utazásra jogosító igazolványok elfogytak, azoknak akik március 20-a után küldték be igénylésüket, a beküldött összeget visszaküldjük.

A XXXVI. tenyészállatkiállítás és vásár rendezőbizottsága.

Meghívó

a Gazdák Országos Propaganda Szövetségének 1927. évi március hó 26-án (szombaton) d. u. 1/2 órakor, Budapestben, az OMGE székháza nagytermében (Köztelek-utca 8., II. em.) tartandó alakuló gyűlésére.

Napirend:

1. Elnöki megnyitó.
2. Buday Barna előadása a földreformtörvény végrehajtásának következményeiről és az előkészítőbizottság határozati javaslatának előterjesztése.
3. Hozzászólások a határozati javaslatához.
4. Határozathozatal a Szövetség megalakulásáról.
5. A végrehajtóbizottság megalakítása.
6. A jogügyi választmány tagjainak megválasztása.

Somssich László gróf s. k. az OMGE elnöke.

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület állattenyésztési és állategészségügyi szakosztályának március 25-én, pénteken délután 1/2 óra (17-30) órakor az egyesület székháza nagytermében tartandó gyűlésére.

Tárgy:

1. Rácz Mihály dr. gazd. akadémiai tanár előadása: „Szarvasmarbahizálásunk jelentősége tenyésztési, takarmányozási és jövedelmezőségi szempontból.”
2. Hozzászólások. (A szakosztály több, hízalással rendszeresen foglalkozó jeles szakembert előre felkért tapasztalatainak ismertetésére.)

Budapest, 1927. március hó 8-án.

Mesterházy Ernő dr. s. k., a szakosztály elnöke.

A szakosztály ülésén vendégeket szívesen látunk!

Meghívó

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület Szántógéptulajdonosok Orsz. Szövetsége folyó évi március hó 26-án (szombaton) délután 4 órakor az egyesület székházának tanácstermében (Budapest, IX., Köztelek-u. 8., I. emelet) tartandó végrehajtóbizottsági gyűlésére.

Tárgyak:

1. A mezőgazdasági célokra szolgáló ásványolajtermékek és a traktorok vámkérdése. (Előadó: Rothmeyer Imre OMGE titkár.)
2. Esetleges indítványok.

Budapest, 1927. március hó 12-én.

Waldholt Frigyes báró dr. s. k. szövetségi elnök.

Vendégeket szívesen látunk!

Meghívó

A mangalicatenyésztés céltudatos és szervezett fejlesztése kérdésének megvitatása tárgyában február hó 25-én tartott értekezlet úgy határozott, hogy a tenyészállatkiállítás időpontjában egy újabb értekezlet hívassék össze, amelyen a mangalicatenyésztők legszélesebb körének módjában álljon a kérdéshez hozzászólni, valamint a munkatervre nézve véleményét kifejteni. Az alapos megvitatás érdekében az értekezlet arra is felkérte a Köztelek lap szerkesztőségét, hogy az enesei Dorner Béla m. kir. gazdasági főigazgató és Rácz Mihály dr. gazdasági akadémiai tanár által előterjesztett munkatervet és javaslatokat az újabb értekezletet megelőzően, előzetesen közölje. Ennek a határozathoz képesti a mangalicatenyésztők országos értekezlete március hó 27-én (vasárnap) délután 1/2 óra (17-30) órakor fog megtartani az OMGE székháza nagytermében,

AZ OMGE KÖZLEMÉNYEI.

A közteleki tavaszi gazdahét és a tenyészállatkiállítás és vásár napirendje.

- Március hó 25. (péntek). D. e. 10 órakor: A kiállítás ünnepélyes megnyitása. (A kiállítás reggel 8 órától egész napon át megtekinthető.)
- " " 25. d. e. 11 órakor: A díjazott szarvasmarhák elővezetése.
- " " 25. d. u. 1/2 órakor: Az állattenyésztési szakosztály gyűlése a Közteleken.
- " " 26. (szombat): A kiállítás egész napon át nyitva van.
- " " 26. d. e. 11 órakor: A díjazott szarvasmarhák elővezetése.
- " " 26. d. u. 4 órakor (16 ó.): A Szántógéptulajdonosok Országos Szövetsége végrehajtóbizottságának nyilvános ülése a Közteleken. (Tiltakozás az ásványolaj- és traktorvámok felemlése ellen.)
- " " 26. d. u. 1/2 órakor (17-30 ó.): A Gazdák Országos Propaganda Szövetségének alakuló gyűlése a Közteleken.
- " " 27. (vasárnap): A kiállítás egész napon át nyitva van.
- " " 27. d. e. 11 órakor: A díjazott szarvasmarhák elővezetése.
- " " 27. d. u. 1/2 órakor (17-30 ó.): A mangalicatenyésztők értekezlete a Közteleken.

Szavatolt rézgálic la raffia 12% rézgálicnak megfelelő finoman kalcinált réztartalommal rézkénpor

98-99%-os rézgálic mayunga raffia

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezeténél. Budapest. V., ker., Alkotmány-utca 29. szám.

Mai számunk 38 oldal.

Ennek a számnak ára 40 fillér

OR
mánya
ép
és
ntatásra
kalmas!!
Budapest

Kicsérélhető
hengerbetétek
Beépített
regulátor

mick“.

ok

s — képzett,
em ülnek fel
ényszerű és
élettartamára
drága alkat-

7-én meg-

ára
roké

kisebb, ugy

szere
yer!

ÁG

Nincs
hengerfurás

vezető: Mészáros Vilmos

amelyre az összes érdeklődő tényezőket és szakembereket meghívjuk.

A vitát enesei **Dorner Béla** és **Rácz Mihály dr.** fogják röviden bevezetni.

Budapest, 1927. március 14.

Mesterházy Ernő dr. s. k.,
az állattenyésztési szakosztály
elnöke.

A növénynemesítő bizottság gyűlése.

(1927. március 16.)

Székács Elemér elnök elnökléte alatt jelen voltak: **Grábner Emil** és **Legány Ödön** társelnökök, **Angyal Dezső**, **Binder Henrik**, **Dvorák Károly**, **Dudás András**, **Drezdner Iván**, **Eszényi Jenő**, **Elek István dr.**, **Günther Imre**, **Halász Ágoston dr.**, **Kund Ede**, **Koós Mihály**, **Károly Rezső dr.**, **Kenessey Béla**, **László Sándor**, **Ludwigy Alfréd**, **Mauthner Alfréd**, **Minarik János**, **Papp Endre dr.**, **Radits Antal**, **Rosenberg Géza**, **Böck Béla dr.**, **Stachel Géza**, **Szmaszenka Herbert dr.**, **Tóth Lajos**, **K. Takács Gyula** bizottsági tagok és vendégek.

Az egyesület tisztikarából **Mutschbacher Emil dr.**, ügyvezető-igazgató, **Rothmeyer Imre**, **Rege Károly dr.**, **Réilly Gyula** titkárok **Herodek Sándor dr.** gyakornok és **Fabricius Endre** főtitkár, mint bizottsági főelőadó.

Kimentette magát: **Degen Árpád dr.**, **Fleischmann Rezső**, **Kemptner Ernő**, **Kerpely Kálmán dr.**, **Meskö Pál**, **Pöhl Henrik**, **Szabó Gusztáv dr.**, **Szuly Elemér**, **Tóth Jenő dr.** és **Ujhelyi Andor dr.**

1. A bizottság ujjaalakulása.

Mutschbacher Emil dr. ügyvezető-igazgató a megjelenteket üdvözölve, az egyesületi tanács nevében javasolja, hogy 1930-ig bezárólag a bizottság elnökéül újból **Székács Elemér**, társelnökökké pedig **Grábner Emil**, **Baross László** és **Legány Ödön** választassanak meg. (Helyeslés.) Miután úgy látja, hogy javaslata egyhangú helyesléssel találkozott, nevezeteket megválasztottaknak jelenti ki és felkéri **Székács Elemér** az elnöki szék elfoglalására.

Székács Elemér elnök úgy a maga, mint elnöktársai nevében a bizottságnak megköszönve a megnyilvánult bizalmat, hangsúlyozza, hogy a bizottság főfeladata a növénynemesítés ügyét Magyarországon előmozdítani, mert jórésben ezzel tudjuk mezőgazdaságunkat mai válságos állapotából kiemelni. A bizottság e törekvéséhez és az elnökség ez irányú munkásságához kéri a bizottsági tagok támogatását.

Ezután a bizottság új tagjait meghívták **Szuly Elemér** növénynemesítő intéző, **Ribizánszky József** uradalmi tisztartó és **Kulin István**, a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara növényvédelmi felügyelője.

2. A magyar gyártmányú „Selector” vetőmagtisztítógép

Legány Ödön, a Hatvani Növénynemesítő R.-T. vezérigazgatója fenti című előadásában — amelyet egész terjedelmében a **Köztelek** egyik legközelebbi számában közlünk — a jelen voltak emlékeztetőbe idézte a magyar gépgyárosok egyesületében két évvel ezelőtt tartott ankéton történeteket, amikor is a növénynemesítők és magkereskedők a hazai gépgyárosok: a különleges vetőmagtisztítógépek gyártását sürgették. Előadó az ankéton rámutatott arra a lehetetlen állapotra, amely a növénynemesítők munkáját megbénítja azzal, hogy megfelelő tisztítógépek nem állanak rendelkezésükre, mert a hazai gyárak ezek elkészítésével késlekednek, a külföldi behozatalt pedig ellenzik. A Hatvani Növénynemesítő R.-T. a földművelésügyi, kereskedelemügyi és pénzügyminisztériumhoz e tárgyban memorandumokat is terjesztett be, rámutatván arra, hogy nem csupán a növénynemesítőknek, hanem ugyiszólva minden gazdának szüksége van jó magtisztítógépekre. Nagy megnyugvással vehetjük tudomásul, hogy ez a mozgalom nem volt hiábavaló. Az elmúlt év tavaszán már arról értesültünk, hogy **Stachel** és **Lenner** triógyára készíti már a **Schönwisner**-féle heremag-tisztítógépet. Most pedig a „Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth R.-T.” magyar gépgyár a „Selector” nevű vetőmagtisztító- és osztályozógépet készítette el és pedig kétféle alakban, kisebb teljesítményű, szállítható és nagyobb teljesítményű, stabil alakban. Szólván ezután részletesen ismerteti a „Selector” vetőmagtisztítógép berendezését és az általa végzett munka eredményeit, megállapítva, hogy a „Selector” tisztítógéppel sokféle és gyakran nehéz feladat oldható meg és ezzel a géppel a legkülönbözőbb termények magját lehet tisztítani.

Székács Elemér elnök előadónak a bizottság nevében hálás köszönetet mond előadásáért és azért a munkájáért, amelyet

a „Selector” gép kipróbálásával végzett. Ezzel a géppel igen fontos kérdés oldatott meg, mert a komplikált külföldi tisztító gépek idegen magvak tisztítására jők voltak, de a speciálisan magyar magvak tisztítására, nem feleltek meg. Kívánatosnak jelzi, hogy a gép nagyobb típusa is hordozható, továbbá, hogy a szemvesztésesség jelentéktelen legyen.

Günther Imre felszólalásában ismerteti az Eszterházián két évvel ezelőtt létesült tisztítóberendezést, amelyet az Első Magyar Általános Gépgyár R.-T. készített és amely 10 munkóra alatt 1 vagon búzát dolgoz fel.

László Sándor, a Hofherr és Schranz gépgyár vezérigazgatója felszólalásában hangsúlyozza, hogy a gyárat az a szemrehányás vezette az új tisztítógép előállítására, amelyet **Legány** előadó megemlítt, hogy t. i. a hazai gépgyárak nem akarnak idegen gépet beengedni és viszont nem produkálnak semmit. A vezetése alatt működő özem a Schüle-féle szerkezetet javította. **Székács Elemér** elnök felszólalására megjegyzi, hogy a stabil típusnak hordozhatóvá tétele nem probléma. A gépnek előnye, hogy annyira ki van rajta minden egyensúlyozva, hogy az 2 loerővel is meghajtható.

Rámutat arra, hogy míg a nemesítő célja az, hogy jól kiváltsa a vetőmagot, de nagy veszteség nélkül, addig a gyakorlati gazdának könnyebb a helyzete, mert itt a kiválasztott könnyebb mag is felhasználható. Kéri, hogy a gazdák támogassák vállalatának az új magyar gyártmányú vetőmagtisztítógép elkészítésével járt munkáját és egyszerűsített köszönetet mond **Minarik János** jószágigazgatónak **Legány Ödön** vezérigazgatónak, akik a gép elkészítésénél tanácsokat adtak, valamint az OMGE-nek, hogy ezt az új gépet e szakülésből kifolyólag a gazdák megismerhetik.

Székács Elemér elnök félreértelt szavainak helyreigazításaként megjegyzi, hogy azt óhajtott mint kívánságot leszögezni, hogy a jó buzavetőmagot, amely kisebb típusú, a gép ki ne vessen esetleg, mert az veszteséget jelentene a nemesítésre. **Legány Ödön** előadónak újból köszönetet mondva, felkéri **Thaisz Lajost** előadásának megtartására.

3. A magyar származású lucernamag arankamentes termelése.

Thaisz Lajos ny. mezőgazd. kísérletügyi igazgató előadásában arra a sajnálatos körülményre mutat rá, hogy az aranka pusztítása elleni védekezés ezelőtt 50 évvel sokkal egészségesebb mederben mozgott, mint napjainkban, mert akkor még csakis ott irtották az arankát, ahol kell: a termőföldjén. Minthogy azonban az ilyen arankairtas nem volt általános és nem is volt kötelező, utóbb áttértek a vetőmagvak arankamentesítésére, szelelés és rostálás útján. Bár a szántóföldön való arankairtas úgy ahogy tovább tartott és tart még most is, az aranka elleni küzdelem a gazdától nagyobb részben mégis a magkereskedőhöz terelődött át. Ez a helytelen és igazságtalan mód sem oldotta meg az arankakérdést. Előadó véleménye szerint, amint azt már mások is többször hangoztatták, vissza kell térni a régi, de egyedül célhoz vezető módszerre: a termőföldön való arankamentesítésre. Ennek azonban nagyon sok és nagy akadály van, amelyek azonban elháríthatók. Ezek leküzdésére nézve más alkalommal fog javaslatot tenni, amikor majd e fontos kérdés gyakorlati kivételére nézve, a Vetőmagnemesítő és Értékesítő R.-T.-nél végzett újabb kísérleteiről is be fog számolni. Előadó azután áttért lucernatermelésünk másik nagy bajára, hogy különösen újabban, a magyar származású lucernamag közé melegebb éghajlat alatt termelt, nem fagyálló és silány takarmányt termő lucernamagot kevernek és ezzel a mi kiváló magyar lucernánkat valóssággal megrontják és annak külföldön is elismert jó hírnevét tönkreteszik. Miután az OMGE növénytermelési szakosztályának f. évi március hó 8-án tartott ülésén **Degen Árpád dr.**, az Állami Vetőmagvizsgáló Állomás főigazgatója, nagy készletséggel és teljes részletességgel tártta a magyar gazdaközönség elé ezt a nagy veszedelmet, ezért előadó éppen csak hogy érintette ezt az ügyet, azután a következő határozati javaslatot terjesztette a bizottság elé:

Mondja ki a bizottság, hogy:

1. Mind a magyar származású lucernamag védelme, mind pedig hazai lucernamagnemesítésünk alapanyagának biztosítása szempontjából kívánatos, hogy a m. kir. gazdasági felügyelők összeírják és továbbra is nyilvántartsák azokat a nagyobb lucernatermelőket, akikről bebizonyítható, hogy hosszabb idő óta külföldi származású lucernamagot nem termeltek, hanem kizárólag magyart, vagyis régi idők óta mindig saját termésű magyar vetőmagot vetettek. Addig is, amíg a hazai lucerna nemesítéséből származó magvak annyira el nem szaporítottak, hogy ezekből a bel-földi szükséglet ellátásán kívül még kivételre is juthatnak tétélek, addig a magyar származást igazoló bécát kizárólag

a M. Kir. Állami Vetőmagvizsgáló Állomás részéről a fent jelzett hivatalosan összeírt tétélekre nézve lehessen csupán kiadni.

2. Kívánatos, hogy a hazai lucernanemesítésekől származó, elszaporításra kiadott, valamint termelő gazdáknak eladott nemesített lucernamag-tétéleket a nemesítők az Orsz. M. Kir. Növénynemesítő Intézetnek a hivatalos fuvarokmányok bemutatása mellett minden évben bejelentés, hogy nevezett intézet az adatok alapján ellenőriztethesse a fellelőntül biztos magyar származású nemesített lucernamaggal bevetett területeket.

3. Szükséges továbbá, hogy ha a nemesített magyar lucernák az országban már annyira elterjedtek, hogy azokból jelentősebb tétélek már a külföldre is kivihetők, akkor az 1. pont szerint nyilvántartott hazai lucerna tétélek helyett, kizárólag a nemesített lucernamagvakból elszaporított tétélekre lehessen a magyar származást igazoló bécát alkalmazni. Ennek az időpontnak a megállapításával az Orsz. M. Kir. Növénynemesítő Intézet bizassék meg.

4. Fenti javaslatoknak a m. kir. földművelésügyi kormányhoz való eljuttatására az OMGE elnöksége kérésék fel.

Székács Elemér elnök előadónak a bizottság nevében köszönetet mondván, hangsúlyozza, hogy szükséges volt ezzel a kérdéssel a nemesítőknek is foglalkozni, mert a lucerna magyar származását legjobban a magyar nemesítéssel lehet igazolni.

Drezdner Iván felszólalásában rámutat, hogy külföldi magkereskedők magyar lucernamag néven olasz lucernamagot árusítanak. Ez Weihenstephanban is szótartott az ottani „Grünland”-mozgalom ülésén. Szólvó a gyűlésen jelen voltak felvilágosította a magyar lucernamag tisztaságáról, aminek eredményeként azok olomzárólt, garantált magyar származású lucernamagot kértek tőle. Ez is mutatja, mennyire fontos lenne a magyar lucernamag kiviteli olomzáróltása.

Mauthner Alfréd az OMGE földművelési és növénytermelési szakosztálya legutóbb tartott ülésén tett javaslatát ismerteti, amely szerint külföldre másként ne lehessen sem lucerna, sem lóheremagvakat szállítani, csakis garantált plombozással. Szólvó nevezett ülésen javasolta, hogy a behozataltól kerülő külföldi lucerna- és lóheremagvak denaturálhassanak, vagyis megfestessenek, mert így kizártnak tekinthető az a lehetőség, hogy valaki a bel-földön idegen származású magvakat keverhesse a hazait. Intézkedéseket sürget a magyar lucerna- és lóheremag védelme érdekében.

Elnök határozatként kimondja, hogy a bizottság előadó javaslatát **Mauthner Alfréd** pótlásával elfogadja. Hogy a magyar lucernáról költött rossz hír ellensúlyoztassék, az OMGE a külföldi követségek útján fogja a külföldet ilyen irányban tájékoztatni.

4. A sörárpavetőmag vámentes behozatala.

Fabricius Endre bizottsági főelőadó ismerteti a Zalavár-megyei Gazdasági Egyesületnek az OMGE-hez intézett átiratát, amely szerint az OMGE járjon közbe, hogy sörárpavetőmag elsősorban Csehszlovákiából vámentesen legyen behozható. Szólvó javasolja, hogy e javaslat felett a bizottság térjen napirendre és ilyen értelmű előterjesztést tegyen az OMGE igazgatóválasztmányának, mert Csonka-Magyarország is rendelkezik jöminőségű sörárpavetőmaggal, nemesítőink, mint a Hatvani Növénynemesítő R.-T., **Mesterházy Ernő**, **Bauer Ottó** gazdasági kiváló sörárpavetőmestert folytatnak, ahonnan jó minőségű vetőmag beszerezhető és így semmi szükség sincsen arra, hogy azt külföldről hozzuk be. (Helyeslés.)

Grábner Emil rámutat arra, hogy a hazai sörárpavetőmag között vannak jobbak, mint a külföldiek. Csodálkozik a Zalavár-megyei Gazdasági Egyesület indítványa felett. Emellett Szlovénközben a sörárpa termesztése már nem is olyan intenzív, mint volt azelőtt. E kérdéssel kapcsolatban indítványozza, hogy az OMGE tegye megfontolás tárgyává, nem lenne-e kívánatos esetleg már a folyó év őszén az országos sörárpakiváltást feljuttatni.

Elnök felveti az eszmét, hogy nem adhatnának-e a sörárpavetőmag jöminőségű sörárpavetőmagot a termelőknek, mint ahogy a cukorgyárosok a cukorrepamaggal teszik. E vetőmagot a sörárpavetőmag nemesítőktől szerezzék be. Ezután előadó javaslatát **Grábner Emil** pótlásával elfogadottnak jelenti ki.

Több tárgy nem lévén, elnök a gyűlést berekeszti.

Magyar bauxit.

Szentiványi Károly a „Köztelek” hasábjain nagy egyszerűsítettől áthatott közleményében megismerteti bányatörvényünket — a törvényerőre emelkedett osztrák patént —, amely az alumíniumot is (helye-

MAGYAR MEZŐGAZDÁK ÁLLATÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA, BUDAPESTEN

Telefon: 107-84, 129-14, 129-15

V. ALKOTMÁNY-UTCA 29.

Sürgőnycim: „MEGALÉR” Budapest

Wien i fók: „Megalér” Viehverwertungs Gesellschaft m. b. H. Wien, St.-Marx. Sürgőnycim: „Megalér” Wien

Foglalkozik: Jármos- és beállítási ökrök, sovány sertések adás-vételével, hizott marha, sertés és juh bizományi értékesítésével

ALLATSZÁLLITMÁNYOK CIMZENDŐK: Szarvasmarha, borjú és juhoknál: Budapest—Ferencváros, Marhavásártér — Wien, St.-Marx
Sertéseknél: Budapest—Ferencváros, Sertésvásártér — Wien, St.-Marx

Gazdatársadalmi intézmény: ~ Mindennemű állatkitivelt legelőnyösebben lebonyolítunk! ~ Meghívásra szakértőnket a helyszínrre kiküldjük!

FORD

Mezőgazdasági traktor.
Személy- és teherautóautó.
Alkatrésztár. Mintaterem.

MELIS és PINTÉR

autorizált képviselő. Motorüzemű szerelőtelep. SZOMBATHELY Telefon: 77

Kedvező fizetési és szállítási feltételek! Üzembehelyezés és betanítás díjmentesen!

Képviselőink: Sopron, Csorna, Keszthely, Zalaegerszeg, Tapolca, Nagykanizsa, Zalaszentgrót, Veszprém, Pápa.

sebben az
minősítette
ségének m
kutatómánc

A földbi
bauxit — a
ha fémalum
jon a föld
mai földhas
festékföldet
tene; sőt, l
az állam n
egy azzal
megkínálán
nek egy h
nyozása, h
met előállit

Való, ho
1854. évi m
kihirdetett
hatom cikk
tot fenntart
ben az alun
len volt és
a magnézium
ma sem fenn
(a földműve
18,514/1870.

A bauxit
pénzügymin
ványban m
ásvány”, az

1926. évi
vasokker ad
pedig úgy
bányatörvé
mely ásvány
használnak,
használható
nálás módj
fenntartott
adományozá
teljesen kö
ásvány vas
nálatni.

Ezzel a
a fenntartot
Tagadhatá
hiányosnaga
nak nincs
ma is fenn
lefoglaltat,
bauxitot, va
addig nálun
az Id. törvk
a szabad as

A szén te
határörvidék
birtok tartó
Magyarorszá
szénre kutató

Ezt az int
udvari rend
többi folyó
kellett a sz
tulajdonosok
tétélek fekv
esetleges ha
csen.

Az emilit
bányamérték

Kilométer-távolság	Gabon és örlemény 1914 évben
10,000	

50	46
----	----

100	81
-----	----

200	143
-----	-----

300	193
-----	-----

500	271
-----	-----

700	329
-----	-----

Jegyzet: Az á

ó Állomás részéről a fent
re nézve lehessen csupán

ucernanemesítésekől származó
termelő gazdáknak
leket a nemesítők az Orsz.
ek a hivatalos fuvarokmá-
érvben bejelentésük, hogy
an ellenőriztethesse a fele-
nemesített lucernamaggal

a nemesített magyar lucer-
terjedtek, hogy azokból
idre is kivihetők, akkor az
zai lucerna tétélek helyett,
gyakból elszaporított tété-
arást igazoló bécát alkál-
megállapításával az Orsz.
bizassék meg.

földművelésügyi kormány-
elnöksége kéresek fel.
nak a bizottság nevében
h, hogy szükséges volt ezzel
glalkozniok, mert a lucerna
magyar nemesítéssel lehet

rámutat, hogy külföldi mag-
néven olasz lucernamagot
is szóvátéteket az ottani
ló a gyűlésen jelen voltak
mag tisztaságáról, aminek
arantált magyar származásu
mutatja, mennyire fontos
eli olomzárólása.

nűvelési és növénytermelési
én tett javaslatát ismerteti,
ne lehessen sem lucerna-
akís garantált plombozással.
hogy a behozatalra kerülő
k denaturálással, vagyis
ak tekinthető az a lehetőség,
armazásu magvakkal kever-
gerget a magyar lucerna- és

hogy a bizottság előadó
lásával elfogadja. Hogy a
bir ellensúlyoztassék, az
ján fogja a külföldet ilyen
mentes behozatala.

előadó ismerteti a Zalavár-
az OMGE-hez intézett át-
árjon közbe, hogy sörárpa-
kiből vámentesen legyen
e javaslat felett a bizott-
telmi előterjesztést tegyen
nak, mert Csonka-Magyar-
sörárparvetőmmal, neme-
nemesítő R.-T., *Mesterházy*
aló sörárpanemesítést foly-
dómag beszerezhető és így
hogy azt külföldről hozzuk

gy a hazai sörárpköz közt
k. Csodálkozik a Zalavár-
aditványa felett. Emellett
telése már nem is olyan
rdéssel kapcsolatban indit-
megfontolás tárgyává, nem
folyó év őszén az országos

auzit.

ztelek" hasábjain nagy
ményében megtámadta
rvényerőre emelkedett
aluminiumot is (helye-

sebben az alumíniumércet) fenntartott ásványnak
minősítette és a földtulajdonos bármekkora veszte-
ségének megtérítése nélkül, az ugynevezett zárt-
kutatmányosok zsákmányává teszi.

A földbirtokosok nevében azt kívánja, hogy a
bauxit — amelynek főalkotórésze ugyanis az agyag —
ha fémalumínium előállításra nem alkalmas, marad-
jon a földbirtokos tulajdona, aki abból — annak
mai felhasználhatósága mellett is — bauxitecementet,
festéköldet, tűzálló agyagot, kőszőrükkövet stb. készí-
tene; sőt, hogy ha az érc fémnyerésre alkalmas és
az állam nem vállalkoznék ennek feldolgozására,
ugy azzal elsősorban a birtok tulajdonosa lenne
megkínálendő és csak akkor jöhetne szóba a lelet-
nek egy harmadik személy részére való adomá-
nyozása, ha ő sem lenne hajlandó az ércből fém-
met előállítani.

Való, hogy bányatörvényünk még mindig az
1854. évi május hó 23-ikán kelt császári pátenssal
kihirdetett osztrák bányatörvény, de megnyugtathat-
om cikkiről, hogy nem ez minősítette a bauxi-
tot fenntartott ásványnak; hiszen abban az idő-
ben az alumínium nagyban való előállítása ismeret-
len volt és távolról sem volt annyi belőle, mint ma
a magnéziumból, pedig ennek ásványa: a magnezit,
ma sem fenntartott ásvány, hanem a földnek tartozéka
(a földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter
18514/1870. száma döntvénye).

A bauxit hovatartozására vonatkozólag a
pénzügyminisztérium 8175/1913. sz. alatt kelt dönt-
vényében mondta ki, hogy a „bauxit fenntartott
ásvány”, azaz nem képezi a telek tartozékát.

1926. évi február hó 13-ikán 14,810. szám alatt,
vasokker adományozása ellen beadott fölfolyamodásra
pedig úgy döntött a pénzügyminisztérium, hogy „a
bányatörvény 3. §-ában foglaltak értelmében vala-
mely ásvány fenntartott jellegét kizárólag az illető
ásványnak, fém, kén stb. tartalmában gyökerező
használatossága, nem pedig a tényleges felhasz-
nálás módja adja meg”, miért is a vasokkernek a
fenntartott ásványok körébe való vonása és így az
adományozás megengedhetősége szempontjából is
teljesen közömbösnek kell tekinteni, hogy ez az
ásvány vas nyerésére, vagy más célra fog felhasz-
náltatni.

Ezzel a csak egyéb, célra használható bauxit is
a fenntartott ásványok közé soroltatott.

Tagadhatatlan, hogy bányatörvényünknek vannak
hiányosságai, de ezek ellen panaszra földbirtokosaink-
nak nincs okuk — mert míg Ausztriában a szén
ma is fenntartott ásvány, mit zártkutatmánnyal bárki
lefoglalhat, épp úgy mint nálunk a vasércet, a
bauxitot, vagy más fenntartott ásványi előfordulást —,
addig nálunk az 1861. évi országbírói értekezlet,
az ld. törvk. szabályok VII. része I. §-ában a szén
a szabad ásványok köréből kirekesztette.

A szén tehát Magyarországon (Erdély, a katonai
határvidék és Horvát-Szlavonia kivételével) a föld-
birtok tartozékának lett kimondva, minek folytán
Magyarországon a földtulajdonos beleegyezése nélkül
szénre kutatni se szabad.

Ezt az intézkedést kiegészíti a 13,622/1862. számú
udvari rendelet, amelynek célja a szén jogi helyze-
téből folyó azt a nehézséget legyőzni — ami miatt
kellett a szabad ásványokat főleg kivenni a föld-
tulajdonosok rendelkezése alól —, hogy az ásványos
telepek fekvése és kiterjedése a földbirtok egészen
esetleges határaival semmiféle vonatkozásban nin-
csen.

Az említett udvari rendelet értelmében, ha a felkért
bányamértek több tulajdonos földje alatt húzódik

el, amelyek mindegyike különvéve kisebb, hogy-
sem arra egy egyszerű bányamérteket lehessen fektet-
ni (olyan 45,116-4 négyzetméter területtel bíró
egyenkőzény, amelynek legkisebb oldalhossza 106-2
méter), ugy a földbirtokos beleegyezése megadottnak
tekintendő, mihelyt az a városok és más községek
törvényes képviselősei vagy előjáróságai által,
illetőleg a közbirtokossági képviselőségek által, írás-
ban kinyilvánítottatott.

A szénre vonatkozólag tehát a magyarországi
földbirtokos előnyben van az osztrák fölött. A kö-
vetkezőkben rá fogok mutatni, hogy nincs szükség
a Szentiványi által felvetett kívánságok teljesítésére;
ezek nélkül is megvédhető a földbirtokos érdeke,
csak legyen előrelátóbb, mint eddig volt.

Ugyanis bányatörvényünk értelmében, aki ingat-
lan tulajdont szerezhet és birhat, az bányajogosit-
ványok nyerésére és bányabirtoknak szerzésére is
jogosult. Ne hagyja tehát, hogy birtokán idegen
szerezzen bányajogositványt, előzze őt meg ebben
maga a földtulajdonos.

Mi hát a teendője a földtulajdonosnak a birtoka
alatt elterülő szén értékesítése és birtokán vagy
másutt előforduló valamely fenntartott ásvány
lefoglalása és értékesítése tekintetében? Vizsgáltsa
meg birtokát megfelelő szakemberrel, akinek szak-
véleménye alapján az esetleg előforduló szénet vagy
maga fogja kibányászni, vagy megfelelő szerződés
mellett bérebe adja, vagy eladja. Azt a területet pedig,
amelyen szakembere véleménye szerint fenntartott
ásvány jelenléte valószínű, befekteti zártkutatmá-
nyokkal, hogy az itt felkutatott ásványokat azután
szakmérnöke véleménye alapján maga bányásza ki,
vagy megfelelő szerződéssel másként értékesítse.

Nem bányatörvényünk rosszasága, hanem az el-
mondottak elmulasztása oka annak, hogy Szent-
iványi szerint elveszik a földtulajdonostól a birtokán
lévő bauxitot és más fenntartott ásványt, minden
ellenszolgáltatás nélkül.

Fentiek szem előtt tartását nemcsak nagy- és közép-
birtokosainknak, de a községi kötelekbe tartozó
kisebb földtulajdonosoknak is ajánlom, amely eset-
ben nem lesz okuk utólagosan panaszkodni bányá-
törvényünk elavultsága miatt.

aknaszlatinai György Albert
bányamérnök.

A gabonafront.

(Két közlemény.)

I.

Magyarország bevetett területe az 1925. évben
összesen 906 millió kat. hold volt. Ennek a terület-
nek 28%-a búzával, 13%-a rozssal, 14%-a egyéb
gabonaművelés és 21%-a tengerivel bevett terület az
1925. évi bevetett összterületnek 76%-át tette.

Az 1925. évi mezőgazdasági termelési összértéke
2-22 milliárd pengőre becsülhető; ennek az összeg-
nek 70%-át tette ki az előbb említett agrártermények
1925. évi termésének értéke.

1925-ben kivittünk külföldre 2-18 millió q búzát,
buzára átszámítva 2-74 millió q lisztet, rozsból 1-24,
árpából 0-42, zabból 0-35, tengeriből 1-76 millió q-t.

Mint hogy mezőgazdaságunkat nincsen kartellirozva,
a kimutatott jelentékeny kivitel folytán gabona- és
tengeritermésünk értékesítési árban autonóm vám-
tarifánk vámdíjtételei kifejezésre nem jutottak. Mező-
gazdasági össztermésünk piacra kerülő része csak
exportparitáson volt értékesíthető, azaz világgia-
cson, levonva ebből az összegből a termelési helyről

Összehasonlító kimutatás

egyrészt a magyar, másrészt az osztrák, jugoszláv, csehszlovák és román vasutak gabona- és lisztarifái közt 100 kg.-kint pengőfüllérekben.
Érvényes 1927. évi március hó 1-én.

Kilométer- távolság	M Á V f ő v o n a l a k					Osztrák vasutak		Jugoszláv vasutak		Csehszlovák vasutak				R o m á n v a s u t a k					
	Gabona, liszt a belforgalomban		Korpa, takarmányliszt, liszt a kivitelenben			Gabona, korpa	liszt	Gabona		Gabona		Örlemények		Gabona, korpa		L i s z t			
	rendes	pozsonyi	rendes	áttrakás- ban	rendes			áttrakás- ban	rendes	áttrakás- ban	rendes	áttrakás- ban	rendes	áttrakás- ban	rendes	áttrakás- ban	rendes	áttrakás- ban	
	10,000 kg.	10,000 kg.	15,000 kg.	10,000 kg.	15,000 kg.	10,000 kilogramm	10,000 kilogramm	10,000 kilogramm	10,000 kilogramm	10,000 kilogramm	10,000 kg.	15,000 kg.	10,000 kg.	15,000 kg.	10,000 kg.	15,000 kg.			
50	48	76	68	62	55	44	—	58	64	55	64	62	56	62	62	41	38	82	75
100	81	134	120	109	97	72	—	93	101	87	101	103	93	103	103	79	72	164	150
200	143	210	188	169	151	133	—	174	166	146	166	168	151	168	164	147	133	304	277
300	193	290	259	232	207	180	—	229	227	199	227	229	206	229	226	215	195	438	397
500	271	388	346	307	274	253	—	334	337	295	337	356	303	356	358	335	304	667	605
700	329	485	433	380	339	320	—	419	434	371	434	482	410	482	478	438	397	838	763

Jegyzet: Az átszámítás a következő árfolyamok alapján történt: 1 osztrák schilling = 0'80525 pengő.
1 dinár = 0'10055 „
1 cseh korona = 0'1695 „
1 leu = 9'0342 „

DAPESTEN
GALÉRI Budapest
Wien
Wien, St.-Marx
PINTÉR
ELY Telefon: 77
és díjmentesen!

tarifaikkal még fokozni akarják az agrárvámok nyújtotta védelmet.

Fokozza a bajt, hogy Magyarországon két magánvasutat és az összes vicinális vasut tarifái 10%-kal drágábbak a MÁV fővonalainak és a többi magánvasut díjtételénél.

Tetézi mindezt, hogy nálunk minden vasut, fővonal és vicinális, külön-külön számítja fel a vonalaira eső díjszabásszerű fuvardíjakat, ellenben a fentiekben említett idegen vasutaknál rendszerint az összkilométertávolság alapján róják ki a fuvardíjat.

Sulyosítja a helyzetet, hogy független, a magyar érdekeket szolgáló behajózási vállalatunk nincsen. Erre vezethető vissza, hogy a dunahajózási kartel gabonatarifái, de még fokozottabb mértékben liszt-tarifái, valamint egyéb árúnevek hajódíjtételei jelenlegyebn drágábbak a külföldiekénél, pl. a Rajna vagy Elbe folyók hajózási tarifáinál.

Elvesztvén egyetlen tengeri kikötőnk, a magyar érdekeket szolgáló tengerhajózás immár csak a mult szomorú emléke.

Hogy a magyar mezőgazdaságot mennyire sújta a fentiekben jelzett vissza helyzet, ennek illusztrálásául szolgáljon az alábbi példa:

A háboru előtt módjában volt a budapesti malomnak lisztküldeményeit Olasz-, Francia-, Spanyol-, Angolországba, Hollandiába, Belgiumba stb. Fiumén át közvetlen fuvarlevéllel, igen olcsó fuvardíjtételekkel szállítani.

Ugyanezen az utirányon át szállította árúit a tengerentuli országokba a többi malom is, továbbá a magyar gabona-, mag-, aszaltszilva-, olaj-, bor-, burgonya- stb. kereskedő, a magyar sör-, butorgyár stb. is.

Fiumén át volt a közvetlen lisztidítétel Budapestről Antwerpenig, Glasgowieg, Hullig, Liverpoolig, Londonig, Rotterdamig stb., 100 kg.-kint körülbelül 1-40 P. netto, ma Londonig, Glasgowieg az összállítási költség mintegy 7-80-8 P.

Szükségtelen bebizonyítani, hogy ma, amidőn a szomszéd államok leküzdhetlen nehézségeket gördítenek gabonánk és lisztünk oda való kivitelének útjába, nagyon sújta mezőgazdaságunkat és mezőgazdasági iparainkat az, hogy az Európa északi államaiba irányuló kivitel támogatására nincsen olcsó tarifánk.

Elsősorban erre a körülményre vezethető vissza az, hogy lisztkivitelünknek, amely évtizedeken át külkereskedelmi forgalmunkban az első helyen volt, átlag az összérték 12-14%-ával, sőt 1925-ben 14-74%-kal, ez a hányadszáma a mult évben 9-31, ezévi január havában pedig 4-06%-ra zuhant le.

A fővárosi malmok ezévi januári lisztkivitele a mult év megfelelő hónapjában kivitt lisztmennyiségnek körülbelül 1/3-át tette. Főleg erre vezethető vissza, hogy külkereskedelmi mérlegünk január hónapban 30 millió pengővel rosszabbodott. Már pedig malmaink sok-sok liszttel rendelkeznek; az országban még elég buza van.

Az igazság kedvéért azonban el kell ismerni, hogy a drága vasuti tarifák szanálták ugy a MÁV-ot, mint a magyar magánvasutakat, sőt a nagyobb forgalmu vicinálisainkat is. Így pl. a MÁV üzleti mérlege a következő képet mutatja fel: az 1924/25. évben a MÁV összbevétele volt 269 millió pengő, kiadásai, a kamatszolgálat és nyugdíjak költségeit is beleszámítva, kitétek 258 milliót, az üzleti felesleg volt 11 millió pengő; az 1925/26. évi üzleti felesleg pedig 19 millió pengő. Az 1926/27. év első felében a MÁV bevételei összesen 158 millió pengő, kiadásai 135 millió pengő, a félévi üzleti felesleg 22-7 millió pengő.

A Duna-Száva-Adria vasut — a régi Déli vaspálya T. — magyar vonalait, amelyek évtizedeken át igen nagy deficittel dolgoztak, szintén szanálták a drága tarifák.

Tényként állithatjuk, hogy a drága tarifák szanálták a magyar vasutakat, azonban mezőgazdaságunk és egyik-másik mezőgazdasági iparunk alaposan érzi e drága tarifák káros kihatását.

Az üzleti feleslegre arra indították a MÁV vezetőséget, hogy államvasutaink különféle magánvállalásokban is részt vállaljanak. (Balatoni hajózás, autobuszforgalom, menetjegyiroda stb.) Évtizedeken át a MÁV óriási deficitjeit közadóból fedezték. Méltányos, sőt jogos tehát az a kívánság, hogy a jelenlegi tuldrága tarifák eredményezte üzleti felesleg ne használtassanak fel kétes értékű vállalások finanszírozására avagy pedig arra, hogy néhány ugyis kartellirozott ipari vállalatot foglalkoztassanak, hanem egyesgyedül arra, hogy a legfőbb termelési ág, a mezőgazdaság kivitele részére, ha kell, díjmentes kiszállítási lehetőség biztosítsák.

Nézetünk szerint a mai szomorú viszonyok folytán az állami hatalom legfőbb feladata, a meglevőt megővni, megvédeni, fenntartani.

Havas Mór.

NÖVÉNYTERMESZTÉS

ÉS

MÜTRÁGYÁZÁS.

Rovatvezető: Gyurfas József.

Burgonyamütrágyázási kísérletek.

A burgonya mütrágyázása hazánkban még nincs kellő mértékben elterjedve. A háboru előtti béke-években ugy egyesek, mint az állami intézetek ilyen irányban számos értékes és tanulságos kísérletet végeztek, a háboru és a forradalmak ideje azonban — sok más egyéssel együtt — e kísérletek folytatását is megakadályozta. A gazdasági haladás szükségessége e kérdést ismét előtérbe hozván, a legutóbbi évek egy-néhány burgonyamütrágyázási kísérletét röviden az alábbiakban közlöm. Egyidejűleg, hogy ezekből a mütrágyázás jövedelmezőségére is vonhassunk némi következtetést, értékeljük a mütrágyákat (költségeikkel) és a burgonyát az utóbbi árak alapján hozzávetőlegesen és kerekén a következőképen:

100 kg. szuperfoszfát 12 P., 100 kg. 40%-os kálisó 18 P.
100 " kénsvavas ammóniák 42 P., 100 kg. chilisalétrom 48 P.
100 " burgonya 4 P.

Eszerint a gazdaságban:

100 kg. szuperfoszfát értéke egyenlő 3 q burgonya értékével
100 " 40%-os kálisó " " 4-5 " " "
100 " kénsv. ammón. " " 10-5 " " "
100 " chilisalétrom " " 12 " " "

Egyszerűség és könnyebb áttekinthetés kedvéért a továbbiakban a szuperfoszfátot röviden P.-vel, a 40%-os kálisót K.-val, a kénsvavas ammóniákat N (ammón)-nal, a chilisalétromot pedig N (salétrom)-mal fogom jelölni; egyuttal a kilogramm jelzést is elhagyom.

Festetich Tassilo hg. berzencei uradalma (Somogy vármegye) 1923-ban homokon Ella és King Eduard burgonyák mütrágyázásával kísérletezett. A kísérleti terület alaptrágyául kat. holdankint 150 q istállótrágyát kapott. A mütrágyák hatása a kat. holdankinti terméseredményben a következő volt:

	Ellánál	King Eduardnál
	termés	t-többlet
mütrágyázatlan	110 q	129 q
100 K (értéke 4-5 q burgonya)	135-5 " (+25-5 q)	130 " (+1 q)
100 K+200P+60N (salétrom) (értéke 17-7 q burgonya)	161-5 " +51-5 q)	164 " (+35 q)

Eszerint mindkét fajtánál jelentékenyen es jövedelmezően (51-5-17-7=33-8 q és 35-17-7=17-3 q) csakis mindhárom mütrágya együttes adagolása emelte

a termést. A K egymagában csak az Ellánál adott jövedelmező (25-5-4-5=21 q) terméstöbbletet.

A ponyvádi gazdaság (lásd: „Köztelek” 1926. jun. 24. sz.) 1925-ben frissen istállótrágyázott burgonyánál fészekmütrágyázással könnyű homokon a következő kat. holdankinti eredményeket kapta:

	termés	t-többlet
mütrágyázatlan	149 q	
52 P (értéke 1-6 q burgonya)	165 " (+16 q)	
52 P+20 K (értéke 2-5 q burgonya)	181 " (+32 ")	

Ennél a kísérletnél istállótrágyázással kapcsolatosan ugy a P, mint a P+K jelentékenyen emelte a termést és a jövedelmet. A szükséges N-mennyiséget ez esetben a burgonya az istállótrágyában kapta meg.

A mezőlaki gazdaság (lásd: „Köztelek” 1926. jun. 24. sz.) 1925. évi homoki kísérleténél a biborhereszöldtrágyával ellátott és szuperfoszfátot tartalmazó adtak kat. holdankint:

	termés	terméstöbbletet
K nélkül	72-64 q	
52 K-val (értéke 2-30 q burgonya)	85-58 " (+12-94 q)	

vagyis a K használata ez esetben 12-94-2-30=10-64 q burgonya jövedelmet eredményezett.

Mándy Géza és Aladár kétnyarpusztai bér gazdaságában (Somogy vm.) 1924-ben a Krüger és Weddigen burgonya homokon friss istállótrágya nélkül adott kat. holdankint:

	Krüger	Weddigen
mütrágyázatlanul	86 q	87-4 q
100 K	82 " "	85-5 " "
150 P	84 " "	76-5 " "
100 K+150 P (értéke 9 q burgonya)	91-2 " (+5-2q)	89-4 " (+2q)

termést, eszerint régebben istállótrágyázott területen a K és P mütrágyák N nélkül számottevő termés-többletet és jövedelmet nem adtak.

Eszenyi Jenő tornyospálcai gazdaságának (Szabolcs vm.) ötszörösen megismételt kísérletei az 1926. évben friss istállótrágyázás nélkül, agyagos homokon kat. holdanként a következő eredményeket adták:

	termés	t-többlet
trágyázatlan	93 p	
60 P	90 " "	
60 K	86 " "	
60 P+120 K	85 " "	
60 N (ammón) (értéke 6-30 q burgonya)	113 " (+20 q)	
60 P+60 N (ammón) (értéke 8-10 q burgonya)	112 " (+19 q)	
120 K+60 N (ammón) (értéke 11-70 q burgonya)	104 " (+11 q)	
60 P+120 K+60 N (ammón) (értéke 13-5 q burgonya)	105 " (+12 q)	
60 P+120 K+120 N (ammón) (értéke 19-80 q burgonya)	100 " (+7 q)	

Ezek szerint agyagos homokon istállótrágya nélkül a P-nek, a K-nak, valamint a P+K együttes adagolásának termésmnövelő hatása nem volt, sőt a K egymagában, valamint a P mellett nagyobb (120 kg.) mennyiségben adva, rontotta a termést, aminek magyarázatát a K-nak valamilyen mérgező hatásában kell keresnünk. A N mindenhol éreztette hatását, mégis a legjobban ott, ahol egymagában és ahol P-vel együtt lett adva. A N és K, valamint az N, P és K már kisebb terméstöbbletet eredményezett, bizonyára szintén a nagy K adagolás káros hatása miatt. A kétszeres N (120 kg.) P és K-val adva kisebb eredményt mutat, mint ugyanaz P és K-val egyszeres (60 kg.) adagban, ennek oka azonban nem a mütrágyákban, hanem a phytoptora-kárban rejlik. A kétszeres N adagot kapott növények ugyanis sokkal erőteljesebben és sürűbben fejlődtek, a nedvességet jobban tartották, ezáltal a phytoptora hamarabb és erősebben támadta meg őket s így a továbbfejlődésük megakadt.

Eredeti nemesített Székács-féle zab

Eredeti nemesített Mesterházy-féle sörárpa

szállítását megkezdjük!

Eredeti nemesített Székács-féle Putyi tengeri, Fleischmann-féle aranysárga lófogú tengeri, Fleischmann-féle bokorbab és Fleischmann-féle kendervetőmagokra

rendeléseket elfogadunk!

PROSPEKTUST KIVANATRA KÖLDÜNK!

VETŐMAGNEMESITŐ ÉS ÉRTÉKESITŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Budapest, V., Mérleg-u. 3.

Vezérigazgató: Székács Elemér

Telefonszám: 128-35

Csak az az eredeti nemesített vetőmag, amit mi az Országos Növénynemesítő Intézet ellenőrzése mellett fajtiszta termelünk. Az utántermelt vetőmag ezzel szemben gyakran elkorcsosult, nem fajtiszta, tehát nem is megbízható!

A tornyospálcai gazdaság könnyű homokján, friss istállótrágyázás nélkül, szintén ötszörös ismétlésben a következő kat. holdankinti eredmények voltak:

trágyázatlan	termés	t-többlet
80 P + 120 K	89 q	—
80 N (értéke 8:30 q burgonya)	83 "	—
80 N + 60 P (értéke 8:10 q burgonya)	101 "	(+ 12 q)
80 N + 120 K	112 "	(+ 23 q)
80 N + 60 P + 120 K	72 "	—
	90 "	(+ 1 q)

Ennél a kísérletnél hasonlóképpen szembeötölő a nagy K-adagok hátrányos hatása. A legjobb eredményt a N + P adta, utána az egymagában adott N következett, kisebb mennyiségű K-adagolás esetén a N + P + K valószínűleg szintén nagyobb termés-többletet eredményezett volna.

Márton Lajos dr. abonyi gazdaságában (Pest vm.) 1926-ban az Ella burgonya termelt homokon friss istállótrágyázás mellett kat. holdankint:

mütrágyázatlanul	termés	t-többlet
150 P	82 q	—
150 P + 50 K (értéke 6:75 q burgonya)	86 "	(+ 4 q)
	120 "	(+ 38 q)

vagyis az istállótrágyázás mellett a P és K együttes adagolása igen jó eredményt adott.

Pfeiffer Ferenc csepregi gazdaságában (Sopron vm.) a Wohlmann burgonya termelt 1926-ban frissen istállótrágyázott, középkötött talajon:

mütrágyázatlanul	termés	t-többlet
P-vel	100 q	—
P + K-val	110 "	(+ 10 q)
	130 "	(+ 20 q)

Itt tehát az istállótrágyázással kapcsolatosan úgy a P, mint a P + K trágyázás kifejtette magát.

A gödöllői burgonyatermelési telep kísérleteiben a mütrágyázatlan terület és a három mütrágya együttes terméseredménye istállótrágyázás nélkül homokon kat. holdankint 1924-ben, 1925-ben és 1926-ban a következő volt:

1924-ben	Wohlmann	Orosz hagyma	Romanelli
mütrágyázatlanul	119 q	93 q	50 q
180 P + 60 K + 75 N (amm.) (értéke 15:2 q burgonya)	145 "	105 "	88 "
	(+ 26 q)	(+ 12 q)	(+ 38 q)
1925-ben	Rózsa	Krüger	
mütrágyázatlanul	112 q	128 q	
200 P + 100 K + 80 N (salétrom) (értéke 18:9 q burgonya)	124 "	156 "	(+ 28 q)
	(+ 12 q)	(+ 28 q)	
1926-ban	Krüger	Citrus	Rózsa
mütrágyázatlanul	92 q	97 q	73 q
200 P + 80 K + 40 N (salétrom)	115 "	132 "	89 "
	(+ 23 q)	(+ 35 q)	(+ 16 q)

A telep egy másik kísérleténél 1924-ben 100 q istállótrágya alaptrágyázás mellett homokon négyszeres ismétlésben termelt:

mütrágya nélkül	Rózsa	Deodara
100 q	100 q	132 q
200 P	98 "	128 "
200 P + 100 K	108 "	140 "
	(+ 8 q)	(+ 8 q)
200 P + 100 K + 80 N (salétrom) (értéke 18:9 q burgonya)	140 "	180 "
	(+ 40 q)	(+ 48 q)
200 P + 80 N (salétrom) (értéke 14:4 q burgonya)	124 "	156 "
	(+ 24 q)	(+ 24 q)
100 K + 80 N (salétrom) (értéke 12:9 q burgonya)	117 "	168 "
	(+ 17 q)	(+ 36 q)

Ugyanakkor a zalazentgróti 736-os adott hasonlóképpen frissen istállótrágyázott homokon:

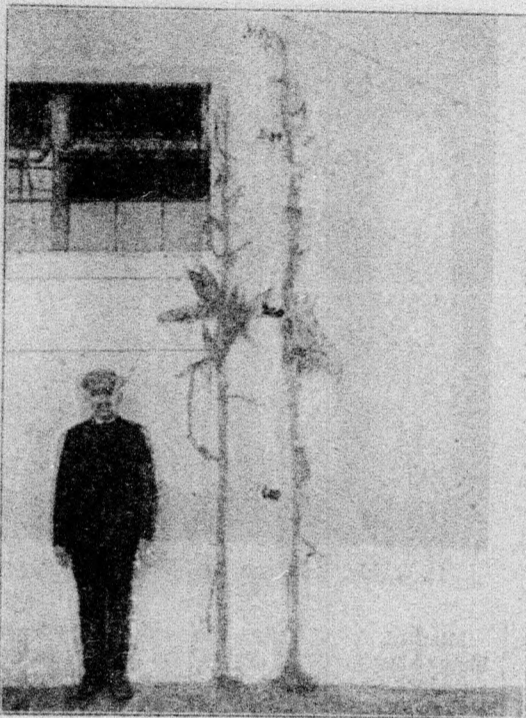
mütrágyázatlanul	termés	t-többlet
50 P	110 q	—
	119 "	(+ 9 q)

50 P + 100 K	termés	t-többlet
125 N (amm.) (értéke 13:1 q burgonya)	120 q	(+ 10 q)
50 P + 100 K + 125 N (amm.) (értéke 19:1 q burgonya)	128 "	(+ 18 q)
	137 "	(+ 27 q)

1926-ban az Ella burgonya istállótrágyázás nélkül vályogtalajon termelt:

mütrágya nélkül	termés	t-többlet
200 P	86 q	—
80 K	90 "	(+ 4 q)
50 N (amm.) (értéke 5:25 q burgonya)	84 "	—
200 P + 80 K (értéke 9:6 q burgonya)	105 "	(+ 19 q)
200 P + 40 N (salétrom) (értéke 10:8 q burgonya)	90 "	(+ 4 q)
80 K + 40 N (salétrom) (értéke 8:4 q burgonya)	103 "	(+ 17 q)
200 P + 80 K + 40 N (salétrom) (értéke 14:4 q burgonya)	97 "	(+ 11 q)
	103 "	(+ 17 q)

A gödöllői telep itt felsorolt kísérleti eredményei alapján a P egymagában nem emelte jelentékenyen

10. sz. kép. A Funk-Bross tengeri magassága.

a termést, a K egymagában a termésre inkább csökkentőleg hatott, a N még egymagában is jelentékeny terméstöbbleteket eredményezett, de a legbiztosabb terméstöbbleteket a három mütrágya együttes adagolása adta.

Kremzír Károly belcsapusztai gazdasága (Somogy vármegye), homokon a burgonya alá rendszerint 50-100 kg. 40%-os kálisót és 50-100 kg. kén-savas ammóniát ad, mivel tapasztalata szerint ott a mütrágyák kat. holdankint legalább is 30-40 q-s terméstöbbleteket eredményeznek. Ez a gazdaság a m. kir. burgonyatermelési hivatal felkérésére 1926-ban igen pontos, hatszorosan megismételt mütrágyázási kísérleteket állított be Krüger burgonyával. Kísérleteit a mütrágyáknak istállótrágyával és márgázással kapcsolatos hatására is kiterjesztette, a kísérletek eredményeképpen azonban ebben az évben ott terméstöbbletet kimutatni sem az istállótrágya, sem pedig a mü-

trágyák javára nem lehetett. Az eredménytelenség az időjárási befolyásokon kívül bizonyára abban is leli magyarázatát, hogy e gazdaság kísérleteinek a helye túl van trágyázva, talaja ennek folytán annyira kész tápanyaggal rendelkezik, hogy a kísérleti trágyaanyagokat a növények már nem tudták értékesíteni.

A burgonyatermelési hivatal felkérésére 1926-ban az említettek kivül kísérleteket állított be még ötömösi Geréby Fülöp fővenyepusztai gazdasága (Fejér vm.), továbbá Németh testvérek dunakiliti gazdasága (Moson vm.). E kísérletek azonban — miként az utóbbi gazdaság írja — „valószínűleg a talaj változó összetétele miatt” nem vezettek eredményre.

Az előadottakból látható, hogy a mütrágyák a burgonyák termésmagasságára a különböző gazdaságokban a különböző talaj és kísérletben a különböző éghajlati viszonyok folytán más és más hatással vannak. A helyes mütrágyázásnak (minő és mennyi) megállapítása céljából ennél fogva szükséges, hogy a gazdaságok az általános tapasztalatok figyelembe vételével, ezen a téren maguk is kísérleteket állítsanak be. Egy év eredménye természetesen még csak keveset, vagy semmit sem bizonyít, legalább is három, rendszeres időjárású év szükséges ahhoz, hogy az eredményekből következtetést vonhassunk. Az eddigi általános tapasztalatok és a fenti eredmények alapján a P és a K mütrágyák sovány, vagyis nitrogénben szegény talajon egymagukban kevés eredményt adnak, az N mütrágya általában még egymagában is jól érvényesíti hatását. A P + K mütrágya adagolása helyénvaló lehet istállótrágyázással kapcsolatosan (az istállótrágyával ugyanis nagyobb mennyiségű N-t ugyanis viszunk a talajba), de még ez esetben is a legtöbbször gazdaságosan használható a P és K mellett a N mütrágya. Kötöttebb talajokon a P és N mütrágyák használata K nélkül is jövedelmező, sőt jövedelmezőbb lehet, mint mindhárom mütrágya együttes adagolása, homokon azonban a legjobb eredményt mindhárom mütrágya együttes használata adja.

Terméseredményeink emelése érdekében kívánatos, hogy — a korral haladva — a mütrágyák a burgonya alá is kiterjedtebben alkalmaztassanak.

Budapest.

K. Takács Gyula
m. kir. gazd. felügyelő.

NÖVÉNYNEMESÍTÉS ÉS VETŐMAGTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Grabner Emil.

Termesztési kísérlet az amerikai „Funk-Bross” tengerivel.

Az Amerikából importált nemesített Funk-Bross-féle tengeri termesztésével már a háboru előtt jó tapasztalatokat szereztek, ezért az 1926. termelési évben további kipróbálásnak vetették alá. A kísérletező gazdaságok közt volt a mult évben a keszthelyi M. Kir. Gazdasági Akadémia gazdasága is. Az itt elért eredményekről öhajtok cikkemben beszámolni.

A Funk-Bross tengeri termését a gazdasági fehér páduai és a sárga Sággy termésével hasonlítottuk össze, amelyekkel egyforma talajon és egyforma talaj-előkészítéssel, trágyázással és ápolással termesztettük a következő módon:

Az elfajtázás megakadályozására a Funk-Bross tengeri a többi fajtától távol volt vetve. Az őszi kalászos után a tarlószántást és novemberben a 20 cm.-es őszi mélyszántást megadtuk. Kora tavasszal az őszi mélyszántásokat megfogasztuk. A jó táperőben levő kavi-

MAUTHNER ÖDÖN

MAGTERMELŐ ÉS MAGKERESKEDELMIR.-T.

Központ: Rottenbiller-utca 33. **BUDAPEST** Fiókküzet: Kossuth Lajos-utca 4.

Magtisztító, zsizsikmentesítő és kísérleti telep: Csepel. Magtermelő uradalom: Derekegyháza.

Homoki borsó, kitünő takarmánynövény, legsilányabb homokon is bőven terem

Fehér Gyöngy (cinquantino) tengeri, a legkitünőbb csalamadénak

Gazdasági, konyhakerti és virágmagvak legkivalóbb minőségben

Telefon: József 40-83, 40-84 Diszesen kiállított új képes főárjegyzék ingyen és bérmentve. Sürgőnycim: Mauthnererté

LINDNER DÁNIEL

vegyitermékek nagykereskedése

Budapest, V., Alkotmány-utca 23. szám.

Sürgőnycim: Lindacid Budapest Telefon: L. 910-71 és L. 915-62

Szuperfoszfát, reformfoszfát, kálisó és mindenfajta mütrágya, chlorbárium, rézgálic, rézkénpor és az összes mezőgazdasági vegyi anyagok legolcsóbb beszerzési forrása

... tengerifajtákhoz, azok szabad vérmes reményeik ezhetnek arra, hogy a hányacsak Funk amerikai Illinois Champion tengeri a hozzá fűzött vérmes esőví és bőven termő volt, fajta termelésének vesze néhány évi sikeres próbál- elésre visszük át, hűvös s jelentékeny része éretlen ajtákat tehát csak akkor szítésre átvinni, ha azok Rovatvezető.

AVITÁS
SZABÁLYOZÁS.
Rovatervezető: Sándor.

az öntözővíz nehézségei.

... javonyok fennállásuk idő- élék: örökjogok és leg- ék. ény életbelépte után iga- alátat bizonyos terjedelm- örvény életbelépte napjái- vagy pedig az utóbbi idő- yt szerzett, annak jogosít- azoltatott és a vizikönyvbe ténye a jogosítvány terje- t az t is biztosította, hogy korlátozható. Ez a kedvez- a használatokra, amiket n jelentettek, de amelyek megállapított határidőn- jogok gyakorlatát a ható- óján szabályozta s minden edélyezési eljárásával azo- járás befejeztével kiadott megállapította az esetleg- tő viziművek méreteit, a nagasságát és meg kellett- viz mennyiségét, valamint a felhasználás ide-

... törvény életbelépte után- re voltak engedélyezhető- tett a régi jogosítványok- s. új vízhasználat gyakorlata- el, a további gyakorláshoz- használat csak új enge- rhető el. vízhasználatra kér enge- ak újabb való felélesztés- og birtokosa az újabb jog- ályozhatja, mert a törvény- tökéletesebb kihasználása- későbbi időben feltámaszt- vány tehát újabbak kelet- bevehető akadály. A szünel- el azonban bármikor fel- an szerzett jogok nem álla- rlati megszűnésének vízi- csak akkor történhetik- tokos jelenti azt be, vagy- által létesíteni szándékolt- a régi, nem gyakorolt jog

Ami az öntözéseket illeti, a régi jog magában foglalja azt, hogy a birtokos az öntözést a régi gyakorlatnak megfelelően, de a joggyakorlat szabályozás meg- története után már csak naptárszerűleg meghatározott napokon — amelyek hétköznapi is lehetnek — gyakorolhatja és pedig a régi terjedelemben.

Új öntözési jogszabályok a törvény értelmében csakis u. n. vasárnapi öntözésekre szerezhetők, ha a vízfolyáson fennálló ipari vízhasználatok — mint pl. a malmok — a vízfelhasználás folytonosságát nem követelik meg. A törvényben és a végrehajtási rendeletben lefektetett követelmények teljesítése mellett az öntözésre csakis szombat este 9 órától hétfőn reggel 3 óráig, tehát egyfolytában 30 órára adható engedély olyan korlátozással, hogy az öntöző- víz mennyisége egy öntözésre 1000, április 1-től szeptember 1-ig terjedő 5 hónapi időre pedig 4000 köb- méternél több nem lehet. E vízmennyiségek 174, illetve 696 milliméter összes elborításnak felelnek meg.

Ezek után térjünk át a malmok által felhasznált vízre.

A vízjogi törvény életbeléptekor a vízimalmok majdnem kivétel nélkül igen primitív vízszervezettel ellátottak és közönséges hengerezettek mellett egyszerű kőjárattal felszerelték voltak. A modernebb mal- mászati gépeknek mindinkább való elterjedése azon- ban mind gyakrabban rávítte a malomtulajdonosokat arra, hogy ilyeneket állítsanak be. A felszerelő gyárak könnyen megérthető okokból nem a meglévő vízi- motorhoz, hanem a csupán kedvező esetben meglévő vízmennyiséghez szabták a gépeket, amiket azután a vízszámla kellő erővel üzemben tartani nem tud- ván, a molnárok lassankint áttértek a jobb hatásfokot biztosító, modernebb kerékszerkezetekre és turbinákra. A gyárak ezeket ismét a már említett vízmennyiséghez szabván, ilyen víz tényleges meglételekor maradt fenn bizonyos erőtöbblet, ami újabb malomgépek beállítá- sára vezetett. Ilyen módon a malmok lassankint annyi vizet foglaltak le, amennyi csak kivétel- esen volt még s aminek felhasználásához a leggörcsö- sebben ragaszkodtak.

Itt említeném meg, miszerint a minisztérium egyik régebben elfoglalt álláspontja szerint a mal- mokkal kapcsolatos örökjog terjedelmét az igazolá- sör felhasználás vízmennyiség és az esés szorzatával kifejezett elméleti vízierő szabta meg. Szerintem ez az állásfoglalás nem volt helyes, mert ellenkezett a tör- vény már idézett intenciójával. Helyesen nem a víz elméleti ereje, hanem csupán az a tényleges erőszük- séglet lehetett irányadó, amit a belső berendezés teljes erővel való üzembentartása követelt meg. Ha tehát valaki a motort és esetleg a belső berendezést is megváltoztatta, csak a régi erőszükséglet kifejtésé- hez szükséges vízmennyiségre tarthatta fenn az örök- jogot, a többire pedig csak legfeljebb 50 évre szerez- hetett volna engedélyt.

A gyakorlatban azonban bármiként is változott a malom, a hatóságok nem tették különbséget az ön- kényesen kiterjesztett jog gyakorlásához szükséges és a között a vízmennyiség között, ami valóban örök- jogon járt volna s az örökjogot legtöbbször arra az egész vízmennyiségre kiterjesztették, ami az új, meg- nagyobbított berendezés teljes erővel való üzemben tartásához volt szükséges, lefoglalván ezzel az évnek kilenc-tizedrésében meglévő minden vizet. De nem- csak ez történt, hanem igen sok helyen még az engedé- lyezett vízmennyiséget sem szabták meg és legfeljebb annyit mondtak, hogy a malombirtokos jogosított az X. vízfolyás vizének felhasználására.

Ez a szerencsétlen intézkedés okozta azután azt, hogy vannak vidékek, ahol a malmok miatt úgyzólván egy epep vizet sem lehet öntözésre kapni, holott a törvény szelleméből kifolyólag még ott is lehet hét- köznapi öntözést engedélyezni, ahol az ipari használa- tok kielégítése után még marad vízfelesleg.

E pontnál megjegyzem, hogy a vízjogi törvény novellája a minisztérium régi felfogásán már erős- ként ütött, amennyiben a viziművek átalakítása révén lehetővé teszi vízfelesleg megteremtését.

Ha tehát a kormányzat megtalálna annak a módját, hogy az említett és inkább felületességből eredő törvénytelen jogkiterjesztések revízió alá vésessenek s a jogtalanul lefoglalva tartott vízmennyiségek fel-

szabadíttassanak, bizonyos idő múlva olyan tekintélyes víz állana a mezőgazdaság rendelkezésére, aminek ki- hatása szinte alig becsülhető fel. Ugyanekkor arról is lehetne gondoskodni, hogy az engedélyezett duzzasz- tásnál ne lehessen a motorra az engedélyezettől több vizet rávezetni.

Természetesen legkésőbb ezzel egyidejűleg, de lehetőleg inkább mielőbb olyan felsőbb intézke- dés is szükséges, amely szerint a kulturmérnöki hivatalok kötelesek a szünetelő vízhasználatokat felelősség mellett megállapítani és arról gondoskodni, hogy ezek gyakorlatát a hatóságok megszünteknek mondják ki. Hangsúlyozom itten, hogy a dolgot községi bizonyítványok alapján elintézhetőnek nem tartom.

Igazán vétek, hogy ottan, ahol a természet adta viszonyok az öntözésre szinte predestináltak, a mindenféle fajta, több mint 3 éve szünetelő víz- használatok révén igen tekintélyes vízmennyiség van lefoglalva s hogy ezek a nem gyakorolt használatok az öntözések keletkezésének valóságos kerékkötői, a nemzeti vagyon minden haszon nélkül való lekötői.

Azt hiszem, nem kell bővebben fejtegetnem, mit jelent pl. az, ha valamely vízfolyásban évenként csak 300 napon át van 100 liter másodpercenkénti vízmennyiség, ami 3 méter hasznos esés mellett jó hatásfokú motornál csak 3 eff. lóerő teljesítményt ad s amivel szegényesen élni lehet ugyan, azaz inkább csak darálni, de amivel egyben 100 kat. holdnyi terület látható el a tenyészet ideje alatt megfelelő öntözővízzel. Ha a vízfolyáson 5 ilyen malom is van egymásután, azok tiszta jövedelmét a rendelkezésre álló összesen 15 eff. lóerő mellett legfeljebb csupán 30,000 pengőre becsülhetem. Mennyire visszamarad ez az öntözés révén — nem is optimisztikusan — 3000 métermázsára becsülhető széna- és sarjatermés- többlet értékével szemben!

Még egy megjegyzést a malmokra: Amikor a gazdának leginkább szüksége volna a csapadék pótlása érdekében az öntözésre, vagyis május-júliusban, az apró-cseprő ketyogó malmok a nagyobbakkal együtt nem igen kapnak őrleni valót s csupán nagyritkán egy-két zsák daralását.

Talán annak is meg volna a módja található, hogy az ilyenkor is haszon nélkül lekötött vizek a gazdaság javára hasznosíttassanak?

Ha még hozzátesszem mindezekhez, hogy a ma már mindinkább terjedő permetező-öntözéssel a közön- séges öntözésekhez képest 3—6-szor akkora területek termését is biztosíthatjuk, akkor a fenti megjegyzések sulya gyarapodik.

Az eddig tett megjegyzések csonkává tett országunk- nak csupán a dunántúli és egy pár kisebb, a trianoni határ mellett megmaradt dombvidékre vonatkoznak. Nem foglalkozom ezuttal a szinte tenyérnyi simaságu Alföldön való vízbeszerzés kérdésével, ami egészen külön méltatást érdemelne s nem foglalkozom egy- uttal azokkal az okokkal sem, amik a nálunk létezőt öntözések állítólagos fiaskójára vezettek. Utóbbiakra később, külön cikk keretében fogok kiterjeszkedni.

De, mert az öntözések kérdése ma már olyan rendkívüli fontosságu, hogy annak vélelges megol- dásával nemcsak érdemes, de kell is foglalkozni, jogosan, szinte magától felvetődik az a kérdés, vajjon leküzd- hetetlen nehézségekbe ütköznek-e a földművelésügyi minisztérium kebelében egy tisztán agrikulturmérnö- kökből és gazdákól álló (esetleg agrológusokkal kí- egészített) osztály szervezése, amelynek nemcsak az volna a feladata, hogy a gazdákat minden egyéni érdektől mentes szakszerű utbaigazításokkal és taná- csokkal ellássa, az öntözéseket szakszerű kritika alá tartsa, a tapasztalatokat összegyűjtse és a köz javára értékesítse, hanem egyben az is, hogy tanulmányozza, miként volna az egyes vidékeken az öntözővíz a leggazdaságosabban, legegyszerűbben biztosítható. Ha kormányunk ilyen módon is testet adna a mind sürűbben hangoztatott többtermelésnek, bizonyára ma még felbecsülhetlen nemzeti vagyongyarapodásnak vetné meg alapját.

Tudomásom szerint a földművelésügyi kormány- évekkel ezelőtt szervezett már egy u. n. szántóföld- öntözési bizottságot, de ennek működésével állami szolgálatom befejezteig sohasem találkoztam.

Ha megjegyzéseim csak egy kis lépéssel is előre viszik az annyira és mindenütt szükségesnek jelzett öntözés ügyét, az már bizonyára a siker kezdete lesz.
Kenessey Béla
ny. miniszteri tanácsos.

TAKARMÁNYOZÁS
ÉS
ÁLLATÉLETTAN.

Rovatvezető: Weiser István dr.

Répa helyettesítése erjesztett takarmányokkal.

Helyenkint annyira kedvezőtlenek a talajviszonyok a répatermelésre, hogy a gazda kénytelen lemondani róla, vagy ha tovább próbálkozik is répatermeléssel, a felhasznált tőkét ritkán kapja vissza. Éveken keresztül nem tudtam megválni a répától, pedig három év- ben alig sikerült egyszer, tehenészetem folytonos fej- lesztésénél viszont hosszú ideig nem tudtam nélkülözni. Téli takarmányozásnál a megoldást e kérdésre meg- találtam. Répát termelék ugyan most is, de nem- sikerülte nem okoz annyi gondot, sőt teljesen pótolni tudom.

Vidékünk nagy területen termelt biborherét mag- nak. Ennek alacsony ára ösztönözt arra, hogy bibor- herémet mint takarmányt értékesítem. A biborhere- széna tudvalevőleg a legrosszabb szalastakarmány, ezért nem akartam felszarítani, így a kényszerűség vitt rá a zöld biborhere levermelésére. Siló hiányában, az erjesztés elméletének a szemmelartása mellett, földbe ásott vermekben, 5—6 m. széles, 1 m. mély, függőleges falu gödrökben eszközlöm a kaszálás után két napon át fonnyasztott biborhere savanyítását. A verem töltése közben a folytonos tipratás, 55—60 C°-ra való felmelegedéssel, a tejsavas erjedés biztosítá- sa és ilyen hőfokon a levegő azonnali kiszorítása rá- hányt 80—100 cm. vastag földdel, a munka sikerültét mindig biztossá teszi. Az így nyert aszalt gyümölcsre emlékeztető édeskes ízű takarmányt minden állatom azonnal jóízűen eszi. Az elmúlt nyáron elfogyott tehe- neim nyári zöldtakarmánya, a lóhere. Minden át- menet nélkül, előző évről megmaradt vermelt bibor- herét adtam nekik. Sem étvágyukban, sem a tejmennyi- ségben változást nem észleltem.

A májusban felszabadult biborhereföldembe máso- dik terményként csalamádét vetek, ami előbbi módon elvermelve, a biborhere mellett szarvasmarha-állo- mányom másik téli zöldtakarmányát képezi.

Egy kat. hold területen nálunk könnyebb elérni 100 q zöld bibortermést, utána trágyával 200 q csala- mádét, mint ugyanarról a területről 200 q répát be- takarítani. Lássuk, mennyi tápanyagot nyerek álla- taimnak egy holdról répában és mennyit bibor + csala- mádéban:

Takarmányröpa	1 kat. hold ad 200 q ^o terméssel kg.	Vermelt biborhere	1 kat. hold ad 100 q ^o terméssel kg.	Vermelt csalamádé	1 kat. hold ad 200 q ^o terméssel kg.	
Száranyag . . .	12%	2400	29.5%	2950	16%	3200
Em. tiszta fehérje .	0.4%	80	2%	200	0.3%	60
Keményítőérték . .	6.3%	1260	12.5%	1250	7.8%	1560

Fenti takarmányokat a m. kir. Állatéletlani és Takarmányozási Kísérleti Állomás vizsgálta meg. E vizsgálatok fenti eredménye szerint *biborhere + csalamádé kettős termelésével 1 hold kétszer-háromszor akkora tápanyagmennyiséget ad le, mint a répa.* Ha nincs ilyen sok keményítőre a gazdaságnak szüksége, vagy a gazda nem akarja földjeit csalamádéval zsa-

CHINOIN UJPEST
VALIN
MEZEI EGÉR (POCOK) HALÁLA
HOLDANKÉNT 12 kg SZUKSEGES

LÁNCALPAS
28 és 30 HP

WD-TRAKTOROK
35 HP MOTOREKÉK 30 HP

WD-„HANOMAG“ legjobb német gyártmányú traktorok, LÁNCALPAS vagy KEREKES kivitelben és különböző lécszám- sítványokkal. Mindenkinél módjában áll gazdasága terjedelmének, telep- és talajviszo- nyainak a legjobban megfelelő gépet választani. — Érdeklődőknek legalkalmasabb traktor- kölcsönkölcsönös használatot, gazdaságuk üzemviszonyainak helyes megfontolása után. Kérjes árajánlatot! Állandó nagy raktár WD-gépekben és alkatrészekben!

„LIGO“ R.-T., BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-U. 31. TELEFON: 184-II
Sürgőny cím: LIGONY, BUDAPEST

KEREKES
28—32 HP

rolni, akkor csak bibort termel és ekkor is megkapja a répatermésnek megfelelő keményítőmennyiséget. En a csalamádétermelést már tudom csökkenteni és a jövőben Viktóriaborsóval, illetve búkkönnnyel keverve, csupán nyári zöldtakarmányozásra szolgál. Télre a keményítőértékhiányt levermelt, tépett tengeriszárral fedezem, amelyben a kísérleti állomás 9-1% keményítőértéket talált. Az ilymódon csalamádétermelés alól felszabadult biborhereföldembe másodterményül csillagfürtöt vetek zöldtrágyának. Biborherés előveteményű, zöldtrágyázott buzában lehet a gazdának reménye, ha a szuperfoszfátot se sajnálja tőle.

Mit szól a gyakorlat a répát helyettesítő vermelt biborheréhez? A kérdésre megadja a választ az alábbi takarmányozási kísérlet. Tehenészetemből kiválasztottam október végén négy 3-3 egyedből álló csoportot, amelyekben a megfelelő egyedek tejelése majdnem megegyezett. Kísérlet előtt a tehenek a következő alaptakarmányozásban részesültek: naponként és darabonként 5 kg. rétszéna, 3 kg. árpaszalma, 30 kg. takarmányrépa, 2 kg. zabpolyva. E takarmány-mennyiség tartalmaz 12-29 kg. szárazanyagot, 0-46 kg. emészthető tiszta fehérjét, 4-58 kg. keményítőértéket. Mint alaptakarmány, 5 kg. tej előállítására adott elegendő tápanyagot. Napi 5 kg.-on felül tejelő egyedek minden 2 kg. tejtöbbletre 1 kg. buzakorpát kaptak. November 1-én mind a négy csoport egyenlő takarmányt kapott. November 2-ától kezdve az A csoport takarmánya nem változott. A B csoportnál a 30 kg. répát 10 kg. vermelt biborherére, a C csoportnál 15 kg., a D csoportnál 20 kg. váltotta fel. November 5-éig mint átlameti időben, a fejési eredményt nem vettük figyelembe. A kísérlet 10 napig tartott a következő eredménnyel:

	A			B			C			D		
	30 kg. répa			10 kg. biborhere			15 kg. biborhere			20 kg. biborhere		
Az ösztakarmányban van szárazanyag	12-29 kg.			11-44 kg.			12-97 kg.			14-39 kg.		
em. tiszta fehérje	0-46 *			0-54 *			0-64 *			0-74 *		
keményítőérték	4-58 *			4-24 *			4-81 *			5-49 *		
A tehenek törzskönyvi száma	4	24	26	11	20	15	16	28	14	27	13	12
november 1.	9-4	7-3	5-9	9-4	6-5	5-6	8-7	6-8	5-8	7-9	6-5	4-2
" 2.	9-2	7-5	6-1	8-6	5-9	5-1	8-5	6-6	5-4	8	6-4	4
" 3.	8-9	7-4	6	8	5-7	4-9	8-8	6-9	6	8-4	6-9	4-5
" 4.	9	7-6	6-2	8-7	6	4-8	9	7-1	6	8-9	7-3	4-6
" 5.	9-1	7-5	6-4	8-8	6-2	4-7	9-1	7-3	5-9	9-1	7-6	4-7
november 6.	9-3	7-4	6-1	8-8	6-3	4-9	8-9	7	6	9	7-5	4-4
" 7.	9-3	7-5	6-3	8-7	6-2	5	8-9	6-9	6	9-2	7-3	4-3
" 8.	9-4	7-6	6-1	8-9	6-3	4-9	8-8	7-1	5-9	9-1	7-4	4-5
" 9.	9-1	7-5	6	8-7	6-1	4-8	8-9	7	6	9	7-5	4-2
" 10.	9-3	7-4	5-8	8-8	6-2	4-9	8-9	7-2	5-9	9-1	7-3	4-3
november 1-én átlagtej	7-5 kg.			7-07 kg.			7-1 kg.			6-2 kg.		
november 6-10-ig átlagtej	7-6 kg.			6-6 kg.			7-4 kg.			7 kg.		

A kísérlet szerint a B, C, D csoportban az emészthető tiszta fehérje mennyiség emelkedő irányzatot mutat. A tejmenységnek is kellene emelkednie, de nem egészen így történt. A B csoportban, habár 80 grammal több a fehérje, mint az A-ban, a tej mégis majdnem 0-5 kg.-ot csökkent egyedenként. Csak a C csoportban emelkedett a tej annyira, hogy 15 kg. vermelt biborhere etetése mellett elhagyta a november 1-én 30 kg. répa etetése mellett fejt tej átlagát. Ennek a látszólag különös dolognak az okát a répában levő amidoknak kell tulajdonítani, amelyek az emészthető fehérje mellett a répát a tejképzés szempontjából oly fontosá teszik.

Fenti kísérlet szerint 1 kg. édesen (tejsavas) erjesztett biborherét tehenészetekben 2 kg. 6-7% keményítőértékű répával tehetünk egyenlő értékűnek.

E gyakorlati megállapításból levonható az a következtetés, hogy ha egy területen a várható répatermés 50%-át nyerhetem zöld biborherében, akkor ott répa helyett érdemesebb biborherét termelni és teheneink téli zöldtakarmányát ezzel kielégíteni.
Pörnecz József.
Pusztaválicska.

SZARVASMARHATENYÉSZTÉS ÉS TEJGAZDASÁG.

Rovatvezető: Wellmann Oszkár dr.

A szarvasmarhatenyésztés időszerű kérdései.^{*)}

A három év előtti emlékezetes rossz termés, a mezőgazdasági termékek viszonylag kedvezőtlen értékesítési viszonyai, a magas üzemeltetési költségek, a drága ipari termékek, a súlyos köz- és kamatterhek mezőgazdaságunkat nehéz helyzetbe sodorták.

Manapság csak úgy tudunk boldogulni, ha ceruzával a kezünkben, éber figyelemmel kísérjük gazdaságunkat és fejlesztjük a jövedelmező üzemeket, a hasznót nem hozókat pedig lehetőség szerint csökkentjük, esetleg teljesen be is szüntetjük.

A mezőgazdaság két főágazata közül az állattenyésztés is válságos helyzetben van. A lótenyésztés ugyanis nem hogy jövedelmező biztositana, ellenkezőleg olyan nagy ráfizetéssel jár, hogy több helyen a kancákat már nem is fedeztetik az utolsó két év óta, mert azt a luxuskiadást, mellyel a lótenyésztés jár, a gazdaság már nem képes fedezni. A juhtenyésztés

illetőleg ilyen fajú haszonállatok tartásának van legnagyobb jelentősége. A boldogulás lehetőségét a sokszor hangoztatott minőségi termelés tudja csak biztosítani. Inkább kevesebb, de kiváló minőségű állatot tartunk, állítsuk elő a legmagasabb áron értékesíthető termékeket, a termelői költségeket pedig lehetőleg igyekezzünk csökkenteni.

A szarvasmarhák minőségbeli fejlesztése terén az utolsó években figyelemreméltó haladást lehet megállapítani. A tehenek tejhozama ugyanis különösen a Dunántúli fokozódott számottevően a tejellenőrző intézmény újbéli bevezetésével és szarvasmarhatenyésztő egyesületek létesítésével. A fejlődés ma már olyan arányú, hogy több hazai tehenészetünk tejtermelése közhítt érdemlő adatok tanúsága szerint olyan fokon áll, hogy külföldi viszonylatban is kiválóan minősíthető.

A szarvasmarhatenyésztés fejlesztésének, így a tehenek tejhozamának fokozásának nagy köz- és nemzetgazdasági jelentőséggel bír. Ez a körülmény kitűnik a következő megfontolásból. A szomorú Trianon mindenünkből, így állatállományunkból is kifosztott. A 6 milliónyi szarvasmarhaállományunkból ugyanis csak 1-9 millió maradt a csonka ország területén. A maradék marhaállományunk sorában 900,000 tehénnel rendelkezünk, amelyek közül 800,000 nyugati fajta. Egy ilyen, vegyeshasznú tehenévi tejhozamát átlagban 1300-1400 literre becsülhetjük. Ha célszerű intézmények bevezetésével és az állatoknak az eddiginél jobb takarmányozásával a tejhozamot sikerülne tehenenként évi 500 literrel fokozni — ami igen könnyen volna lehetséges —, ugy ez évi 400 millió liter tejtöbbletet jelentene. A tej literjét 2000 K.-val, vagyis 16 fillérrel értékelve, ez évi 640 millió pengő, vagyis 64 millió pengőt tenne ki. Ha a szóbanlevő összegből levonjuk a kiadási többletet, még mindig marad 500 millió K., vagyis 40 millió pengő jövedelemtöbblet. A tehenek tejhozamának fokozása annál is inkább szükséges dolog, mert a mostani viszonyok között a tehenészet csak úgy lehet jövedelmező, ha a tehenek évi tejhozama meghaladja a 2500 litert.

A szarvasmarhatenyésztés fejlesztésének hatékony eszközei: egyfelől a tejellenőrzés és ez, továbbá a küllem alapján fogantatosított okszerű szelekció, másfelől pedig a fiatal állatok célszerű felnevelése és a kifejlesztett állatok gazdaságos takarmányozása és gondos ápolása.

Az okszerű tenyészkiválasztás fogantatosíthatása végett szükséges az értékes állatokat törzskönyvelni. A szabatos törzskönyvi adatok ugyanis, így a származás, a termelőtehetség, a jó és rossz tulajdonságok nyilvántartása, tájékoztatnak az átöröklés valószínű esélyei felől és lehetővé teszik a szakszerű tenyésztési munkát.

A tejellenőrzés bevezetésével nemcsak a tejhozamot sikerül közhítt érdemlő módon megállapítani, hanem ennek további nagy előnye, hogy az a tejhozamot fokozza, mert a rossz teheneket kiselejtezzük, továbbá, mert az egyes gazdaságok nemes versenyre kelnek egymással és az eddiginél bőségszerűbb és célszerűbb takarmányozásban részesítik tehenüket. A tejellenőrzésnek azonban végső haszna az kell hogy legyen, hogy adatait a tenyésztés javára értékesítsük. Ismeretes dolog ugyanis, hogy a tehenek tejlétehetségében észlelhető eltérések részben átöröklődő természetűek. Ennek fogva, ha mi a legelőtehetség, a jó és rossz tulajdonságok ivadékaikat vesszük következtetesen a továbbtenyésztés céljaira igénybe, úgy az illető tehenészet tejhozamát sikerül fokozni.

Külföldön is hasonló eszközökkel értek el nagy sikert és tenyésztettek ki kiválóan tejlő családokat. Méltóztassanak megengedni, hogy az elmondottakat példával világítsam meg. A kis Daniában a tehenállományunk kb. 1/3 része áll ellenőrzés alatt. A

*) Wellmann Oszkár dr. állatorvosi főiskolai ny. r. tanárnak ezévi január hó 22-én a Közteleken tartott előadása. (Szerk.)

Gyermekbetegek, cukor- és vesebajosok, szívbetegek részére a legelőtehetségesebb gyógyintézet a

Ligetszanatórium

Budapest, VI., Nagy János-utca 47., VI., Aréna-ut 84. Telefonszám: 189-80

Külön Idegbetegosztály, vizgyógyintézet, diétás étkezések bejáró betegek számára is

CONTINENTAL SZÁLLÓDA, Budapest

150 szoba. Elsőrangú étterem.

Divatos vacsorázóhely

MÉRSÉKELT ÁRAK! Táviratok: CONTINENTALHOTEL

Vacsoránál KALMÁR TIBOR zeneszerző muzsikál.

Belső bejárat a Hungária gőzfürdőbe.

Zsák, ponyva,

zsineg, gazdasági kötéláru legelőtehetségesebb

ifj. László Gyula R.-T.-nál

Budapest, V., Nádor-utca 20. sz.

Zsák- és ponyvakölcshöz

dánok a tejlő... el azt, hogy a... kb. 300,000 el... 3450 kg. teje... tésre méltó dol... egyesületekben... a híres „Kris... Mindünk figyelemremélt... vezetésének és... tokat az eddigi... okszerű szelek... ezután fog igaz...

Hazánkban célzó intézmény... az ország több... három várme... kivételével mi... őrsés és a sz... vezetésének mu... Dunán is át... meggyekben it... szerint 25 teje... ellenőrzés alatt... gazdasági elle... tehenészetekbe... tehénállomány... A népies teny... m. kir. gazd... megbízott kis... akiknek munk... tejjgazdasági... képpen előkés... tenyésztésük... sonlón megk... könyvelést or... bevezetni.

Annak meg... mak tehenek... fejlődés, enged... ben 11, Vesz... tehenek átlag... évbén megha... szetben a 40... tehenet ismer... hiteles adatok... A szarvas... fejlődés olyan... könyvelő Biz... Előtrözsönyv... telivér és fély... a kiváló kül... meg, mind p... eredményt m... fajtára való t... tehenek, am... 6000 kg.-ot.

Szarvasmar... hák alkotják... kivanatos dol... hasznú marha... zük előterbe... től függ. El... marhatenyészt... mények között... akarnak foko... hirtelen emel... történe gon... silésének leh... olyan zuhan... nók meg teje... téstünk fejlesz... kesítését és f...

M... DÉTAIL... Budapest... Kísérleti... A le... kor... TELEFON

A... A... ALF

zsírosodására vezethet. Egyéves koron túl fogjuk az üszöket szűkebb takarmányozásra és neveljük fel az állatokat edzetten legeltetés igénybevételével. Ez szükséges dolog, egyfelől, hogy a nemiszervek normális működését és a tőgy előnyös kifejlődését biztosítsuk, másfelől pedig, hogy a hosszú ideig tenyésztésre szánt állatok egészségét előnyösen befolyásoljuk és fokozzuk az ellenállóképeséget a betegségekkel, így a szarvasmarhák veszedelmes gümőkórjával szemben.

A felnevelés további során súlyt kell vetni arra, hogy az üszök megfelelő korban és kellő fejlettséggel kerüljenek bika alá. A tulkorai befolyatást azelőtt előnyösen tartották a tejelékenységre. Ámbar kétségtelen, hogy a korai befolyatás hatására az állatok egysúlyra több tejet produkálnak, azonban egy bizonyos állapot, ha később kerül bika alá, ez a körülmény az abszolút tejtermelést fokozza. Ujabbán még az egyhasznú tejlő fajták, így a német lapálymarhák testnagyságát és súlyát is igyekeznek bizonyos mértékig fokozni, még inkább helyénvaló ez a mi pirostarka vegyeshasznú marhánknál. A mi viszonyaink között 500—600 kg.-os tehén-súly a legmegfelelőbb, ezt pedig úgy tudjuk biztosítani, ha az üszöket a felnevelés módja szerint változóan, mintegy 2 éves korban folytatjuk be, amikor az állatoknak 2 marhafoguk már kinőtt és azok 400—450 kg. élősúlyt értek.

A leendő tehén tejbőségére a hasas üszök tartásának módja is befolyással van. A hasas üszöket is edzetten, nyáron legelő felhasználásával ajánlatos felnevelni. Együttal gondoskodni kell, hogy a még többé-kevésbé növekedésben levő állatok magzatjuk felneveléséhez is elegendő fehérjét és ásványi anyagokat tartalmazó, kisebb terjedelmű takarmányt kapjanak. Fontos dolog, hogy az előhasi tehén jól kitőgyeljen, mert ezzel a tejmirigy működését nemcsak az első laktációban, hanem az állat egész életére szóló kihatással, előnyösen tudjuk befolyásolni. A szóbanlevő előnyök biztosítása végett a hasas üszöket a várható ellés előtt mintegy hat héttel fehérjedus abrakkal bőségesen kell takarmányozni és a szükséges ásványi anyagokról is gondoskodjunk. A hat hétre körülbelül 100 kg. fehérjedus abrakot célszerű előírni.

Az ellést követő első héten takarmányozunk mérsékelt, hogy a tőgybajnak lehetőleg elejét vegyük, azután pedig emeljük az adagot fokozatosan és céltudatosan úgy, hogy ellés után körülbelül 4—6 héttel a tejhozamot a lehető legmagasabb fokra felvesszük. A továbbiakban pedig igyekezzünk változatos, izletes és a tejelésre előnyös hatású takarmányok felhasználásával a tejtermelést a laktáció első 6—7 hónapjában lehetőleg maximális fokon fenntartani.

Ismeretes dolog, hogy a tehének tejhozamára — az átöröklött háfarokon belül — a takarmányozással igen nagy befolyást tudunk gyakorolni. A gazdaságos tejtermelés előfeltétele, hogy a tehén tőgyük működési energiája arányában individualisan, egyedileg kell takarmányozni. Nyáron a legelő és a kaszált zöldtakarmány kihasználása nagy előnyt biztosít, egyfelől, mert a szóban levő takarmányok serkentő hatással vannak a tejmirigy működésére, másfelől pedig, mert csökkentik a tejtermelés költségeit. A tenyésztetek okszerű nyári legeltetése elengedhetetlen, mert ez nemcsak gazdaságos dolog, hanem egyúttal felette szükséges az állatok egészségére. A mi viszonyaink között a legelő és az otthon etetett zöldtakarmány 6—10 liter napi tejtermelésre képesíti a tehénket. A kitűnő legelő, ha bőségesen áll a tehének rendelkezésére, úgy napi 20 liter tejtermeléshez is elegendő táplálékanyagot tartalmaz. Ha a legelő, illetőleg az etetett zöldtakarmány nem fedezi a bőven tejlő tehének táplálékigényét, akkor a zöldtakarmány összetételét kiegészítő abrakkeveréket aján-

latos egyedileg etetni, amelyből körülbelül 1/3 kg.-ot számíthatunk 1 liter tejjöbbletre.

A téli takarmányozásnál a fehérjészsűkséget fedezésével és elegendő vízenyős takarmány etetésével befolyásolhatjuk előnyösen a tőgy működését. Az ásványi anyagok szintén kellő figyelemben részesítendők. Az újabb svéd és dán kísérletek ama következtetésre jogosítanak, hogy 3,6—4% zsírt tartalmazó tej termeléséhez literenként 50—55 gr. emésztendő fehérje szükséges, tehát több mint a kevesebb zsírt tartalmazó, kevésbé tartalomsűrű tej előállításához. A fehérjészsűkséget fedezése gyakran gondot okoz a magyar gazdának, mert a maga termelte szemestakarmányok nem tartalmaznak elegendő fehérjét. A fehérjetermelést gazdaságosan fokozhatjuk korán kaszál, jól gyűjtött és behordott széna előállításával. A jó rétiszéna és a fehérjedus pillangósvirágú takarmánynövényekből készített leveles széna rendkívül előnyös a fejőstehének téli takarmányozásánál, mert természetesen, számottevő mennyiségű fehérjét és bőséges mennyiségű ásványi anyagokat tartalmazó takarmány. A vízenyős takarmányokból a nyugateurópai államokban sokkal nagyobb adagot etetnek, mint minálunk. Így pl. a dánok egy tenénnel naponta 50—60 kg. takarmány-répat is etetnek.

A mi viszonyaink között egy tehénrel naponta 25—30 kg. takarmány-répat, vagy 30—40 kg. répa-seleket, vagy pedig egyéb vízenyős takarmányt etetnek, melyhez 1—3 kg. polyvát, vagy szecskát, továbbá 1—1 1/2 kg. fehérjedus abrakot kevernek. Ilyen, vagy ehhez hasonló keverék, továbbá az etetett széna és tavaszi szalma mintegy 5—6 liter tej termelésre képesíti a tehénket. Az alptakarmányon felül a szükséghez képest pótabrakot ajánlatos egyedlenként etetni. Nálunk általában sok polyvát és szalmát etetnek. Az amerikai tapasztalatok szerint nem gazdaságos dolog bőven tejlő tehénekkel a szóbanlevő termes takarmányokból sokat adagolni, mert ha a tehén emésztőcsövét szalmával és polyvával megtöltjük, úgy az állat nem tud a tejtermeléshez szükséges elegendő táplálékanyagot felvenni.

A tehének célszerű takarmányozása rendkívül fontos dolog, mert a tehénéletet jövedelmezősége első sorban ettől függ. Ez egyébként már abból a megfontolásból is következik, hogy a takarmányozás a tartás összes költségeinek körülbelül 75%-át alkotja. A takarmányozásnál nem szabad szem előtt téveszteni, hogy a létfenntartó takarmányból, amelyet minden tehénrel etetni szükséges, a gazdának semmi haszna nincsen. A tej előállítására az ezenfelül etetett termelő takarmányból történik. A takarmányozás akkor lehet csak gazdaságos, ha a termelő takarmányadagot individualisan fokozzuk a tehén képességének határán belül, vagyis addig, amíg az állat 1/3 kg. abrakkeverékből 1 liter tejet elő tud állítani. Az ilyen takarmányozás minden körülmények között gazdaságos és téves egyik-másik gazda ama felfogása, hogy gyengén takarmányoz, mert a tehénéletet nem hoz jövedelmet. Ez a felfogás annál kevésbé helytálló, mert a legrosszabb tejértékesítési viszonyok esetén is 1 liter tej értéke többet képvisel, mint amennyibe 1/3 kg. abrakkeverék, illetőleg 1/2 kg. korpa kerül.

Az abrak etetésére vonatkozólag megjegyzem, hogy a tehénekkel elegendő fehérjét tartalmazó, izletes abrakkeveréket ajánlatos etetni. Egyféle abrak etetése azért nem célszerű dolog, mert a növényi fehérje nem tökéletes, hanem egyik vagy másik építőkö hiányozni szokott belőle. A tehén pedig a maga sajátos tejfehérjét csak akkor tudja előállítani, ha a fehérjének minden építőköve rendelkezésére áll. Az állat ennek folytán szokta a nem eléggé változatos összetételű abrakot megenni. A növényi abrakok szóbanlevő hiányának kiküszöbölése végett külföldön újabb 8—10-féle abrakból összetett abrakkeveréket etetnek.

Az intenzív takarmányozással egyoldaltulást sem ajánlatos menni, mert a tehének hizlalása a nemiszervek tevékenységére hátrányos hatással van. Az állatok ugyanis, amelyek igen kövérek, nehezen fognak borjut. A bajt fokozza még az a körülmény is, hogy a bőven tejlő tehéneket rekordtejlés kísérőszakolása végett későn eresztik bika alá. Eme körülmény és a túlb takarmányozás meddőségre vezethetnek és így az értékes állat veszendőbe megy a tenyésztés nézőpontjából.

Az amerikaiak eme hátrány kiküszöbölése végett 305 napos laktáció adatait fogadják el és megkínálják, hogy a tehén az ellés idejétől számított 14 hónapon belül ismét életrevaló borjut hozzon a világra. A tehénket általában az elléstől számított 9—12. héten ajánlatos befolyatni. Ez az eljárás egyfelől a tejhozamra is előnyös, másfelől pedig biztosítja a tehén fogamzását.

A tejtermelést az okszerű takarmányozáson kívül a tehének gyakori itatása, gondos ápolása, továbbá a fejés módja és gyakorisága is befolyásolja. Az önműködő itatóberendezés bevezetése előnyös dolog, mert a bőven tejlő tehének napi tejhozamát körülbelül 1/4—1/2 literrel fokozza.

A fejés módja és gyakorisága a bőséges tejtermelésnek egyik igen fontos tényezője. A tőgyet ellés előtt ajánlatos meggyömöszölni, hogy a tőgybőr ingerlésével reflex úton a mirigysejteket fokozott tevékenységre ingereljük. A tőgynek alapos, maradék nélküli kifejtése lényeges befolyással van a tejtermelésre. Ezenfelől ajánlatos dolog ezt a körülményt utánféjjel ellenőrizni. Ismeretes ugyanis, hogyha a tőgyben tej marad vissza, úgy ez apasztólag hat a tejelválasztásra.

A fejés gyakoriságáról pedig megjegyzést érdemel, hogy a 10 literen felüli tehéneket gazdaságos dolog naponta háromszor, a 15 literen felülieket pedig — ha lehetséges — naponta négyszer fejteni. A hazai és a külföldi rekordtejlési eredményeket rendszerint napi négyszeri féjjel elérni.

Wellmann Oszkár dr.

(Folyt. köv.)

Fésűs merinójuhok ikerbárányozása általános tenyészési és hozadáki szempontokból.

A „Köztelek” 1925. október 4-én megjelent számában érdeklődéssel olvastam néhai Kovács Imre főigazgatónak a juhok ikerelléséről írt értekezését.

Akkor, amidőn a mezőgazdaság más területein mindig a többtermelés lehetőségeit keressük, úgy érzem, hogy nevezett úr a magyar juhtenyésztők részére olyan hirt hozott rezgésbe, mely komoly megfontolásokra, visszhangokra vár, mert magam is azt tapasztalom, hogy az ikerbárányok még sok egyébként haladó gondolkodású gazdatársam szemében sem tartoznak a kívánatos Istenáldások közé.

Ezen a közhiten egyébként nem nagyon csodálkozhatunk, hiszen a gazdasági szakirodalomban, még olyan neves szakembereknek, mint Sanson Andrának, a grignoni francia gazdasági szakiskola tanárának 1914. évben kiadott okszerű takarmányozásának is azt olvashatjuk, hogy „egy anyajuh, bármilyen jól tartassék is, általában megfelelően csak egy bárányt tud szoptatni, tehát ha nincs bárány nélkül maradt dajkaanya, vagy hacsak nem szoptatjuk mesterségesen az egyik bárányt, legokosabb ikerellésnek a gyengébbik bárányt feláldozni”.

Azt, hogy a mezőhegyesi méneshirtok francia irányú fésűs juhászata, mely eredményeket mutat fel juhái testsúlya, magas nyírósúlya, a gyapju finomsága és a bunda tömörsége tekintetében, arról akár a birtokunk megforduló, vagy a tenyészállatvásárokra évente felküldött mezőhegyesi kosokat alaposabb megtekint-

tésre érdeme-
lános Hítel-
figyelemmel

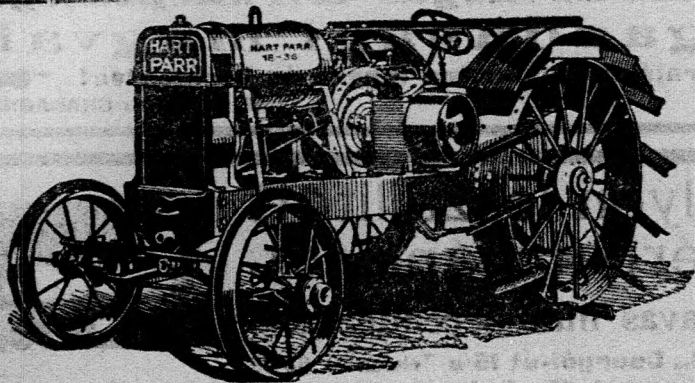
Igy talán
elmondom az
amelyeket az
az ikerbára-
juhászat kor-

Elsősorban
juhászatban
1922/23-ban
tavaszán 38
aranyban há-
meglehetőn n-
volt rambou-
kájában (La
azt olvassuk,
juhászatban
nek csak 10

De ne higy-
százalékát a
nek minősítet-
ban olvashat-
az ikerellések
(1851/53-ban
a párosított k-
számára gyal-
nem szerinti
beosztott jer-
vonatkozóan
hogy a termé-
ben régóta g-
függésben, el-
fejlődésére ez-
takarmányozá-
mékenységét.
ikerellések eset-
és ikerellések
anyanyáj össz-
nemű ikrek jén-
termékenyítet-
nyájban a te-
száma pedig
Megállapít-
bárányoknál n-
nél ismeretes
kezőleg az ily-
sége és gyal-
örököl.

Olvassuk az
éves kosok ut-
3 1/2 évesek ut-
után 6% volt
után apadás
7-7%-ot, 3 1/2
14-3%-ot, 5 1/2
után 14-4%-o-
11-6%-ot tett
Visszatérve
mondottak sze-
2237 bárány-
míg a világra
másoké 23 dar-
hozott világra
Ha pedig a
volna az aggá-
a padlason
az összes nyá-
také pedig 1
bárányozási i-
kényszervágás
és husvéti b-
gítése volt, n-
vagy más okb-
szoktuk feláld-

A HART-PARR-traktorok döntő fölénye

az egész országban közismeretes!
Hosszu életartam, minimális alkatrészpótlás csak
alacsony fordulatu, masszív traktornál lehetséges!

Ilyenek a 24 és 36 HP

HART-PARR-petróleumtraktorok!

Arajánlattal és ismertetéssel szolgál a vezérképviselőt:

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T.

Budapest, V. kerület, Váci-ut 80. szám

KERJÉ AZ I. SZÁMÚ ARJÉGYZÉKET!

AD
Koc
Adóm
S

töne, tudjuk, még a saját vegetatív életünk önös érdekeit is képes elnyomni.

Sajnos, megfelelő berendezkedés hiányában, nem állott módunkban a leírt megfigyeléseket pontos rendement-megállapításokkal is összekapcsolni, azonban meggyőződésem azt mondja, hogy a súlykülönbség nem annyira a tiszta gyapjuanyagban, mint inkább a zsirozottság fokában való eltérésben találja közelebbi magyarázatát, amit különben az „ikres” bundák szétesés, szárazabb külseje is támogat.

Most azonban, hogy az ikerbárányozás kívánatosságának kérdéséhez még közelebb jussunk, úgy hiszem, nem végzek felesleges munkát, ha egyelőre áttérek a kérdés jövedelmezőségi, vagyis előszámítási oldalára, szem előtt tartván a „pénz beszél, kutya ugat” korunkban különösen időszerű, bár a korábbi nemzedéktől ránk szállott közszólását.

Itt ketté kell osztanunk a báránynevelés mindenestire költségeket jelentő tényezőit arra a részre, amit a szopós bárány, mint külön egyed fogyaszt el és arra a részre, amit anyja testéből vesz magához. Így állapíthatjuk csak meg, noha mindenestire csak megközelítőleg, hogy pénzben és pedig most már pengő-aranyértékben kifejezve, mennyivel termel tiszta jövedelemben többet az év többi részeiben ugyanegy el látást, takarmányozást élvező „kettős” anya, mint az „egyes”.

Lássuk ezért mindenekelőtt, hogy mennyi és milyen takarmányt szoktunk mi a szoptatás tartama alatt, vagyis választásig, egy szopós bárányra számítani, helyesebben, mennyi a velük tényleg feleltett takarmánymennyiség.

Tehát a törzsjuhászatban, abban a bárányozási időszakban, amelynek választási eredményeit az előzőekben elmondottam, a szopós bárányok takarmányadagja a következő volt: 3 hetes kortól 6 hetes korig darabonként 0-25 kg. széna és 0-15 kg. zabdara, 6 hetes kortól választásig pedig ugyanaz és hozzá 0-15 kg. tengeridára. A számításbavett szénaadag körülbelül egyezik avval a mennyiséggel, amelyet Weiser István dr. és Zaitsek Artur dr. „Takarmányozás” a szopós bárányok napi szükségleteként megállapít (20-30 kg. 100 darabra fajta szerint), ellenben az abrakadag csak 6 hetes korig egyezik az ugyanígy található előírással, azontul sulyban kétszeresét teszi ki. De az elért fejlődésbeli eredmények igazolják báránynak nagyobb erőtakarmány-szükségletét, hiszen a bárányok életük ez első 4 és fél hónapjában, mondhatni, kifejtett korban elérendő elősúlyuk legalább felével, de sok esetben ennél többel is gyarapodtak. Olyan figyelemreméltó gyarapodás ez, amit egyetlen más háziállatunk szopós ivadékaival sem érhetünk el.

A leírt adagokkal számítva, egy szopós bárány választásig (21 + 94) 115 takarmányozási nap alatt elfogyaszt 28-5 kg. szénát, 17-20 kg. zuzott zabot, 14 kg. tengeridarat. A széna gazdasági értékét 100 kg.-kint 6 P 40 f.-rel (80.000 K.), a zabét 16 P.-vel, a tengeridarát pedig 18 P.-vel értékelve, az egy szopós bárány felnevelésére szükséges báránytakarmány (1-82 + 2-75 + 2-52) 7 P. 09 f. értéket képvisel. Számítsunk ehhez sóra 11 f.-t, választási jutalomra 10 f.-t, az egy bárány felnevelésére eső külön kiadás 7 P. 30 f.-t, a takarmányérték (7-20 P.) után pedig 4 óra 3% (évi 9%) kamatot hozzászámítva 7 P. 52 f.-t tesz ki.

Ennek figyelembevételével, a törzsjuhászatunk 1925. novemberi bárányozásánál, a kettős és egyes anyák báránytermelését összehasonlítva, az eredmény a következőképpen alakulna:

81 kettős anyától származott levágásra vagy választásra került 4865 kg. elősúly értéke a 64 fillér	3113 P. 60 f.
levonandó ebből 132 drb. felnevelt bárány felnevelésének külön költségeire bárányonként 7 P. 52 fillér	992 * 64 *
marad 84 ikerellésű anyajuhra a báránynevelés eredményéből tisztán	2120 P. 96 f.

esik egy ikerellésű anyajuhra a báránynevelés értékéből 26 P. 28 f. ezzel szemben:

a 142 egyes ellésű anyajuh ivadékaiból levágunk és elválasztottunk 5087 kg. elősúlyú bárányt, aminek az értéke kg.-kint 64 f.-rel 129 drb. felnevelt bárány külön nevelési költségét a 7-52 P. levonva	3255 * 68 *
marad a 142 egyes ellésű anyajuhra a báránynevelés eredményéből	970 * 08 *
esik egy egyes ellésű anyajuhra bárányértékéből	2285 * 60 *
	16 * 10 *

Egy kettős anya tehát átlag 10 P. 18 f.-rel több bárányértéket termel saját véréből és tejéből.

Ha pedig még aprólékosabban akarunk számítani, akkor vonjunk még le, az előzőekben elmondottak szerint a kettős anyák kisebb gyapjuhozamára (140 gr. AA gyapju értékében 3 P. kg.-kinti gyapjuarat ab gazdaság) 42 f.-t és a kettős anyák tejhozamának fokozására, szükség esetén nálunk is, az egyes anyák 0-3 kg. abrakadagján felül adott 0-2 kg. korpapótlék 135 napi összegének, 27 kg. korpának 100 kg.-kinti 12 P. 80 f.-es (160.000 K.-ás) értékében 3 P. 46 f.-t, vagyis mindössze 3 P. 88 f.-t. Még akkor is a kettős anya bárányhozadéka, az egyes anyával szemben, tisztán 6 P. 30 f. többletérték képvisel.

Megjegyzem, hogy a törzsjuhászatnál 1926. évben nem volt szükséges a kettős anyáknak megadni a 0-2 kg.-os korpapótlékot, így tehát, szigorúan véve, a mérleg a felhozott konkrét esetben tényleg 10 P. 18 f.-rel több jövedelemmel zárult a kettős anyák javára.

A csonka országban, a „Köztelek” 1926. évi 101. számában közölt összeírás szerint, körülbelül 1.000.000 anyajuhunk van még. Ha ezeknél leszámítunk 15%-ot meddőre, a bárányos 850.000 anyajuhnál, az ikerellések 20%-os számbeli emelkedése még mindig 170.000 több ikerbárányos anyát és az itteni viszonyok szerint kb. 1.700.000 Pengő többjövédelmet jelentene a magyar juhászat számára.

Erre pedig éppen a juhászat nagyon rászorul és lehet, hogy ezen dől el az, vajjon érdemes-e még egyáltalán juhokat tartani, bárányokat nevelni; akkor, amikor annyira fontos, a lehető kihozni az az egész éven át tartott anyajuhokból; mely tartást a gyapjuhozam és a 20-30 liter juhtej magában bizony nem fizethet meg.

A számításoknál szerény árakat vettem alapul, az uradalom gyapjutermevényének és a tartón javított üröknek tényleges értékesítési árait, nem vettem tehát figyelembe azt, hogy hála tenyésztésünk színvonalának, a kosivadékok jelentős részét elég szép felárral értékesíthetjük. Azt is meg kell jegyeznem, hogy ha a bárányokat hat hét után majdnem kizárólag csak anyatejen nevelve, drágább pecsenyebárányáron (legalább 1 pengővel kg.-onként) adjuk el, a mérleg az ikres anyák számára valószínűleg még kedvezőbbben alakul.

Nem vettem az ikrek javára számításba, a kimutatott elősúlyproduktióban már persze nem szereplő, nagyobb számu bárányhulla bőrének értékét. Legyen ez némi ellenszolgáltatás azért, hogy az ikres család több levegőt fogyaszt, illetve valamivel több istálló-férőhelyet és több etetőrácsot igényelne.

Az ápolási költségekben számításba vehető eltérést az ikres és egyes anyáknál nem vettem figyelembe, mert azért még nem adtunk a juhásznak több bojtárt, hogy sok az ikres anyája és a mérlegnél számításba vett bárányonkénti választási juttatásom, no meg nem utolsónak — gazdája elismerő szavai —, a jó kettős bárányokat nevelt, becsületes számadót kárpótolják, mindenestire több fáradságáért.

Joggal kérdezhető, hogy van-e olyan rendszer, amelynek segítségével az ikerellések számát szaporíthatjuk és a többtermelést ilyen uton, a juhászatok körében tényleg fokozhatjuk.

Ellismerem, hogy ennek a kérdésnek szolgáltatáshoz még csalhatatlan csodarecipéink nekünk sincsenek, de igenis vannak olyan általános tenyésztési elvek és olyan követelmények, amelyek betartása és amelyek kielégítése több és jó ikerbárányokat eredményez. Ezek a követelmények és elvek röviden a következők:

1. Jó és elegendő lelegő az anyák részére, különösen a berregés ideje alatt és az azt megelőző hónapban. Nálunk a berregés a legtöbb nyájban augusztus 25. körül veszi kezdetét. Az időpont kedvezőnek mondható, mert ilyenkor van legtöbb és legjobb, már kizöldült tarlólelegő és nemcsak hullott kalásza, szempergésre, gabonakelésre gondolok, hanem a nagytömegű tarlóvirágra (Stachys annua) és Kalincainfüre (Ajuga chamaepytis), amelyeket megfigyelésem szerint az igénytelen birka virágostól, mézestől szívesen és tömegesen lelegel és azt hiszem, a virágok új élet termelésére hivatott szerveiben sok olyan értékes vitamint vagy más szerves anyag lehet, amely az állati petesejtek fokozottabb fejlődésére is ingerelőleg hat és ezzel elősegíti az ikerellések esélyeit.

És tényleg majdnem azon az uton vagyunk, hogy az ikerellések nagyobb, vele kapcsolatosan viszont a meddőség kisebb százalékát, a berregés előtti és alatti tarlólelegőt befolyásoló nyári esapadéknak mennyiségének millimétereivel hozzuk összefüggésbe.

Különbön Johannes Heyne, a legbelterjesebb szászországi és szász tartománybeli összes juhászatoknak, sőt Felső-Szilézia, Mecklenburg és Pomeránia juhászatai nagyrészenének tenyésztését és irányító lipcei juhászati igazgató, 1924-ben megjelent nagy juhászati kézikönyvében (Grosses Handbuch der Schafzucht auf neuzeitlicher Grundlage) is, akkor, amidőn a jövedelmezőség fejezetében arról ír, hogy amennyire csak lehetséges, főcél a bárányok számának növelése, mert a belterjes juhászat jövedelmezősége attól függ, mennyivel haladja meg a bárányok száma az anyákét, azt is ismert tényként jelzi, hogy a kettős és hármas bárányok száma, a legeltetés jóságától és egyöntetűségétől függ.

2. További kívánalom erőteljes, jó tenyészkepeségű, napi 1 kg. zabbal sarkalt kosok használata.

3. A szaporaság örökéletességére való figyelemmel, kettős bárányozásból eredő kosok és ugyanilyen jéréknek beosztása a tenyésztésbe (ebben az irányban megfigyeléseinkről a törzskönyvezés segélyével 1-2 év múlva fogunk csak beszámolhatni).

4. A már egyszer kettős bárányokat adott és azokat jól felnevelt anyáknak lehetőleg minél tovább való meghagyása a tenyésztésben, bundájuknak osztályozás alkalmával, a korábban kifejtett körülményekre való figyelemmel enyhébb elbírálása.

5. Az idült, illetve kiállott tögygyulladás miatt egészben vagy fél csecsbimbójára is „megvakult”, „eldugult”, „megkövesedett”, avagy egészben fejletlen tögyű, gyenge bárányt nevelt anyajuhok legdonsabb kisejtése a nyájból.

Bizony, ezt minden juhász bemonadására nem lehet elvégezni, hanem a legbiztosabb, ha a szoptatás alatt, esetleg a fejés első időszakában eszközöndő selejtezésnél nem sajnáljuk a fáradságot, hátra fordítjuk az anyát és sajátkezüleg győződünk meg a lögy megtapintásával normális mirigyállományáról és mindkét csecsbimbó megfejésével, annak tejlőképességéről.

6. A bárányozás kezdetét 2 héttel megelőzően, az anyák jobb takarmányozása, az abrakolás (dara és korpa) megkezdése és ettől az időtől répaszelet vagy takarmányrépa etetése, a tejlés előmozdítása vegett, gondoskodás sőről és takarmánymész adagolásáról.

7. A külön jellel (faron 2. szám) megkülönböztetett kettős anyák és eleinte kivált gyengébb ikerbárányoknak az egyesektől való elkülönítése, valamint az egyes bárányoknak is maguk között, a bárányok kora és fejlettsége szerint, minél több osztályba való

CSAK

DEICHSEL-féle „EXTRA-SPECIAL”

GÖZKEKÖTÉTELEKET

HASZNÁLJON!

GYÁRTJA:

MAGYAR ACÉLSODRONY-, DRÓTMŰVEK ÉS KÖTÉLGYÁR

DEICHSEL A., MISKOLC

7309/3

kérdésnek szolgálatához péntek nekünk sincsenek, alános tenyésztési elvek helyek betartása és amerbárányokat eredményez. s elvek röviden a követ-

anyák részére, különösen azt megelőző hónapban. nyájban augusztus 25. pont kedvezőnek mond- egtöbb és legjobb, már mecsak hullott kalásza, re gondolok, hanem a hys annua) és Kalincain- amelyeket megfigyelém- ka virágostól, mézestől és azt hiszem, a virágok ott szerveiben sok olyan erves anyag lehet, amely bb fejlődésére is ingerlőleg kerellesek esélyeit.

az uton vagyunk, hogy le kapcsolatosan viszont kát, a berregés előtti és nyári esapadéknem nyi- zzzuk összefüggésbe.

ne, a leghesteresebb anybeli összes juhászok- ckenburg és Pomeránia tenyésztését is irányító 1924-ben megjelent nagy (Grosses Handbuch der er Grundlage) is, akkor, fejezetében arról ír, hogy főcél a bárányok számá- jes juhászat jövedelmező- haladja meg a bárányok ismert tényként jelzi, anyok száma, a legeltetés lől függ.

öröltes, jó tenyészkepe- kált kosok használata. nyására való figyelem- redő kosok és ugyanilyen észítésbe (ebben az irány- törzkönyvezés segélyével k beszámolhatni).

os bárányokat adott és ak lehetőleg minél tovább tésben, bundájuknak sz- ábban kifejtett körülmé- nyébb elbírálása. lott tögygyulladás miatt mbójára is „megvakult”, t”, avagy egészben fej- t nevelt anyajuhok leg- nyájból.

z bemonására nem lehet ább, ha a szoptatás alatt, kában eszközözlendő selej- radságot, hátára fordítjuk gyöződünk meg a tögy mirigyállományáról és tejésével, annak tejelő-

2 héttel megelőzően, az a, az abrakolás (dara és az időtől répaszetet vagy jelés előmozdítása végett, rmánymész adagolásáról. 2. szám) megkülönböz- ate kivált gyengébb iker- való elkülönítése, valamint aguk között, a bárányok minél több osztályba való

rekesztése, a feltétlenül szükséges egyedi, helyesebben csoportonként eltérő takarmányozás és szoptatási rend keresztültétele érdekében.

8. A bárányozás és szoptatás ideje alatt a már leirt abrakadagon, répán, illetve szeleten kívül jó széna (leveles lucernaszéna, avagy löhere, baltacim) a báránynevelés gerince.

9. A rosszul tejelő ikres anyák legalább egyik bárányának dajkaságba adása az elhullott bárányok anyáihoz. Megemlítem, hogy mesterségesen, szoptató- edényből, nem szoktak Mezőhegyesen bárányt nevelni.

10. Végül, de nem utolsó feltételként, hanem majd- nem elsősorban munkaszerető, jó juhász.

Ebben a tekintetben nagyon kirívó eseteket figyeltem már meg. Ahol a juhász munkakörülszö- lésből, csak tessék-lássék 1-2 csoportba rekeszti szét le- ellett anyáit és bárányait, ahol a juhász azt hangoz- tatja: „legjobb a kettős bárányokat az egyesekkel együtt tartani, hogy az értelmes ikerbárány az egyes anya tögyéből is lophasson”, ahol selejtezőskor a juhász (kivált nem törzkönyvezett nyájknál) nem tud minden egyes anyájáról beszámolni (jó-e a tögye, hogy nevelte a bárányt stb.), vagyis nem is ismeri egyedenként juhait, ahol a juhász szidja a kettős bárányt és azt mondja, hogy: „az anya nem vállalja el másnak a bárányát”, ott bizony nem igen számí- hatunk sok, de főleg jó báránynak.

Ott azonban, ahol sokszoros akadályversenyt kell futni a szoptatás ideje alatt a juhakolban, a rácsok között, ahol gyakran találunk a dajkaanyával össze- szoptatás végett egészen külön rekesztett bárányokat, ahol osztályozáskor a juhász egyik-másik öregedő, talán már kissé meg is lódukt fogu anyabirkájának a nyájban hagyásért szép szóval könyörög. „azt még tessék 1 évig legalább meghagyni, mert az idén is két derék bárányt nevelt”, ott lehet reményünk arra, hogy többtermelésünk nem vall csódot.

A merinó juhok ikerbárányozásáról a legszük- ségebbeket ezzel elmondottuk vélem.

Kétségtelen, hogy ahol csak szikár, kisült szikes legelőkon kell az anyáknak is kószálni, ott elég, ha a szalmán tejelő anyajuh egy bárányt is felnevel, de mi úgy látjuk az elmondottakból, hogy ma már az anyajuh is az az állat, amelynek akkor igazán jövedelmező a tartása, ha 2 bárányt is képes piacra adni.

A mezőhegyesi nyájokban elért eredmények igazol- ják azt, hogy megfelelő tartásvizonyok között és célirányos tenyésztési eljárás mellett a fésűs merinók is jó eredménnyel képesek elég sok ikerbárányt szol- gáltatni és nevelni. A friz vérrel való keresztezés esetében ez csak a gyapjutömeg és minőség hátránya árán lehetséges. A nagyobb bárányszaporulatra való törekvést, az ikerellésből eredő fésűs merinó apaállat is bizonyos valószínűséggel szolgálhatja.

Az előadottak szerint olyan juhászoknál, ahol az ikerbárányok jó felnevelésének vázolt feltételei adva vannak, az ikerbárányoknak, jövedelmezőségi szem- pontokból, hazai viszonyok között is, csak örvendeni lehet, annál is inkább, mert a többes ellések nagyobb száma rendszeren velejár a meddőség csökkenésével és így csak jó kilitás az az évi bárányozás mérlegének kedvező alakulására.

Az előfeltételek pedig különösen szeptemberi ber- regés mellett elég könnyen biztosíthatók, mert a februári bárányok felnevelésének kellékei, ha a számító gazda által erre fenntartott takarmány rendelkezésre áll, inkább a gazda kezében vannak, mintha a későbbi bárányozásnál a szoptatós anyák takarmányozását csak legelőre alapítjuk, ami a szárazabb, harmadrendű, kiélt, még a juhoknak sem kedves, áljuhcsenkeszből (veresnadrágcenkesz), fenyérfüvből stb. álló juhlegelőknél, száraz tavasz esetén, bizony sokszor nem adja meg már május- júniusban sem azt a bőséges táperőt, ami szükséges ahhoz, hogy az anyajuh saját tejével 4 hónap alatt,

gyakran a saját súlyát is meghaladó élősuíyt ter- meljen ikerbárányaiban.

Az azután, hogy a bárányok és juhok értékesítésére megfelelő kiviteli piacot is kellene biztosítani, az ikerbárányozás igazán jövedelmezővé tételére, mert sajnos, saját közönségünk legfeljebb sátoros ünnepe- ken, „változatossá” kereséséből fogyasztja el a sok kényszervágott marha husánál szerintem értékesebb és jobb bárány- és fiatal ürühust, már igazán nem tartozik jelen cikk keretei közé.

Mezőhegyes.

Fáy Andor
m. kir. gazdasági főintéző.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: Kund Ede.

A baseli nemzetközi kiállítás.

(Villamosság és a gazda érdekei.)

A múlt év július-szeptember havában nagy- szabású nemzetközi kiállítást rendeztek Baselen. A kiállítás eszmeköréhez számos, ezidőszerint nálunk is égetően életbevágó feladat tartozott. Ilyenek: az ener- giáforrások gazdaságos kihasználása, a villamosáram termelése és szétosztása, a villamos vasuti vontatás, a belvízhajózás érdekében csatornák és kikötők építése, az uszályok továbbításának kérdése, a nemzet- közi hajózási egyezmények revideálása és az energia- törvény kérdése.

Tudjuk, hogy a háboru után beállott szénhiányt a ví- zierők kihasználásával, a fehér szénrel igyekeztek pó- tolni. A háboru alatt fennállott különös viszonyok miatt, a vasuti forgalomban bekövetkezett zavarok viszont a víziutakon való közlekedés fejlesztését tették szükse- gessé. Az az aggodalom, amely a szénnek messze jövő- ben való biztosítása okából keletkezett, nemkülönben a víziutak után való törtetés olyan paragrafusok fel- vételét eredményezte a Versailles-környéki béke- szerződésbe, amelyek állandó, lappangó veszedelmet jelentenek Európa békéjére. Ilyenek p. o. a Saar- vidék és Felső-Szilézia területére történt megállapo- dások, továbbá Németország szétszakításával, a len- gyelek víziközlekedésének a Visztula torkolatán át, a tengerhez való vezetése. Veszedelmek továbbá a békére nézve, a békeszerződésnek azok a szakaszai, amelyek a Rajna felső szakaszát (Basel-Strassburg) a franciák egyoldalú politikai és gazdasági befolyása alá helyezték. A Duna örökös problémája is bonyolul- tabbá lett, a legújabb nemzetközi egyezménykövetke- zésben.

A szén, a vizező és a víziutak körül támadt ez a harc Európában nagy bajokat okozott. A versengés tisztán politikai alapokon indult meg. A háboru után bekövetkezett természetes védelmi harc azonban a helyzet józan megfigyelését és helyes mérlegelését eredményezte. De az erőszakos politikai és gazdasági intézkedések egyelőre késleltetik az egész- séges gazdasági törvények érvényesülését.

A széntermelés az európai közgazdaságnak állandó gondot okoz a szén kelendőségének csökkenése miatt. A belvízhajózás rentabilitását ugyanazoknak a for- rásoknak víze nehezíti meg, amelyek a hegycsúcsok le- folyva, lehetővé teszik fenntartását. Ugyanis az elek- tromos árammá átalakított vizező a szénen pótolja és ezzel a víziúttól fokozatosan elvonja a legnagyobb tömegcikknek, a szénnek szállítását.

A természetadta erők kiegyenlítése első tekintetre a szén és hajózás terhére történik meg. Ez a folyamat azonban hasznára is van a hajózásnak. Az olcsó villa- mos energiával a hajók vontatása, a kikötőberendezé- sek és felszerelések (daruk, elevátorok, zsillipkapuk stb.) mozgatása kis költséggel és nagy időmegtakarítással elvégezhető. A folyóknak szabályozással való hajózha- tóvá tétele és a csatornák építése a legtöbb esetben csak úgy válik lehetővé, ha a duzzasztásból várható vízi- energia értékesítését is beállítjuk a jövedelmezőségi számításba.

A bázeli kiállítás a szén, a vizező és a hajózó utak kö- zött bekövetkezett küzdelmet és annak természetesen ki- egyenlítését szemléltető és áttekinthető módon világi- totta meg. A különböző nemzetek által kiállított nagyszabású tervezetekből félre nem érhető módon láthattuk azt, hogy a gazdasági kérdéseknek szándékos összekeverése a politikai törekvésekkel és összetévesz- tése az igazságos érdekekkel, csak a színlelt béke cél- jait szolgálja.

Szembetűnően bizonyítja ezt az elzászi nagy csa- torna kérdése. A Rajnának basel-strassburgi szakasza mentén fekvő, azzal többé-kevésbé párhuzamosan haladó, elzászi területen tervezett csatorna létesíté- sét a franciák erőltetik, miután azt a versaillesi szer- ződésben jóelőre előkészítették. Ha ez a csatorna meg- épül, akkor a franciák politikai és gazdasági befolyása alá kerül a Rajna felső szakasza. Tekintve azonban azt, hogy a Rajna-hajózás áruforgalma az 1925. évben fel- és lefelé összesen 35 millió tonna volt, amelyből a strassburgi kikötőbe és a vele szemben fekvő kohli kikötő francia részébe csak 3 millió tonna jutott (tehát az összes forgalomnak alig 1/10 része), megokolatlannak mondható a franciák kívánsága. A franciáknak tehát döntő befolyásuk a rajnai hajózásra nem lehet. Emellett az álláspont mellett szól még az a tény is, hogy a Strassburgnál kiágazó Marne-csatornából 1925-ben csak 16,000 tonna és a csatornába csak 6000 tonna árut vontattak.

A svájci nép többsége az említett Rajna- szakasz szabályozásával és nem az elzászi csatorna építésével kívánja az utat az északi tengerhez bizto- sítani, olyan módon, hogy a Rajna-medert részekre osztva és duzzasztógátakkal elátva, alkalmassá tegye arra, hogy azon az évek nemcsak 100 napján, hanem legalább 300 napján közlekedhessenek az 1000 ton- nával megrakott uszályok Baseltől Rotterdamig. A mederszabályozás végrehajtásával a csatorna- építés feleslegessé válna. A csatorna létesítése építés- technikai és vizgazdasági szempontból erőltetett meg- oldás lenne.

A kiállítás olasz csoportjában elhelyezett tervek- ből kitűnt, hogy az olaszok arra törekednek, hogy a velence-milano-torinói csatornába beágazó oldalcso- rnak útján szoros összeköttetést teremtsenek az észak- olaszországi és svájci nagy tavakkal és ezzel bekap- csolhassák az olasznyelvű kantonokat az olasz érde- kszférába, Svájc pedig Velencénél vagy Genovánál ten- gerhez jusson.

Mindezekből kiviláglik, hogy Svájc többségének fent leirt álláspontja megállja a helyét abból a néző- pontból is, hogy e megoldás a köztársaság politikai egységét sem érinti.

A svájci, valamint a német állami és magánintéze- tek tervekkel, tabellákkal, statisztikai kimutatásokkal annak a szükségét mutatták be, hogy a baseli (Hünin- geni) kikötőt, azaz Svájc északi kapuját kell az északi tengerrel összeköttetésbe hozni. Viszont a franciák kiállításán hiába kerestük a Rajna központi bizott- ságának anyagát, amellyel az elzászi csatorna létesí- tésének szükséges voltát bizonyították volna be. A Rajnának Baseltől Strassburgig való hajózhatóvá tétele 120 km. hosszban, 60 millió svájci frankba kerülne. Ebből az összegből 12 milliót kellene Svájc- nak, 48 milliót a többi partmenti államnak viselnie.

A kiállítás egyik fontos célja volt, hogy a svájci népek szemmel láthatóan megmutassák a folyam- szabályozás nagy előnyeit. A közvetlenül nem érin- tett kantonok polgárait ezen az uton oktatták és készítettek elő arra, hogy annak idején a szabályozás költségeit megszavazzák. De az érdekelt idegen álla- mok figyelmét is felhívták, a kiállításon bemutatott adatokkal és tervekkel, e munka hasznos és sürgős voltára.

A németek és a franciák kiállítása egymás mellett volt elhelyezve. A német tervekben a módszeres munka ünnepi ruháját láttuk. A franciák sok eladásra szánt tárgyat díszítettek fel nemzetiszínű csokrokkal. Ez nem szolgált a kiállítás eszmeköre komoly voltának

NEUMANN M.

M. KIR. UDVARI ÉS KAMARAI SZÁLLÍTÓ

BUDAPEST
IV., MUZEUM-KÖRUT I. SZ.

Ha a Tenyészállatkiállítást meglátogatja, használja fel budapesti tartózkodását arra is, hogy országszerte jóhírnévnek örvendő áruházaikat megtekintse!

Raktárunk a tavaszi időnyre bőségesen fel van szerelve

Férfi-, fiu-, női és leánykaruhák. Felsőkabátok, gazdaszkaruhák, bőrkabátok, egyes nadrágok Férfi-, női és gyermekcipők

Ruházat szolgásmélyzet részére Mérsékelt árak! Csak megbláható minőségek!

7441

előnyére. A németek súlyt vetettek a rajnamenti nagy kikötőknek és számos gyártelepnek reliefképekben és modellekben való bemutatására. Feltűnő sok vegyigyar volt a vízierőművek mellett látható. Ezek nagyjára a műtrágyához szükséges salétromot gyártják a levegőből. A francia csoportban figyelemre méltó volt azoknak az előmunkálatoknak a bemutatása, amelyek a belvízhajózásra vonatkozó „Côte de la navigation fluviale” törvényjavaslat megindokolását tartalmazták.

A svájci csoportban a vízierőkihasználás technikájának magas fejlettsége volt látható. Svájcban a nagy és kis vízierők energiatermelés céljára való kihasználása rohamosan emelkedik. A kihasználást magántársulatok és az állam, vagy egyes községek hajtják végre. Esetenkint csak az elosztó hálózatot létesítik a városok és azt magántársaságoktól vett árammal táplálják. 1888-ban 120 ezer lóerőt, 1895-ben 380 ezret, 1925-ben pedig már 1.820.000-et használtak ki Svájcban. Ma már az egy-egy lakosra eső energiatermelés 900 kilowattórát tesz ki. Ebből 50%-ot világításra, erő- és melegfejlesztésre fordítanak, 12%-ot vasúti vontatásra, 23%-ot vegyi ipari célokra és fémelőállításra, 15%-ot pedig exportálnak az országból.

A történelmi Magyarországon volt 1.700.000 lóerő vízierőnk, ebből a csonka területen csak 200 ezer lóerő maradt meg, amiből eddig 5000 lóerőt használtak ki. Ehhez a két ezernél több kis malmon és fűrésztelepen dolgozó körülbelül 20 ezer lóerőt kell még hozzászámítani. Anglia vízierője 963.000 lóerő. Németországé 1.400.000, Ausztria-Magyarországé volt 7.200.000, Norvégiaé 7.500.000, Svédországé 6.700.000 Olaszországé 5.500.000, Franciaországé 5.800.000 lóerő.

A villamos energiát termelő telepek vagy magas vagy alacsony nyomásúak. Előbbiek nagy esésűek, csekély vízmennyiséggel, utóbbiak kis eséssel bíró, nagy víztömeggel dolgoznak. A beruházási költség általában magasnyomású erőtelepénél lóerőnkint 360—1200 pengő, alacsonyánál 1200—2400 pengő. Amortizációra, kezelésre, fenntartásra nagy átlagban a tőke 10—12%-át számítva, egy lóerő évi költsége 55—220 pengő. Tudjuk azt, hogy 1000 vattóra, azaz egy „KW h” egyenlő 1 és 1/2 lóerőórával.

A svájciak a vasutak elektrifikálásával annyira előrehaladtak, hogy 1928. év végén, a szövetséges vasutak összes vonalain villamos vontatással fogják a forgalmat lebonyolítani, ugyanis az 1920-ban meghozott törvény rendelkezései szerint a szövetséges vasutak elektrifikálását 1928 végéig be kell fejezni. Eddig lényeges megtakarítással a villamosüzemre való áttérés, szemben a gőzzel való vontatással, sem Svájcban, sem Ausztriában nem járt, egyrészt az áramtermelés, másrészt a villamos berendezések igen költségesek voltak miatt.

Svájc a vízierőből előállított villamos energiával látta el vasútvonalainak nagy részét. Nagyra értékeli azt az előnyt, hogy a külföldi szénbehozattól függetlenítette magát.

Erthető, ha a gőzüzemmel szemben elért igen számottevő előnyöket figyelembe vesszük, hogy Ausztria és Németország is nagy erővel folytatja vasutainak villamosítását. Kevesebb mozdonyra van szükség, mert a villamos mozdony hosszabb vonalon fut anélkül, hogy azt ki kellene cserélni. Az időtrábló vízvétel és szénrel való megrakás elmarad. A menetidő megrövidül. Több vonat közlekedhet egy sínparon. Erős forgalmu vasútvonalakon a második vágány építésének szüksége elodázható. A vasúti hidak és épületek vasszerkezetei tartósabbak lesznek, mert elmarad a kénés füst marása. A szénfogyasztás kisebb, mert az állomásokon való tartózkodás és tolatások közben való ácsorgások alatt fűteni nem kell. Nincs olyan torlódás a szűkebb pályaudvarokon, mint a gőzüzemnél. A villamos mozdonyu vonat ugyanis gyorsabban fut keresztül, a vágányok szabadokká lesznek, tehát az állomás bővítése elhalasztható.

Hosszu, nehéz tehervonatok könnyűszerrel továbbíthatók, mert a gőzmozdony ezer méter hosszban 8 m. emelkedéssel bíró pályán, 75 kilométer óránkénti sebességgel, összes súlyának csak kétszeresét, a villamos mozdony ugyanazon a pályán nyolcszorosát vontatja. A fékezés a vonat valamennyi kocsikereken egyszerre és gyorsan hajtható végre. A sinkópás, féktuskóelhasználódás kisebb mint az eddig használt fékezésnél.

Ha még tekintetbe vesszük azt a nemzetgazdasági is nagy veszteséget, mely a szénnek országos (a mozdonyfűtőhelyekre való) szétosztása miatt bekövetkezik és amelyet a gazdaságtalan szénfogyasztás okoz, végül ha nem felejtjük el a sok mozdonyt és kocsinak szállítás céljára való lekötését, akkor nemzetgazdasági okokból örömmel kell üdvözlőnk a kormány eltökélt szándékát, amellyel a vasutak elektrifikálását megvalósítani szándékozik. A közönség bizonyára lelkes örömmel fogja majd tapasztalni, milyen kényelmes és egészséges a füst- és korommentes utazás a jól, de nem túlfűtött kocsikban.

A tapasztalatok és számítások szerint csak ott rentabilis a vasúti üzemek villamoserővel való lebonyolítása, ahol igen sűrű a vonatforgalom és a villamos központok teljesen kihasználva, nagy árammennyiséget termelnek. A sűrű forgalom néhány év múlva feltétlenül be fog következni a budapest-hegyeshalom-bécsi és a többi, nemzetközi irányokban fekvő vonalon is. Fejlődő ipartelegeink is, a központoktól évről-évre nagyobb árammennyiséget igényelnek majd.

Hazánk energiagazdasági érdekeit szem előtt tartva, kell hogy magasabb nézőpontból bíráljuk el ezeknek az összefüggő kérdéseknek összességét.

Tudjuk, hogy kisebb értékű barnaszeneinket, lignit- és tőzeganyagainkat csak a termelés helyén lehet gazdaságosan eltüzélni, mert azok a vasúti szállítás költségeit nem bírják el, továbbá ismerve azt, hogy ilyen eljárással értékes mellékterményeket is nyerünk, a villamos központok építését siettetni kell.

A tisztán finansiális aggodalmaknak, amelyek csak a legközelebbi jövőre tekintenek, el kell nemulniok, a hosszabb időre előrelátó, átfogó szempontok előtt. Olyan villamos energia segítségével ipartelegeink fejlesztését is hathatósan előmozdíthatnánk. Bauxittelepeink gazdaságosan kihasználhatók lennének, különleges cementgyártásunk fellendülne. Nemzeti kincseink értékesítését a villamos energia nagyban való előállítás és szétosztása rendkívül elősegítené.

Mindenekelőtt azonban égető szükségünk van az energiatörvény megalkotására, mert csak jól átgondolt, egységes terv szerint épített központokkal, megfelelő minőségű, egynemű árammal, annak helyes gyűjtésével és szétosztásával lehet ipartelegeinket, városainkat és vasútvonalainkat olcsó elektromos energiával ellátni.

Külföldön a mezőgazdaságokban is sokféle célra használják a villamosítást. Villamos meghajtásu pulsozóval fejk a teheneket, a borjú szopását utánozva, ritmikusan szabályozzák a fejést, amelyet egyidőben 25—30 állaton végeznek. A tej légmenetesen elzárva kerül az edényekbe. A sajtgyártás ezáltal teljesen steril módon történik. Ez a fejés Svédországban és Kanadában van leginkább elterjedve. A baromfi-tenyésztés hozadékát 15—40%-kal emelik a megvilágított olak. A méhészek kasonként 7—8 kg-mal fokozzák a mézhozadékot villamos világítás segítségével. A zöldtakarmányt villamos árammal sterilizálják. A sertéseknek villamos üstökben előmelegítve adják az eledelt, pompás eredménnyel. A tojáskeltőgépek működése villamos meleggel biztosabb, mint tüzelés útján melegített vízzel.

Használják továbbá a villamos szikrázást a gyári munkatermek levegőjének ózonfejlesztés útján való portalanítására és javítására. A városok ivóvizét is

ózon segítségével tisztítják. Petrográdban így sterilizálták és javították a Néva vizét.

A magyar kiállítási csoport bántóan szegényes volt, tekintve a kiállított anyag mennyiségét és tartalmát. Míg a többi nemzetek kormányai, a technikai főiskolák, idevonatkozó hivatalok, hatóságok és gyárak is ott voltak a kiállítók közt, nálunk csupán a Magyar Folyam- és Tengerhajózási R.-T. és az Országos Kereskedelmi és Ipari Kikötő Kormánybizottsága állított ki néhány térképet és tabellát.

A külföld a MFTR. üzemi hálózatának térképéből láthatta, hogy az egyedüli magyar hajózási társaság számára a meglévő Duna-Tisza-csatorna, a Ferenc-, a Ferenc-József-csatorna és a Béga-csatorna, valamint a Száva folyó zárva vannak. Zárva van továbbá számos állomáshely, amely szomszéd államok területén, az ugynevezett nemzetközi Duna mentén fekszik.

Gátolja továbbá a magyar hajózást Jugoszlávia és Románia azzal, hogy a cabotage (partmenti) hajószolgálatot saját partállomásai között nem engedi meg. Sőt hajóhidak építését is megakadályozzák a nemzetközi Duna partjain.

A trianoni béke okozta továbbá azt, hogy Budapest vízforgalma a dunamenti városok közt most a harmadik helyre került, holott a háboru előtt székesfővárosunknak volt a legnagyobb forgalma. Tonnákban kifejezve 1911. évben Budapestnek 3 millió, Brailának 2-6 millió, Bécsnek 1-7 millió tonna volt az áruforgalma. 1923-ban Brailának 990.000, Bécsnek 740.000, Budapestnek 623.000 tonna volt az áruforgalma. Budapest vízforgalma tehát 1/3-ére csökkent.

Az országos kikötőépítés keretében megépül a soroksári Dunaág eddig elzárt és eliszaposodott medrében a 60 km. hosszú csatorna, amellyel a rajna-dunai vízhálózat csatornahálózata tetemesen megbővül. Ezt a kiállításon terveken és képeken láthatjuk.

Sajnálattal nélkülöztük a magyar kiállítás keretében Széchenyi István gróf nagykonceptiójú vízszabályozási terveinek bemutatását, Váshelyi Pál duna mappáció-munkálatainak képét, az Alduna veszedelmes zuhatagairól készített színes hajózási térképét. A Dunáról és Tiszáról 1834-ben készített ezek a felvételek uttörő munkák voltak, amelyekkel Váshelyi megelőzte korát. Ezeket a tervek megcsodálták akkoriban Rauchmüller v. Ehrenstein nevű német. Paleocapa olasz szakemberek; Humphreys és Abbot amerikai vízmérnök-tábornokok pedig a folyó mozgására nézve ugyanazt a törvényszerűséget állapították meg, mint két évtizeddel korábban a mi lángeszű Váshelyi Pálunk.

Hasonlóképp jóval előbb készítette el (1827-ben) az elektromágneses motort a magyar Jedlik Ányos, mint a német Siemens Werner. És mégis Siemens nevéhez fűződik a világhírű találmány, amióta azt 1867. január 17-én a berlini tudományos akadémiának bemutatta. E dinamo feltalálása előtt szó sem lehetett az elektromos energiának több száz kilométerre való átviteléről. Kandó Kálmán uttörő rendszeréről, amelylyel az „Alte Valtelina” nagyvasuton a vontatást berendezte, szó sem esett a kiállításon.

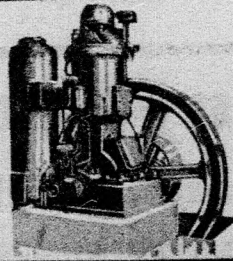
Ez csak néhány példa a magyar tudományos technikai alkotásokból, amelyekkel méltó büszkeséggel jelenhettünk volna meg a nemzetközi mérkőzés helyén. Megmutathattuk volna azt, hogy a magyar nemzet is bőven kivette a részét a nemzetközi együttműködés munkájából e világraszóló technikai vívmányok révén. Hogy a magyar géniusz alkotásainak ez a bemutatása elmaradt, annak az oka — amint mondták — pénzhiány volt. Ugy vélem azonban, hogy ebbe a hibába a jövőben nem szabad esnünk. Ha már elhatároztuk volt, hogy részt veszünk a kiállításon, méltó módon kellett volna megjelenünk.

A most aktuális, nemzetgazdasági szempontból igen nagy kihatású feladatok megoldását sem szabad

Wohanka és Társa utóda r.t.

Budapest,

V., Vilmos császár-ut 76. szám

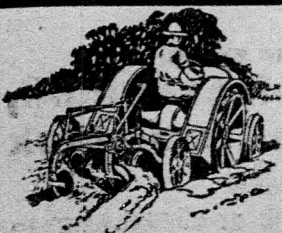

A MODERN MOTORGYÁRTÁS SZENZÁCIÓI A

WOHANKA-LINZ és CLIMAX

nyersolajmotorok (Diesel-rendszer)

Szivógáz- és benzinmotorok feltűnő olcsó árban
Összes mezőgazdaság-szükségleti cikkek szállítói

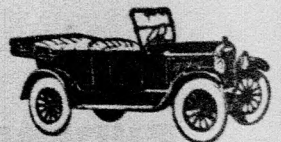
17 ÉV ÓTA **Ford** KÉPVISELŐI
HAHN ARTHUR és TÁRSAI

Sürgőnycim:
Hanco Budapest

BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 52/B.

Telefon:
J. 1-60, J. 62-52

Ez a legjobb biztosíték a pontos és jó kiszolgálásra!

rográdban így sterilizált.

ántóan szegényes volt, nyiségét és tartalmát. ai, a technikai főiskolátóságok és gyárak is unk csupán a Magyar -T. és az Országos 5 Kormánybizottsága abellát.

alózatának térképéből gyár hajózó társaság -csatornák, a Ferenc-, Béga-csatorna, vala- k. Zárva van továbbá nszéd államok terüle- Duna mentén fekszik.

ajozást Jugoszlávia és age (partmenti) hajó- között nem engedti is megakadályozzák

bbá azt, hogy Buda- városok közt most a a háboru előtt székes- b forgalma. Tonnák- udapestnek 3 millió, 7 millió tonna volt az ak 990,000, Bécsnek tonna volt az áru- na tehát 1/3-ére csök-

eretében megépül a eliszaposodott medré- mellyel a rajna-dunai tetemesen megbővül. épeken láthattuk.

gyár kiállítás kereté- nagykonceptiójú viz- tását, Vdsírhelyi Pál k képét, az Alduna tti szines hajózási tér- 34-ben készített ezek ak, amelyekkel Vászár- terveket megcsodál- hrenstein nevű német, Humphreys és Abbot k pedig a folyó moz- vényyszerűséget állapi- korábban a mi láng-

zítette el (1827-ben) magyar Jedlik Anyos, r. És mégis Siemens álalmány, amióta azt mánys akadémiának elött szó sem lehetett száz kilométerre való ó rendszeréről, amely- vyvasuton a vontatást állításon.

gyar tudományos tech- méltó büszkeséggel közli mérkőzés helyén. y a magyar nemzet is tközi együttműködés kái vívmányok révén. inak ez a bemutatása nt mondták — pénz- , hogy ebbe a hibába Ha már elhatároztuk itáson, méltó módon

zdasági szempontból egoldását sem szabad

késleltetnünk olyan okok miatt, amelyekre előbb több helyen rámutattam, hanem meg kell értenünk az ország különböző helyein az energiát termelő központokat. Ezeket a meglévő energiaforrásaink mellett kell elhelyezni, de úgy, hogy az áramvezető hálózat egységes legyen.

A vasutak villamosítását meg kell kezdenünk még akkor is, ha ezidőszereint rá kell fizetnünk a villamos vontatásra, mert azt az ország egyéb érdekei kívánják.

Mindenekelőtt égető szükségünk volna azonban az országos energiátörvényre, a mondottak egységes és gazdaságos megvalósítása érdekében.

Masirevich György.

Uj rendeletek.

Ideiglenes házádomentesség.

A hivatalos lap f. hó 18-án közölte a pénzügyminiszter 97,845. sz. rendeletét, amely az ideiglenes házádomentesség engedélyezéséről tartalmaz néhány újabb könnyítő rendelkezést.

Igy nevezetesen kimondja a rendelet, hogy az az adózó, aki a saját használatára épült házában egy kisebb részébe lakáshány miatt az építkezés befejezése előtt beköltözik és hitel érdemlően igazolja azt, hogy az építkezés teljes befejezését anyagi, vagy műszaki okok késleltették, annak a pénzügyminiszter indokolt esetben megengedheti, hogy az ideiglenes házádomentesség engedélyezésére irányuló kérelme beadásának határideje ne az épület egy részének idő előtti kényeszerű használatbavételétől, hanem az egész épület építkezésének befejezésétől számíttassék. Ha ilyen kérelme a használatbavételétől számított egy éven túl terjesztetik elő, a pénzügyminiszter kivétel nélkül magának tartja fenn az ilyen kérelmek elbírálását, illetve azok érdemleges tárgyalásának elrendelését, vagy elutasítását. A használatbavételétől számított 1 éven belül előterjesztett irányú kérelmeket azonban az illetékes adóhivatal minden egyes esetben köteles érdemleges tárgyalás alá venni.

A rendelet továbbá felhatalmazza a pénzügyigazgatóságokat arra, hogy a házhelyek kijelöléséről és kishaszonbérletek alakításáról szóló 1920. évi XXIX. t.-c., ugyszintén a földbirtok helyesebb megosztását szabályozó rendelkezésekről szóló 1920. évi XXXVI. t.-c. alapján megszerzett házhelyekre, egyszóval a földreform után kiosztott házhelyekre épített házak ideiglenes adómentességére irányuló és a törvényes határidő letelte után, de legkésőbb f. é. június hó 30-ig bezárólag előterjesztett kérelmeket érdemleges tárgyalás alá vehessék. Ez a felhatalmazás kizárólag a földreform után juttatott házhelyeken épített házak ideiglenes adómentességének megállapítására szól s az ilyen ügyek érdemleges tárgyalását folyó évi június 30-ig bezárólag előterjesztendő kérelmeket minden esetben érdemleges tárgyalás alá kell venni, tekintet nélkül arra, hogy a házbirtokos a késedelmes kérvényezést kellően igazolta-e vagy sem, feltéve, hogy a kérvényes házhelynek a földreform alapján történt juttatása kétségtelen. Az ideiglenes házádomentességet csak a kérvény beadását követő naptári évnegyedtől kezdve lehet engedélyezni, a törvényesen járó adómentesség még hátralevő részére. A községi előjárásoknak fel kell hívniuk a földreform alapján juttatott házhelyeken épült házak birtokosait arra, hogy amennyiben az ideiglenes házádomentesség engedélyezésére irányuló kérvényüket még nem adták volna be, úgy azt haladék nélkül terjesszék elő. A már beadott, de eddig érdemlegesen le nem tárgyalt ilyen kérvényeket pedig a legelsőlegesen el kell intézni s az ideiglenes adómentességet szintén a kérvény beadását követő naptári év kezdetétől kell engedélyezni.

Az e rendelet alapján benyújtandó kérvények mind illetékmentesek.

KÖNYVISMERTETÉS.

A jövő cséplőgépe. Alig pár napja hagyta el a sajtót Zaymusz Illés ny. ipari főfelügyelő, okl. gépészmérnök „A jövő cséplőgépe. — Uj utak a mezőgazdasági technika fejlődése terén” című könyvecskéje. Örömmel köszöntjük e munkát úgy a magyar mezőgazdaság, valamint a technika nevében, mert — nézetünk szerint — alkalmas arra, hogy a benne tárgyalt nagyhorderejű kérdést az érdekeltekkel megismertesse s egyben annak gyakorlati megoldását jó lépéssel előbbre vigye.

Szerző a 64 oldalra terjedő dolgozatában elejétől végig lendületesen igyekszik eszetelni tizesztendei küzdelmes munkásságának sikereit, amelyeket a cséplési szemvesztések csökkentése érdekében áldozatos szívóssággal elért. Tartalmilag a dolgozat három részre tagolható. Az első rész magában foglalja a cséplési magvesztés fogalmának megvilágítását, e vesztés hozzávetőleges országos átlagát, továbbá ama törekvések futólagos érintését, amelyeket szerző munkásságának első öt esztendejében az irányban kifejtett, hogy a cséplési szemvesztések csökkentése hivatalos uton kibocsájtott rendelkezések foganatosítása révén nyerjen megoldást. Második része a dolgozatnak tartalmazza egyrészt ama szerkezeti újításoknak a leírását, amelyeket Zaymusz — mint saját találmányait — a régi rendszerű cséplőszekrényen alkalmaz a cséplési szemvesztések csökkentése céljából, másrészt tartalmazza egy csomó cséplési bemutató és kísérlet jegyzőkönyveinek reprodukcióit, szerzőnek hozzájuk fűzött kommentárjaival. A könyvecske harmadik része hangulatosan igyekszik beállítani az új szerkezetek kedvező hatását a gazdára, a bércséplő-vállalkozás hasznosabbá tételére, az iparra, a munkásságra vonatkozólag.

Az egész munkának sarkpontját az a hivatalos bizonyítvány képezi, amelyet a földművelésügyi kormány által kiküldött szakbizottság a debreceni gazdasági akadémián végzett összehasonlító kísérletekről kiadott. E bizonyítvány tanúsága szerint is határozott fejlődést jelentenek a Zaymusz-féle új szerkezetek a régi cséplőszekrény-konstrukciókkal szemben s épp ezért örvendetek, hogy e szerkezetek ismertetése és gazdaságosságuk értéke e könyvecske jegyzőkönyvi reprodukciói révén eljut az érdekelt gazda- és ipari körökhöz.

Midőn elismerjük és hangsúlyozzuk Zaymusznak, mint uttörőnek, érdemeit és sikereit s gratulálunk újonnan megjelent könyvecskéjéhez, nem hallgathatjuk el azonban néhány kifogásoló észrevételünket, amelyek előbb vázolt munkájának tárgyi tévedéseire és fogyatékososságaira vonatkoznak. Így például nem látjuk eléggé megokoltnak sem a szemvesztések nagyságát, sem a fordulatszám ingadozását feltüntető ábrákat. Legalább is hiteles kísérleti adatok nem bizonyítják az ábrák grafikonjainak adatait. Ugyszintén kifogásolható a „cséplési tényező” változását feltüntető grafikon helyessége, amely tudunkkal csak egyes adataiban szarmazik Gölner professzortól, de nem grfiakonszerű összeállításában. A cséplőgép üzemköltségeinek kommentálása sem mondható hibátlan. Nem a számadatok nagysága ellen van kifogásunk, hanem elvi tévedéseket látunk a dolgozat eme fejtegetéseiben.

Nem tartjuk továbbá szerencsésnek Zaymusz könyvecskéjének ama részeit, amelyekben „a hivatalos próbák gyöngéjére” kíván rámutatni. Ebelyütt úgy tűnteti fel szerző a kormány szakbizottsága által megéjtett kísérleti megfigyeléseket, mintha azok csakis ideális cséplési körülményekre vonatkoznának. Szerinte az összehasonlító próbák alkalmazásával a bizottság szigorú elméleti módszert követett, amikor gondoskodott arról, hogy „a gyári rendszerű cséplőgép üzemét semmi kedvezőtlen tényező ne zavarja”. Mi, akik e bizottságban szintén szerepeltünk, úgy látjuk, hogy eme beállítás helyességének ellentmond már maga a reprodukált „kivonatol bizonyítvány”, de magának Zaymusznak későbbi okfejtése is. Nevezetesen a bizonyítvány azt tanúsítja, hogy a szakbizottság nemcsak száraz, de nedves gabonával is, nemcsak rendes, de gyors, sőt tuigyors erőltetett etetés alkalmazásával is, nemcsak megoldott és elterített kék szabályos adagolásával, hanem feloldatlan kék bedobásával is végrehajtott a lehetőség szerint az összehasonlító kísérleteket. Maga a szerző is dolgozatában épp eme nem ideális körülmények szolgáltatja szemvesztési és teljesítménybeli adatokat használja ki az új szerkezetek előnyeinek dokumentálására. Abban mindenestre igazat kell adnunk Zaymusznak, hogy az összehasonlító kísérletek kiterjeszkedhetek volna még számos olyan

kedvezőtlen esetre is, amelyek a régi és új szerkezetek értékülönbségeire jó adatokat szolgáltatott volna. Erre azonban a bizottságnak a próbák megejtésekor már ideje és költsége nem maradt s egyébként is az volt a kísérletek irányadó szempontja, hogy lehetőleg kerülni minden olyan eljárást, amely szaporitáná a „kísérleti hibaforrásokat”.

Mindeme megjegyzések ellenére örülünk annak, hogy Zaymusz Illésben a cséplési technika olyan kiváló uttörője és hivatott szószólója akadt, aki nemcsak találmányaival, de tollával is nagy szolgáltatásokat tesz a magyar mezőgazdaságnak. Kívánjuk, hogy törekvéseit minél általánosabb siker koronázza.

Debrecen.

Erdey János
műszaki tanár a debreceni
gazdasági akadémián.

A gazdaközönség köréből.

Uzsortörvényt!

Ilyen címen a „Köztelek” márc. 3-i számában megjelent cikkemre helyreigazító megjegyzéseket tesz közzé a Tiszántúli Körzeti Hitelszövetkezet igazgatósága. Bizony én már sok cikket megírtam és higgyék el a nyilatkozók, hogy ma igen nehéz közérdekű cikket írni, mert úgy van az ember vele, mint az egyszeri bíró a cigánnyal, akinek azt mondta a tárgyaláskor, hogy: „Nem megmondottam a multkor, hogy ne nyulj a máséhoz?” Erre a cigány így felelt: „Hát hová nyuljak akkor nagyságos bíró ur, mikor minden a másé?” Nekem is, ha a gazdák igazát védem, rendszerint megbölik a tollam valamelyik kapitalista egyesülés érzékenységében és ha mindre válaszolnék, úgy polémiákkal telne el az egész időm, pedig az írásmesterség csak amolyan mellékfoglalkozásom nékem, mert gazda is volnék s időm legnagyobb része erre van lekötve, ami időm egyesületi és közgazgatási tiszteletbeli állásaim lelkiismeretes betöltése után fennmarad, az jut csak a sajtó számára, de hát egy napilag és nyolc szaklap rendes ellátása még hivatásos újságírónak is munkát adna, hát még ilyen újságíró inasnak, akinek a munkájáért semmi sem jár — csak néha gáncs, — bizony nem igen marad ideje a válaszolásokra.

Hogy most az egyszer kivételt teszek, teszem azt azért, mert nem szeretném, ha ártatlanokat ért volna vádaskodásom. Tehát készséggel elismerem, hogy a Tiszántúli Körzeti Hitelszövetkezet a helyzet magaslatán áll és azonnal siet mérsékelni a kamatlatát, amint erre módja van. De nem is azért írtam én a cikkemet, hogy a körzeti hitelszövetkezeteket vágjam, mert az a hitelszövetkezet is, amelyről írtam, hogy tizenegyért adta a pénzt, januárban lement már tizenegy százalékra. És ez sem azért adta tizenegyért, hogy valami busás osztalékra tegyen szert, mert hisz tudjuk, hogy ez nem mehet túl bizonyos határon — ha jól emlékezem öt százalékon —, hanem az Országos Központi Hitelszövetkezetet hibáztattam, hogy nem tud olcsóbb pénzt adni a körzeti hitelszövetkezeteknek, mint tiz-tizenegy százalékosat. Mikor ugyanis a cikkemet írtam, még annyiért kapták tőle, hogy nem tud jobb külföldi pénzt kapni, mint most is a dollárkölesön, ami nem kell egy gazdának sem és mégis mindig állhatatosan ezt forszirozza. Tessék jobb pénz után nézni, amit meg bir a gazdaság fizetni, ez a célja az Országos Központi Hitelszövetkezetnek és ha nem tud előnyösebb kölcsönt szerezni, vallja be nyíltan és akkor majd más intézetet bizunk megpénzszerezéssel, mert a tiz százalékos kölcsön sem rentábilis a gazdának, aki nem máról holnapra forgatja a pénzt, mint a kereskedő és iparos, hanem egy évig, neki tehát a legolcsóbb pénz kellene kapnia, tekintetbe véve még azt is, hogy a birtok, a bérleti felszerelés, a vetés talán mégis biztosabb hitelezési bázis, mint egy kis boltban a pulton egymásra rakott sok

SZENT GELLÉRT SZALLÓ, BUDAPEST

240 minden kényelemmel berendezett szoba és lakosztály. Központi fűtés. Hideg-, melegviz. Telefon minden szobában. Gyönyörű társashelyiségek. Téli kert. Saját park hullámvízű nyári uszodával. Autógarage. 1631

Mérsékelt árak! ~ Egyágyas szobák 5 pengőtől, kétágyas szobák 11 pengőtől.

Deyl-kapák és Chiliszórógépek

BÄCHER — MELICHAR-nál

Fogatos és Traktor-ekék

Budapest, V.,
Vilmos császár-ut 60.

ENZÁCIÓI A
CLIMAX
(ndszer)
csó árban
kek szállítói

üres skatulya. És mégis úgy áll a dolog, hogy ha hitelbe vesz árut, a kereskedő a hivatalos bankrátán felül két százalékot számít fel, tehát ma nyolc százalékos hitelezhet, vagyis ő is ennyiért kapja a pénzt, míg a gazda tízért. Itt van a baj és ezért kellene felállítani egy gazdabankot és megcsinálni a gazdakartelt, amelyet én nem szűnök meg mindaddig hangoztatni, míg meg nem lesz.

alsóöri Farkas Géza.

A termelők és kereskedők együttműködése.

(Elsősorban babtermelésünk és babkivitelünk érdekében.)*

Kivételre szánt terményeket olyan minőségben hozunk forgalomba, amint azt a külföldi vevők óhajtják.

Ma, amikor minden ország törekvése, hogy lehetőleg lezorítsa a behozatalt, igen élénk verseny van az egyes termékek elhelyezésénél. Németországnak pl. sikerült gabonatermését annyira fokozni, hogy a behozatalt jelentékenyen lezorította. Anglia nagy áldozatokkal cukorrépa-termelést honosít meg, hogy nagy cukorkészületét részben fedezze és kereseti lehetőségeket teremtsen sok munkáskésznek.

Franciaország, Olaszország nagy babszükségletét maga igyekszik természetien és ebben olyan tökéletesre tettek szert, hogy hazai babaik legalább 50%-kal magasabb árakon kelnek el, mint pl. a Magyarországból behozottak. Ebben a cikkemben a babbal foglalkozom s rá akarok mutatni arra, hogy milyen fontos az, hogy a termelés irányításához a kereskedők hozzájáruljanak. A modern kereskedőnek olyan nagy-kiterjedésű összeköttetései kell, hogy legyenek, olyan alapos tudás szükséges ahhoz, hogy az árut a termelőtől a fogyasztóig eljuttassa, hogy általában nem képzelhető, hogy a termelő egyúttal a kereskedő teendőit is végezhesse, értven főleg a kiviteli kereskedelmet.

A termelők igen helyesen cselekednének, ha azt termelnék, amit a külföld óhaj, mert igen jól jár pl. az a gazda, aki „Sopron” babot termel és azt eladta az elmúlt idényben 3500 koronáért, amikor a kis fehér babot csak 2500 koronáért lehetett értékesíteni ugyanabban az időben.

Nagyon furcsa, de való az, hogy pl. az idén Lengyelország hosszú babját, amely hasonlít a „Sopron” fajtahoz, eladta 7 dollárért külföldre és vette hazai fogyasztásra 4 1/2 dollárért a magyar babot 100 kg.-kint. Miért nem lehet Magyarországon elérni azt, hogy olyan babot termeljünk, amelyet külföldön drágábban fizetnek meg? Mert hiányzik a termelés szervezetsége.

Ha pl. egy megyében a mérvadó vezetők elhatározzák a termelőkkel egyöntetűen, hogy az idej vetőmagot egységes magra, mondjuk „Sopron” babra kicserélnék, amely a *Hatvani Növénymesítő R.-T.* Nagytelek, nemesítése és megfelel a „Lengyel hosszú bab”-nak, előreláthatóan jól járnának és ha egy ilyen kísérlet sikerül, a szomszéd megyék hasonlóan járnának el és meg vagyok arról győződve, hogy egy ilyen aránylag kis cikknel elért eredmény buzdító hatással volna más cikkek termelésére is. Így a többtermelési probléma könnyebben volna keresztülvihető.

Áldozatot hozott a földművelésügyi minisztérium is arra a célra, hogy magnemesítőink a nemesített babfajtákat nagyobb mennyiségben termeljék. Idővel lesz elég nemesített babmag. Folytatólag alapos szervezési munkát szükséges ahhoz, hogy a nemesített babmagok ne kerüljenek szórványosan egyes helyekre, mert az ebből termelt áru, a többi rosszabbal keverve kerülne forgalomba és nem érnék vele célt. Zárt, egységes területen kellene ezt a nemes magot a gazdák-nál kicserélni, talán a mezőgazdasági kamara, vagy a megyei, vagy más hatóság útján.

Az állam hozott már áldozatot és remélhetőleg még fog több éven át a bab termelésének javítása érdekében áldozatot hozni. Ha a kamarák, megyék, községek stb. szintén kivennék részüket, nagyban hozzájárulhatnának a kedvező eredményekhez.

* E kérdéssel kapcsolatban l. a következő közleményt is: Gyárfás József, Babtermelésünk kivitelképességének fokozása. *Köztelek* 1926. 21. szám. (Szerkesztőség.)

Tavaly a földművelésügyi minisztériumban értekezlet volt ebben a tárgyban és itt elhatározták, hogy a minisztérium a következő szövegű közleménnyel hívja fel a termelők figyelmét a bab minőségének feljavítására:

„Országos és egyéni érdek, hogy jobb minőségű babot termeljünk. A rossz bab csak nagyon alacsony áron adható el külföldön, míg egyenletes, válogatott, jó babért magasabb árakat lehet elérni.

A bab minőségét következőképpen javítsuk:

1. A vetőmagvat elvetés előtt gondosan válogassuk. Szedjük ki asztalokon: a) a beteg magvakat, b) a tarka, más színű babot, mert a fehérabbban pl. nem szabad színes babnak lennie. 2. Egyenletes nagyságú magvakat vessünk (vagy kizárólag kisfajtát, vagy kizárólag nagymagvu fajtát). 3. Cséplés után a termelt babból asztalokon válogassuk ki a benne előforduló föld- és kavicsdarabokat, a szemetet és más színű babot, hogy a bab tisztán és egyenletes minőségben kerüljön forgalomba. Ez a munka könnyű, családtagok és gyerekek is elvégezhetik. 4. Törekedjünk arra, hogy a babot aratás után *mielőbb* hozzuk *válogatva* a piacra, mert később már az olcsó román babbal kell versenyeznie és a magyar bab már csak sokkal olcsóbban értékesíthető.

A babnak fenti kezelése azért szükséges, mert a külföld olyan babot akar vásárolni, amelyet külön válogatás nélkül lehet főzni.

Országunk éghajlati és csapadékviszonyai szerint sik vidéken inkább az aprószemű, viszont dombos, csapadékos vidéken inkább nagyobb, hosszukás fehér-bab termelése ajánlatos.

Igen előnyös volna, ha a földművelésügyi minisztérium a kellő szervezet útján ezt a felhívást az idén is megismételné és pedig a bab vetése előtt olyan formában, hogy az a *legkisebb tanyára is eljusson*, mert tavaly a felhívás nem jutott el az összes termelőkhöz.

A babkivittel foglalkozó kereskedők azzal a kéréssel fordulnak a földművelésügyi minisztériumhoz, hogy a fenti felhívást a bab vetése előtt idejében juttassa el a termelőkhöz és ismételve azt a bab aratása előtt, mert a termelőket nem lehet eléggé figyelmeztetni arra, hogy a kis munkatöbbletet saját anyagi érdekükben meghozzák.

Hogy a kereskedők kérelme megokolt, bizonyítja az, hogy ahol a felhívásokat tavaly terjesztették, *jelentékenyen* jobb minőségeket szállítottak és a külföldi vevőktől elismerések és utánrendelések érkeztek. Míg a vevők többnyire nem bálványoznak dicseretekkel, idén feltűnt nekik a gondos válogatás és jó szállítás. Az utánrendelések elmaradása esetén a kereslet kisebb lett volna és így a termelőkre is előnyös, hogy aránylag jó árakon lehetett a babot eladni.

Nagyon sok panasz érkezett azonban olyan vidékekről szállításai ellen, ahova a felhívások nem értek el és kellő fogantatjuk még nem volt.

A földművelésügyi minisztérium remélhetően az érdekeltek körök kérésit meg fogja halgatni és idén sem fog az áldozatoktól elzárkózni. Ha a termelők arra törekednének, hogy a külföldi vevők igényeinek megfelelően hozzák piacra terméküket, jobb árakat érhetnének el.

Winterstein Frigyes.

Felhívás előfizetőinkhez.

Április hó 1-ével új előfizetést nyitottunk lapunkra. Felhívjuk csakis azokat a t. előfizetőinket, akiknek *előfizetése e hó végével lejár*, hogy az előfizetési díjat a *lapunk 22. számához számához csatolt postautalványon mielőbb* beküldeni sziveskedjenek, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne álljon be. *Akik az előfizetési díjat április 10-ig nem küldik be*, azok címére a lap küldését kénytelenek leszünk *beszüntetni*.

Az előfizetési díjat *ugyanazon cím alatt* kérjük *beküldeni*, mint *amely címen a lap jár*.

Előfizetési árak:

egy évre	32 pengő
félévre	18 „
negyedévre	10 „

OMGE-tagoknak a tagsági díjon felül:

egy évre	20 pengő
félévre	11 „
negyedévre	6 „

A kiadóhivatal.

VEGYESEK.

A mezőgazdaság állapota.

F. hó 19-én jelent meg a földművelésügyi minisztériumnak a gazdasági tudósítók és a varmegyei gazdasági felügyelőségek jelentései alapján szerkesztett legutóbbi helyzetjelentése.

A jelentés szerint a *külső gazdasági munkálatok* március elején mindenütt megkezdődtek és ahol a gyakori esőzés következtében a talaj nedvessége a munkálatokat nem akadályozta, már a tavaszi buza, rozs, árpa és zab vetése is folyamatban van. Ezenkívül a korai burgonya ültetése, a takarmányfélék és kapások alá a talaj előkészítése (szántás, boronálás, trágyahordás), rétek és legelők fogasolása, a kerti munkálatok és a belső munkálatok közül burgonya-válogatás, tengerimorzsolás folynak.

Az *őszi repace* általában jól telelt, helyenként azonban a száraz, hónélküli tél kissé megviselte, de az utóbbi napok enyhe időjárása folytán erőteljes fejlődésnek indult. A késői vetések némely vidéken gyengék és visszamaradtak. Az *őszi buza* vetések szintén minden számbavehető kár nélkül teleltek s az utóbbi kedvező időjárásban erőteljesen fejlődtek. A vetések színe szép, üde zöld. Helyenként kisebb mértékben vízkár és drótféregkár mutatkozik. Az *őszi rozs* vetések többnyire még a kedvező őszi időjárás folytán jól megbokrosodtak és megerősödtek. Szépen fejlődnek, csak imitt-amott rovarkárok és az egerek által okozott károk miatt meglehetősen nagy foltok láthatók. *Tavaszi búzát* és *rozsot* nálunk csak kevés helyen vetnek. Vetésük az enyhébb időjárású vidékeken már befejezést nyert, a kevésbé enyhe vidékeken még folyamatban van, az ország északkeleti, hidegebb éghajlatú vidékein pedig ezidőig még nem történt meg. Kikelt vetés még alig látható. A *tavaszi árpa* és a *zab* vetésével már legnagyobb-részt elkészültek, sőt a korábban elvetett mag már szépen kel is. A hótakaró nélküli *őszi árpát* a fagy néhol megviselte és megsárgult, de a mostani enyhe időjárásra már kezd szépen zöldülni.

A *burgonya* korai fajtáinak ültetése, főleg kertekben és homokos talajú vidékeken már folyamatban van, míg a késői fajták részére a talajt most készítik elő. A *cukorrépát* és *takarmányrépát* a szárazabb talajú vidékeken több helyen már vetik, sok helyen azonban ezidőszertig még a talajelőkészítő munkálatok folynak.

A *kerti* vetemények közül a zöldségfélék, cukorborsó és mák vetései kedvező viszonyok között megindult. A melegágyi palánták szépen fejlődnek. A *kömly* nyitását és metszését megkezdték. A *dohány-palánták* részére a melegágyak többnyire már készen vannak és a magot legtöbb helyen már el is vetették. A *mesterséges takarmányok* közül a lóhere és a lucerna jól telelt és erős sarjadzásnak indult. A zabos-bükköny vetését megkezdték. A *rétek* és *legelők* szépen zöldülnek. A *gyümölcsfák* tisztítása megtörtént, a korai fajták szépen rügyeznek.

Gazdasági helyzetkép.

Az esőzések megszüntével a tavaszi talaj és vetési munkálatok teljes erővel megindultak. A tavaszi kalászosok és egyéb korai szántóföldi vetemények a földre kerültek és a kifogástalanul előkészített talajba jutott mag a melegebb idők beálltával csirába indult, sőt a kalászosok nagyrésze már „sorol”.

A téli csapadék hiánya még nem érezhető. Répa, pillangósok vetése, helyenként a korai burgonya ültetése folyamatban van és ha az időjárás a vetések sorrendje elé akadályokat nem gördít, a gondos gazda vetési programja pontosan keresztülvihető lesz.

Az őszi vetések állása általában jó. Légykárak azonban tapasztalhatók, nemcsak nyomokban, de számottevő területen is. Jelentős vízkárokról nincs szó.

Kálmán és László
műszaki áruk, malom-, mezőgazdaságszükségleti anyagok
Budapest, VI., Jókai-utca 17. (Ez előtt Gyár-utca)
BEJÁRAT A SZONDY-UTCAI OLDALON!

Fűkaszaló- és aratógéppalkatrészek
összes létező gyártmányokhoz: 7175
GŐZEKÉKÖTÉL

WORTHINGTON 7229
SZIVATTYUGÉP R.-T.
Budapest, V., Váci-ut 4. sz.

szállít szivattyukat minden célra és kompresszorokat

Az őszi...
A talaj...
sok. Heng...
cernások...
nyek eng...
A szőlő...
Nyitás é...
Az álla...
ban bőség...
osztással...
nem fenyő...
A munk...
bérek em...
tása kom...
szaki mur...
zetét súly...
nagyobb r...
Reméljü...
terén hoz...
lehetősége...
nehéz any...
eredmény...
Tápiószé...

A „Kö...
ünnepe m...
hó 31-én...
nyészallat...
tes ismert...
számában...
Somssic...
gróf Som...
Széchenyi...
az OMGE

A család...
gyászjelent...
Somssic...
Széchenyi...
Katalin és...
szül. Som...
gróf és nej...
és István...
Margit, gy...
gróf és nej...
Péter és K...
tet Dóry...
összes rok...
vel tudatja...
sógorné, és...
született S...
f. év márc...
évében röv...
pápai áldás...
A megb...
delután 2...
szarkavári...
kara távira...
grófnak.

Halálozá...
Borsodvárn...
lelteli aleln...
elhunyt. A...
Borsod vár...
túl a gazda...
terékany m...
egyesületne...
érdemeinek...
tat a Bors...
tiszteltbel...
András és...
édes atyjuk...
Kucsei-H...

Akadémián...
tisztelttel...
benben elh...
a közszere...
boldogult...
főtanácsos...
vezetője és...
Házasság...
nak és nej...
hó 20-án ta...
Uj mezőg...
gazdaságtud...
nak végzett...
szemeszterél...
Mesterházy...
Belek Gábo...
gazdaságtud...

Szállítá...

díjon felül:
20 pengő
11
6

kiadóhivatal.

K.

apota.

üvelésiügyi miniszter és a vármegyei alapján szerkesztés munkálatait kezdődtek és ahol a talaj nedvessége már a tavaszi buza, ban van. Ezenkívül takarmányfélék és (szántás, boronálás, fogasolása, a kerti k között burgonya-

it, helyenként azonban megviselte, de a folytán erőteljes nek némely vidéken ősi buza vetések ar nélkül teleltek s erőteljesen fejlődtek. Helyenként kisebb ár mutatkozik. Az a kedvező őszi idő- és megerősödtek. A rovarok és az t meglehetősen nagy roszot nálunk csak enyhébb időjárás a kevésbé enyhe, az ország északi-keleti pedig ezideig még alig látható. A már legnagyobb elvetett mag már a őszi árpát a fagy de a mostani enyhe

se, főleg kertekben ár folyamatban van, új most készült elő a szárazabb talaju k, sok helyen azonosító munkálatait

tkép.

tavaszi talaj és ve- gindultak. A tavaszi tóföldi vetemények anul előkészített ta- k beálltával csirába sze már „sorol”. nem érezhető. Répa, korai burgonya ü- z időjárás a vetések a gördit, a gondos san keresztülvihető

ban jó. Légykarak k nyomokban, de zikkárokról nincs szó.

részek

7173

ÉL

orokat

Az őszi kalászosok tavaszi ápolása megkezdődött. A talaj kellő szikkadása után megindultak a fogasok. Hengerre kivétel esetekben lesz szükség. Lucernások fogasolása és tárcsázása, ahol a körülmények engedték, szintén megindult.

A szőlőmunkák kellő iramban indultak meg. Nyitás és metszés a legtöbb helyen folyamatban van. Az állatállomány állapota kielégítő. Takarmányban bőség nincs ugyan, azonban „zöldig” kellő beszállással fennakadás nem lesz. Állati betegségek nem fenyegetnek.

A munkáskérdés komoly probléma. A napszám- bérék emelkednek és e miatt a termelés rentabili- tása komoly veszélyben van. Különösen az idő- szak munkások bérkövetelése teszi a gazda hely- zetét súlyossá. Aratási és cséplési szerződések leg- nagyobb részben meg vannak kötve.

Reméljük, hogy a tavasz nemcsak a termelés terén hoz kedvező fordulatot, hanem az értékesítési lehetőségek is úgy alakulnak, hogy a sok gonddal, nehéz anyagi teherrel küzdő mezőgazdaság végre eredményel zárhatja évvégi mérlegét.

Tápiószéle. Pöhl Henrik.

A „Köztelek” legközelebbi száma, a közbeeső ünnep miatt, mint kettős szám (25-26.) március hó 31-én fog megjelenni. A holnap megnyíló tenyészállatkiállítás és vásár lefolyását és részle- tes ismertetését lapunk április hó 3-án megjelenő számában fogjuk közölni.

Somssich László gróf gyászja. Özvegy saárdi gróf Somssich Imréné született Sárvár-felsővidéki Széchenyi Mária grófnő Somssich László grófnak, az OMGE elnökének édesanyja Hetesen elhunyt. A család a gyászbeszéd alkalmából a következő gyászjelentést adta ki:

Somssich László gróf a saját, valamint neje: Széchenyi Marietta grófnő, gyermekei: Pongrácz, Katalin és Judit, továbbá nővére: gróf Attems Mórioné, szül. Somssich Margit grófnő, fiverei: Somssich Gyula gróf és neje: Szecsényi Magdolna, gyermekei: Julia és István, Somssich Antal gróf és neje: Kendeffy Margit, gyermekei: Imre és Ella, Somssich János gróf és neje: Zichy Magda grófnő, gyermekei: György, Péter és Klára, özv. gróf Széchenyi Sándorné, szüle- tet Dóry Nathalia, mint sógorné, nemkülönben az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szí- vel tudatja, hogy a legjobb anya, anyós, nagyanya, sógorné, és rokon, özv. saárdi gróf Somssich Imréné, született Sárvár-felsővidéki Széchenyi Mária grófnő f. év március 19-én reggel 5 órakor, élete 79-ik évében rövid betegség, a halotti szentségek és a pápai áldás ájtatos felvétele után Hetesen elhunyt. A megboldogult földi maradványait f. hó 21-én délután 2 órakor helyezték örök nyugalomra a sarkavári családi sírkertben. Az OMGE tisztviselő- kara táviratilag fejezte ki részvétét Somssich László grófnak.

Halálhíradások. Kohn Gábor galvácsi földbirtokos, a Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület örökös tiszte- letbeli alelnöke f. hó 20-án, 80 éves korában Miskolcon elhunyt. A megboldogult egyik legjobb gazdája volt Borsod vármegyének s hosszú évtizedekben kereszt- ül a gazdáltsádsadalmi mozgalmaknak is lelkes és terékeny munkása volt, így a vármegyei gazdasági egyesületnek is 25 évig volt az alelnöke. Közéleti érdemeinek elismerésül választotta meg az elhunyt a Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület örökös tiszteletbeli alelnökévé. A megboldogultban Kun András és Kun Miklós karácsondi földbirtokosok édes atyjukat gyászolják.

Kneusel-Herdliczka Béla, a Debreceni Gazdasági Akadémiának hosszú évtizedekben keresztül nagy tisztelettel körülvett titkára, 83 éves korában Debre- cben elhunyt. Igen sok tisztelő és barát kísérte el a közszertetben álló elhunytat utolsó útjára. A meg- boldogult Kneusel-Herdliczka Ernő m. kir. gazdasági tanácsos, ny. gazd. akad. anár, lapunknak volt rovat- vezetője és állandó munkatársának édes atya volt.

Házasság. Mike János, az OMGE pénztárnoká- nak és nejeinek leánya Annus és Turák Gyula folyó hó 20-án tartották esküvőjüket Budapesten.

Uj mezőgazdasági doktorok. Az egyetemi köz- gazdaságtudományi kar mezőgazdasági szakosztályá- nak végzetli hallgatói közül a 1926/27. tanév első szemeszterében Zichy György gróf, Csiky János, Mesterházy Sándor, Badics József, Herodek Sándor, Bielek Gábor és Németh Lóránt nyertek mező- gazdaságtudományi doktori oklevelet.

Uj magántanár a közgazdaságtudományi karon. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Elik Gyula dr. Magyar Nemzeti Muzéumi örnek az egye- temi közgazdaságtudományi karon az „Apró házi- és szőrmés emlősállatok tenyésztése” című tárgy- körből egyetemi magántanárra történt képesítését jóváhagyólag tudomásul vette és nevezettlet ebben a minőségében megerősítette.

Schandl Károly dr. államtitkár nyilatkozata a mezőgazdaság időszerű kérdéseiről. A Népfőisko- lai Széchenyi Szövetség f. hó 20-án tartotta Szege- den közgyűlését. Az ünnepélyes keretek között lezajlott közgyűlésnek az adott különösebb jelentő- séget, hogy Schandl Károly dr. földművelésiügyi állam- titkár elnöki megnyitójában részletes nyilatkozat- okat tett a szövetségi kérdéseiről, az agrárpro- grammról és a buzafronttról. Schandl Károly dr. nagy- hatású beszédének bevezető részében rámutatott arra, hogy Széchenyi István programja ma idő- szerűbb, mint valaha volt, majd rámutatott arra, hogy a magyar mezőgazdaságra nem következnek nyu- godt idők, az agrárfronton régi és új erők sorakoz- nak fel és a fejlődés érdekében szükséges egy új agrárprogramot kidolgozni, amely beilleszthető a világgazdaságba. A buza értékesítési lehetőségeit tárgyalva hangoztatta, hogy minden erőnket kon- centrálni kell, hogy a külföldi piacokon való érté- kesítési lehetőségért folytatott küzdelemben a magyar buza megállja a helyét. Hogy a „Buza-harcba” fel- készülten bocsátkozhassunk bele, szükséges egy ter- melési programot kidolgozni. Nem lehet mind- tant termelnünk. Fel kell világosítani a ma- gyar gazdát, hogy a piachoz, a klímához és a talajviszonyokhoz alkalmazkodva mit termeljen, milyen mennyiségben termelje azt és milyen minő- ségűt termeljen. Ebben a felvilágosító, tanító és művelő munkásságban a magyar földművelési kor- mány különböző szervezeteknek, szövetségeknek és szövetségeketnek segítségére jön. A másik nehéz probléma: az értékesítés. A magyar gazda érzi, hogy az értékesítés mindinkább akadályokba ütközik. A vámpolitika és a hitelviszonyok nehézségei a szö- vetkezeti értékesítést hozzák előtérbe. Ezzel kap- csolatban hangsúlyozta, hogy a szövetségi értéke- sítésben téves kereskedelemellenes tendenciák ke- resni. A földművelésiügyi kormány örömmel fog visszavonulni azokról a frontokról, ahol a szolid és legális kereskedelem megteszi kötelességét és az ország legelőretettebb helyén is kifogástalanul és jól működik. Addig azonban, amíg ez bekövetkezik, együtt kíván működni a szövetséget a kereskede- lem, nem mint az ellensége, hanem mint „kiegő- szítője” annak.

Szövetkezetek küldöttsége a kormánynál. A napokban népes küldöttség kereste fel a Hunga- ra szövetségeket részéről Bethlen István gróf miniszter- elnököt. A küldöttséget Zichy Aladár gróf, Balogh Elemér dr., Meskó Pál és Dömötör László vezették. Zichy Aladár gróf röviden vázolta a szövetségi élet fejlődését és azokat a nehéz viszonyokat, amellyel most küzdenek a szövetségek. Orvos- lást és oltalmat kér a kormánytól a támadások- kal szemben, amelyek a kereskedelmi érde- képviselvek részéről érik a szövetségeket. Utána Balogh Elemér, a küldöttség szónoka, részletesen válaszolt a panaszokra és vádakra. Az adóked- vezményeket illetően megállapította Balogh Elemér, hogy a fogyasztási szövetségek semmiéle kedvez- ményben nem részesülnek, ellenkezéleg, több adót fizetnek, mint a magánkereskedők. A szövetségek adója tényleg 15 százalék, szemben a kereskedők 5 százalékával. Ezenkívül a szövetségek meg- fizetik az alkalmazottak kereseti adóját és azok fi- zése után az 1 és félszázalék nyugtábelveget, ami a kiskereskedőknél egészen elesik. Az állami támo- gatást illetőleg való az, hogy a kormány az OKH-t a szövetségek központi hitelintézetévé fejlesztette és abból a célból, hogy azokat részint üzletreszjegyzé- ssel, részint hitellel támogassa, a kormány az OKH alapítókéjét jelentékenyen megerősítette. De a szö- vetkezeteknek ilyen irányú támogatása a külföldön sokkal nagyobb mértékben történik. További pa- nasza a kereskedőknek, hogy a szövetségekben mások is vásárolnak, nemcsak a tagok. A keres- kedőnél mindenki vásárolhat, mégis ők kívánják azt, hogy a szövetséget csak egyeseknek árul- hasson. Ezzel éppen a szegényebb néposztály szö- vetkezetei lennének kizárva a nagyban való beszerzés és nagy forgalom anyagi előnyeitől. A legnagyobb

recenzust a kereskedők körében a szövetségek érté- kesítési akciója keltette. Főleg a „Futura” működése nyújt legtöbb okot a támadásra. Tudni kell azonban, hogy a Futura az elmúlt évben az eladásra kerülő termésnek csupán 2 százalékát gyűjtötte össze és értékesítette. Viszont a Futura vásárlásaival mintegy 500 községben szabályozta az árakat és megfékezte az izzorságot. Mert a helyzet az, hogy különösen a kisgazdák, a gazdasági cselédek teljesen ki vannak szolgáltatva a kizsákmányolásnak. Az állammal a Futurának semmi kapcsolata nincs. Az elmondottak következeként megállapítja Balogh Elemér, hogy ellentétben a fölmerült panaszokkal, a szövetségeknek vannak hátrányban a magánkereskedéssel szem- ben. Bethlen István gróf miniszterelnök válaszában hangsúlyozta a mai nehéz viszonyokat, amelyek egyaránt érintik egy a szövetségek, mint a maga- nosok érdekeit és egyben biztosította a küldöttséget, hogy a mindkét oldalról benyújtott kéréseket az egyenlő elbírás elve alapján fogja elbírálni, nem tévesztve szem elől a szövetségek nagy közgaza- sági fontosságát.

A szikések javítása mechanikai eljárással Kar- cagon. A karcagi földművelésiskola gazdaságában földjavító és sziktelenítési kísérletek folynak, amely- ket legutóbb a földművelésiügyi miniszter is meg- tekintett. Az eljárás a „The Bakes” amerikai géppel történik, amelyet kipróbálás végett Sebestyén Jenő gé- pésszámológ hozott be hazánkba. A miniszter kíséré- tében voltak Tóth Jenő dr. és Gally Kálmán dr. államtitkárok, Ujhelyi Andor dr., miniszteri tanácsos, Mihók Ernő dr., min. o.-tanácsos, Sigmund Elek dr. és Szabó Gasztáv dr. műegyetemi tanárok, Treitz Péter főbányatanácsos, Bottlik István báró, Gömbös Gyula és Csontos Imre országgyűlési képviselők. A karcagi földművelésiskolában folytatott kísérleteket Szentannay Sámuel, a karcagi földművelésiskola igaz- gatója, egyesületünk üzemi bizottságának folyó hó 21-én tartott ülésén, részletesen ismertetette. Ezt az előadást lapunk egyik legközelebbi számában közölni fogjuk.

Magyaróvári gazdaszoké 25 éves találkozója. Felkérem mindazokat a volt kollegákat, akik 1902-ben végezték a magyaróvári gazd. akadémiát, hogy címüket és mindazoknak a volt kollegáknak címét, akikről tudomásuk van, közölni sziveskedjenek, hogy a 25 éves találkozót előkészíthessem. Fabricius Endre m. kir. gazd. főtanácsos, OMGE főtitkár, Budapest, IX., Köztelek u. 8.

Az 1906-ban Magyaróvárt végzett gazdák találkozója. Felkérem a Magyaróvári Gazdasági Akadémiát 1906-ban végzett gazdákat, hogy a tavaly tartott 20 éves találkozóon megbeszélte ezévi találko- zón folyó hó 26-án este 1/29 órakor a Pannónia Szál- loda külön éttermében megjelenni sziveskedjenek. Rothmeyer Imre.

Adóügyi előadás Veszprémben. A Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara a Veszprémmegyei Gazda- sági Egyesülettel karöltve folyó évi március hó 20-án Veszprémben a vármegyeház kistermében adóügyi előadást rendezett. Az előadást Gold Ferenc dr. ny. miniszteri tanácsos, a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara adóügyi szakértője tartotta meg. Az előadás iránt nagy volt az érdeklődés, több mint 100 kisgazda hallgatta végig az előadó érdekes fejtege- téseit. Az előadást Magyar Kázmér dr. ny. főispán, az egyesület elnöke nyitotta meg s örömet fejezte ki, hogy a kisgazdáközönség már kezd érdeklődni a saját ügyei iránt s felkérte Gold Ferenc dr. minisz- teri tanácsost, előadásának megtartására. Az előadó elmagyarázta a földadó keletkezésének történetét, annak alapját és kivétési módokat, ismertetve az új adómérséklési javaslatot, amelynek értelmében a földadó csökkentése van tervbevéve. Rátért az- után a házadó, a kereseti adó ismertetésére. Felvilágo- sította a gazdáközönséget, hogy milyen esetekben van mód a föld- és házadó-elengedésre, illetve csökken- tésre. Csomay Imre és még több kisgazda szóvá tette az állatforgalmi adó súlyos voltát s annak eltörlését, vagy legalább mérséklését tartják kívánatosnak. A kérdéssel kapcsolatban az elnök rámutatott arra, hogy a májmentelykór nagymértékben pusztítja a szarvas- marhákat a vármegyében, van olyan kisgazda, akinek 3-4 nélkülözhetően szarvasmarhája hullott el s kénytelen volt helyettük újakat vásárolni s nem volt elég a nagy anyagi károsodás, hanem még minden vásárolt állat után rárótták az állatforgalmi adót. Indítványozza, hogy az egyesület járjon közbe a földművelésiügyi kormánynál, hogy az esetben, ha

Dunántúli Gazdák
a Fordson-traktorokat Győrött
szerezhetik be a legelőnyösebben!

a Magyar Talajművelő és Gazdaságberendező R.-T.-nál
(Autorizált Ford-képviselet) 7855 Győr, Vilmos császár-ut 45.

Személyautók, teherautók, teherautók állandóan raktáron

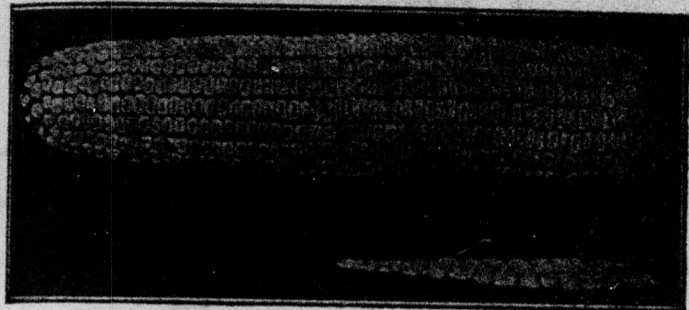

Értesítés!
A retortafaszén árát
jelentékenyen leszállítottuk!

Értesítés!

Jelenleg eladásokat ab Sátorajajbely, Záhony, Lökösháza, Kelebia, Barcs, Magyarboly és Komárom határállomásokon keresztül teljesítünk! Szíves felhívásra **legolcsóbb ajánlattal szolgálunk!** A szállítást **la száraz minőségben** azonnal eszközöljük

7250 Teljes tisztelettel
Gáspár Fülöp
 a Faszénközpont gyárainak magyarországi vezérképviselője
 Telefon: Budapest, VI., Hungária-körút 72. Sürgőnycim: Gáspárfa Budapest

TENGERI-többtermelés előfeltétele a tökéletes vetőmag!

Ajánlom az **Amerikából**, a „Funk Brosers“ tenyésztéséből importált **koránérő, nemesített**

lófogu tengerivetőmagvat

100% csiraképessége felvilágosítva és bizonylattal ellátva az Egyesült Államok földművelésügyi vetés-osztálya által. Eredeti amerikai csomagolásban szállítom.

SZÜCS ZSIGMOND, Budapest, VI., Teréz-körút 26. szám

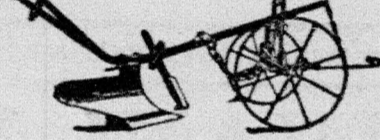
MOTOR- ÉS GÉPGYÁR MARTOS ÉS HERZ, BUDAPEST

Gyártelep: VII., ERZSÉBET KIRÁLYNÉ-UT 87. SZ. TELEFON: JÓZSEF 96-22
 Városi irodát: V., BERLINI-TÉR 2., NYUGOTIVAL SZEMBEN. TELEFON: 20-43

SZIVÓGÁZ- ÉS BENZINMOTOROK TAKARMANYKAMRA, KASTELYVILAGITAS, ONTOZOBERENDEZÉS STB. HAJTÁSÁRA.
SZIVÓGÁZ-, BENZINCSÉPLŐGARNITURÁK

WEISS MANFRED ACÉL- ÉS FÉMMŰVEI R.-T.

csepeli gyárában készült páncélaacél kormánylemezes egytemes acélekéket, boronákat, sima- és rögtöröhengereket. Agrár-Drill vetőgépeket, kapáló- és töltőgéteket, szecska- és répvágókat, morzsolókat, továbbá

magasnyomású „Universal“ háti permetezőket

szőlők, gyümölcsfák és cukorrépa permetezésére

a legjobb kivitelben ajánlunk a Weiss Manfred Acél- és Fémművei R.-T. mezőgazdasági gépeinek eladását központja:

„AGRARGLOBUS“

MEZŐGAZDASÁGI GÉPKERESKEDELMI R.-T.
 Budapest, VI., Vilmos császár-ut 3. szám.
 Távirati cím: AGRARGLOBUS BUDAPEST
 Telefon: Lipót 954-18
 Elsőrendű minőség! Olcsó árak!
 Kérjen ajánlatot!

Az Állami Intézet ojtóanyagait és szérumait használjuk, mert olcsók és megbízhatók!

Az Intézet bakteriológiai vizsgálatokat ügyfeleinknek díjmentesen végez. M. Kir. Állami Ojtóanyagtermelő Intézet Forgalmi Irodája, Budapest, VII., Hungária-körút 244. szám. (A Kerepesi-ut közelében, a 24-es és 33-as villamosvágálomnál.) 7239 Sürgőnycim: Államoltó Budapest ~ Telefon: József 89-25

GERMISAN

az árpa fedett üszögje és levélszikoltsága a zab repülő és fedett üszögje ellen a répa gyökérfekélye ellen

vagy **TUTAN**

magas higanytartalmu nedves pác

a legbiztosabb hatásu vetőmagcsávázó szer

magas higanytartalmu por pác

Gyártja: Saccharinfabrik A.-G., Magdeburg. 7295 Forgalomba hozza és mindennemű felvilágosítással szolgál: **PANTODROG R.-T., Budapest, VIII., Baross-utca 13. sz.** TELEFON: József 53-78 Távirat: PANTODROGS

SZOLÓK HIÁNYAINAK POTLÁSÁRA GYÖKERES VESSZOK ÉS GYÖKERES FÁSOJTVÁNYOK

BERLANDIERI X RIPARIA-TELEKI, ARAMON X RUPESTRIS G. I. sz., RIPARIA PORTALIS, RUPESTRIS MONTICOLA, valamint az összes bevált alanyfajokból beszerezhetők, míg a készlet tart, az ország legrégebbi és legnagyobb amerikai vesszőtelepeinél

Kivánatra árjegyzék és árajánlat Sürgőnycim: TELEKI VILLÁNY **Cím: Teleki szőlőtelepek kezelősége, Villány**

RÉTI ZOLTÁN állatbizományos

BUDAPEST, IX. kerület, Sertésvásártér. Levélcím: Réti Zoltán, Budapest, IX., Sertésvásártér. — Távirati cím: Réti Budapest Sertésvásártér. Telefon: József 66-29, József 43-03 Lakástelefon: József 18-11

Foglalkozik: a ferencvárosi vásárokon sertés, bizományi eladásával. Hízott és sovány sertések, zsír, szalonna és hus adás-vételnek közvetítésével. — Kivánatra vásári jelentéseimet díjmentesen küldöm és szakszerű felvilágosítással szolgálok. 1606

...munkát, raffiát, lótarát, ...
 ...kérjen ajánlatot a 45 év óta leg...
 ...Fischer J. R.-T. zsák- és ponyva...
 ...Nádor-u. 31/33. Pongyvaközpont...

Spányországba. A Cosulich Triest...
 ...április 3-tól 25-ikéig, a husvéti ün...
 ...tengeri körutazást rendez Dél-Spanyol...
 ...programmal: Triest, Nápoly, Malaga...
 ...Sevilla, Barcelona, Valencia, Monaco...
 ...és óceánjáró luxusgőzörsön. Gőzörs...
 ...közvetítésével a társaság budapesti...
 ...odott arra nézve, hogy tagoknak és...
 ...sági jegy felmutatása ellenében a rész...
 ...kedvezményt ad. Erdőköltségek a...
 ...budapesti irodája, VII., Thököly-ut 2...
 ...díjmentesen küld részletes prospektust.

...kedelmi és magánügyekben Buda...
 ...petható, 29 éves nőten, jömegejelene...
 ...okl. garda ajánlja fel szolgáltatás...
 ...közvetítését is vállalja meg...
 ...referenciák, szolgálati bizonyítványok...
 ...szól, ir. Megkereséseket „Budapest...
 ...ére kiadóhiv. (Üllői-ut 25.) kér.

...és pénzügyi hírek.

...szesz-, élesztő-, likőr- és rumgyár...
 ...s hó 19-én tartott rendes közgyűlése...
 ...alat 50 pengő névértékű részvénye...
 ...szvényenként 3 pengő 20 fillér) szor...
 ...ozta el. A szelvények e hó 21-én...
 ...áltásra a részvénytársaság központi...
 ...utca 15.) és a Kereskedelmi Banknál.

...YILTÉR.

...nem vállal felelősséget a szerkesztéséig!

...LORSZÁGBA

Triest, Nápoly, Malaga, Granada, Gibraltar, Sevilla, Valencia, Barcelona, Monaco, Genoa

„STELLA D'ITALIA“

óceánjáró luxusgőzörsön. Részvételi díj I. osztályon, teljes, legkényelmesebb ellátással P 999.-

...LINE, BUDAPEST

UTAZÁSI IRODA IV., Váci-utca 29. Telefon: T. 133-48

Patkány-, egérintő „RATINOL“

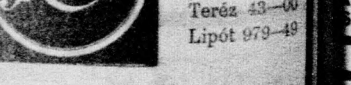
Biztos hatású irtósz. gyökereket irt. Más állatra, emberre ártalmatlan. Kivánatra szállítja: RATINOL LABORATÓRIUM, VII., Murányi-utca 36. 7107

...magnásbirtok

gazdasági vasúttal, nagy parkkal, felszereléssel eladó. Páncz, Rákóczi-ut harmincnyolc. 7458

...és Gépgyár Részvénytársaság

Budapest, V., Deák Ferenc-u. 18. Telefonok: Teréz 43-00 Lipót 979-49

...autobusok

...autobusok

ERŐTAKARMÁNYGYÁR

BUDAPEST, V., MÉRLEG-UTCA 11. TELEFON 51-32

AZ ÖSSZES GABONANEMŰEK ÉS TERMÉNYEINEK
FOLYÉKONY MELASSE, KÖLCSÖNDIJMES ÉS TÁRSZÁRITOTT RÉPASZELET, KORPA, OLAJPOGÁCSA, ZÉNSA
ELŐNYÖS ÁR ÉS FÉLTÉTEL

A Hatvani Asbesztgyártmányai

hiteles vizsgálati bizonylat t
 Évtizedes szavatosság mellett vállalunk átfedéseket!
 Saját érdekében cselekszik, hogy ha a levelek átadására

Értesítem Önöket, hogy egy a múlt évben teljesített körülből 8000 m², valamint az idén végzett 1800 m² tetőfedésükkel a legnagyobb mértékben meg vagyok olgódva. Munkáikat is feladatukat leteljesítenek. Szorény és tisztoságos viselkedést tanúsították. Budapest, 1926. évi május hó 14. Tisztelettel: gróf Hadik János

A verségi széken sikerült palafedésükért megelégedésemnek adok kifejezést. Budapest, 1926. évi július 30. Szives fáradozásukat köszönve, vagyok tisztelettel: Walkó Lajos

Az Önökötől tavaly szállított pala, úgy mint palafedők Altal végzett munka kifogástalan volt teljes megelégedésemnek érdemlő. Aszód

1926. évi március hó 15. Töltes tisztelettel: gróf Széchény Gyula főbíróként

Köszönöm szíves sorait és tudom, hogy a tetőkön eddig semmi hiba nincs a így nem csak a palával, hanem az Altaluk végzett fedés munkáival is teljes mértékben meg vagyok olgódva. Hrabcsa, 1927. évi január hó 7. Szentimre Pál

Ígacsiom, hogy az Önökötől 1926. és 1926. évben vett mintegy 1500 m² tetőfedő palával, valamint annak felrakásával teljes mértékben meg vagyok olgódva. Vianota, 1927. március 7. Dr. Berky István

... a t. Elm Altal 1924 tavaszán a fekete bérgezésben mintegy 1800 m² tetőfedő

fedésére szállított és felvert asbeszt-pala minőségéről az eddigi tapasztalataim után utólag csak a legjobbakat mondhatom. A palaverék Altal végzett szakasza, gyors és leteljesítenek munkáit a legteljesebb megelégedésemre fejeztem ki. Tura, 1926. március 18. Kálmán István

... minálán a palának úgy rendkívül jó, mint szépsége mindenkinek kivétel nélkül a legnagyobb tetőfedésével és díszítésével találkozik. Kötelességem tehát teljesíteni azt, hogy Önökötől díszítem és teljes megelégedésem munkáiban is kifejezést adok. Eger, 1926. szept. 10. Magyar Pál min. tan. pénzügyigazgató

... a cse Altal végzett tetőfedő és pultak felőli munkáival a legteljesebb mértékben

meg vagyok olgódva és azt külön köszönöm, hogy az Önökötől 1927. február 11. Gróf Eszterházyi

... igazolom, hogy az Önökötől szállított pala minőségéről meg vagyok olgódva. Dökpüspök, 1926. évi április hó 29-án. gróf Apponyi György főszolgabíró

... nem mulasztom el, hogy Önökötől az esztendőmet ki ne fejezzem egy a palafedés, de emberrel Altal végzett munka bízható, kiváló munkáit is... leendő hálásabb köszönetemet fejezem ki. Budapest, 1927. február 12. Demján István min. tan. pénzügyigazgató

... köszönöm szíves sorait és tudom, hogy az Önökötől 1926. évi május 25. Wampeter

CSAK EREDETI NEMESITETT VETŐMAGOT HOZUNK FORGALOMBA, VAGYIS CSAK OLYAT, AMIT MI AZ

HATVANI NÖVÉNYNEMESÍTŐ ÉSZ

Prospektust kívánatra készséggel küldünk!
 TELEFON: HATVAN I. SZ. Sürgőny cím: Nemesítés Hatvan Postatakaréknévtár: 48.681. szám Legány Ödön

Eredeti nemesített hatvani buza Alapanyaga: tiszavidéki buza diószegi buza somogyi tarbuza Bőtermő. Jó lisztminőségű Fagyálló. Erős szalmájú Koránérő. Szikes talajra is Ellentálló. Tar és szakállas Államilag törzskönyvezett fajták.	Eredeti nemesített hatvani rozsz Alapanyaga: Óvári rozsz Bőtermő Nem ablakos Erős szalmájú Bokrosodása kiváló	Eredeti nem. hatvani ő. bükköny Alapanyaga: Pannon-bükköny Fagyállósága kiváló Takarmánya levelesebb Magtermése nagy Magja nem pereg	Eredeti nemesített hatvani sörárpa Alapanyaga: Hanna-árpa Vékonyhéjú Bőtermő Egyszerű beérésű Minőségre kiváló Államilag törzskönyvezett fajták
---	--	---	---

FOGLALKOZIK MÉG: LÓBAB, VIASZBAB, BORSÓ, FRANCIA PERJE, MEZEI KOMÓCSIN, RÉTI CSENKE

Magyar Magtenyésztési

Központja: Budapest, IV., Szép-utca 1. Monori Mageres

Kísérleti és magtisztítótelep: MONOR. Saját termelő urad
 A legkiválóbb minőségű fajtiszta, fajazonos, magas csiraképességű gazdasági, nyh
 Telefon: József 148-28, 148-29 Uj tavaszi képes főárjegyzék és nagy ajánlat ki

GYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

11. TELEFON 51-32 SÜRGÖNYCIM: MELASSE BUDAPEST

NEMÜEK ÉS TERMÉNYEK VÉTELE ÉS ELADÁSA
LCSÖNDIJMEK ÉS TARTÁNYKOCNIKBAN ÉS HORDÓKBAN
LAJPOGÁCSA ZÉNSAVAS MÉSZ ÉS EGYÉB TAKARMÁNYFÉLÉK
YÖS ÁR ÉS FÉTELEK MELLETT

Asbestedőpalagvár R.-T.

ati bizo lat tanusága szerint tüz- és fagyálló!

Sürgöncim: Palagvár Hatvan. Telefon: Hatvan 84
levelek átossása után azonnal felhiv bennünket ajánlattételre!

meg vagyunk előgedve és azért kélle...
1927. február 11.
... igazoljuk, hogy az Önök által...
pala minőségével meg vagyunk előgedve...
dokus... 1925. évi április hó 20-án...
gróf Apponyi György jószágigazg...
... nem mulasztatom el, hogy...
adományt ki ne felesem egy a pala...
ségiért, de embereit által végzett munka...
banság kiváló munkát is...
1927. február 12. Demján István re...
... gazdaságunk részére szállított...
... megelégedésünkre szolgált. Debrecen,
1927. február 18. Fojér és Ritter ekl. építészek

... munkáit lelkismeretesen bizonyul...
... a legnagyobb viharok sem tudták...
... Adony-szabolcs, 1925. március 14.
... Föld-Springer uradalmak jószágigazgatósága
... Aláhírt úszóval értesítem, hogy az Önök...
... a múlt év őszén a rózsaszentmártoni...
... részére szállított asbestpalával és a...
... munkáit teljesen meg vagyunk elő...
... Az anyag masszív, olosósága és a...
... silókonyagsa mindenki tetszését meg...
... Rózsaszentmárton, 1927. február 23.
... Tóth Balázs r. kath. plébános

... igazoljuk, hogy az Önök által nálunk vég...
... zott palafedél munkálatokkal a lehető leg...
... jobban meg vagyunk előgedve. Ugy a pala...
... minősége, mint a végzett munka kifogástalan.
... Selyp, 1925. évi március hó 14-án.
... Bárány Schlossberger Selyp-Pálteki uradalma

... ro-ok munkájával a legmasszibb módon meg...
... vagyunk előgedve. Budapest, 1925. március 16.
... Hauser Pál földbírtokos

... Készséggel igazolom, hogy házigtó...
... gazdaságomban 1924. év novemberében az Önök...
... által szállított asbestpalával, leküldött munká...
... saikkal végzett 910 m² eselédákás tető...
... fedése egy anyag, mint kivételben megfelelő...
... a cserepél könnyebb, jobb és aránylag olosabb...
... vele teljes megelégedésemel nyilvánítom.
... Gyoma, 1925. márc. 14. Debreceni Endre gazdasága

OLYAT, AMIT MI AZ OS MAGYAR KIR. NÖVÉNYNEMESÍTŐ INTÉZET ELLENÖRZÉSE MELLETT NEMESITÜNK ÉS TERMESZTÜNK

NEMESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, HATVAN

Legány Ödön VEZETŐ GATÓ: ANYATELEPEK: Előjegyzést és megrendelést mindenkor elfogadunk

Eredeti nemesített hatvani zab	Eredeti nemesített hatvani mák	Eredeti nemesített hatvani bab	Eredeti nemesített hatvani csemegetengeri
Alapanyaga: Dollár-zab	Alapanyaga: francia kék mák	Alapanyaga: magyar fehérbab	Alapanyaga: amerikai fajták
Bőtermő	Zárttoku	Bőtermő	Többféle fajtában
Teltszemű	Bőtermő	Korán és egyenletesen érő	Különböző időben törhető
Erős szalmája	Kékmagva	Könnyen fővő	Kiváló ízűek
	Olajdus	Jó ízű	

MÓDOS EBIR, LUCERNA, SZÓJABAB, CSALAMÁDÉTENERI, BIBORHERE, EGYÉVES FEHÉR SOMKÓRÓ STB. NEMESÍTÉSÉVEL

Magyarországi Részvénytársaság

Magyarországi Részvénytársaság Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 3.

MONOR. Saját uradalmak: MONOR és GOMBA (Pest megye)

Magyarországi Részvénytársaság konyhakerti és virágmagvak

árjegyzék és nagy ajánlat kívánatra ingyen és bérmentve! Sürgöncim: GRANARIUM

FOLYÉKONY MELASSE

kölesönkéntes tartályokban,
szárított répaszelet, korpa, alajpogácsa, szénsavas méz
és egyéb takarmányfélék előnyös ár és feltételek mellett kapható
ERŐTAKARMÁNYGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
1445 BUDAPEST, V., MÉRLEG-UTCA II.
Telefon: 51-33 Sürügycím: MELASSE Budapest

Perfekt gépész és autószerelő,

aki soffőr is, azonkívül elsőrendű vasesztergályos és maró (Fräser), 7 éven át egy 1200 munkású gyár műveztője volt, magyar, német és szerb nyelvet bírja, megfelelő **állást keres.** Megkereséseket a kiadóhivatalba kér „Allandó 1123” jelgélén. 1123

Haszonbérbeadási hirdetés.

A Dunamelléki Ref. Egyházkerület haszonbérbe adja Alsószentiván (Fejér vm., állomás: Cece, posta: Alap) község határában fekvő Egyházpuszta nevű birtokát 1927. év október 1-től kezdődő hat vagy nyolc évre.
A birtok területe 791 kat. hold. A részletes haszonbérleti feltételek a Ref. Egyházkerület vagyonkezelőjénél hetenként kedden és pénteken délelőtt tudhatók meg.
A borítékba zárt és lepecsételt írásbeli ajánlatok „Haszonbérleti ajánlat” jelzéssel ajánlott levélben postán vagy személyesen 1927. év április hó 28-án déli 12 óráig adandók be a vagyonkezelőnél, Budapest, IX., Ráday-utca 28. (püspöki iroda).
Az ajánlat buzában és pengőértékben is megtehető.
Az ajánlatok elfogadása, vagy el nem fogadása felett az elnökség szabadon határoz.
7446 Dunamelléki Ref. Egyházkerület Elnöksége.

Országos Magyar Gazdasági Egyesület ingatlanforgalmi osztálya
OFB. engedély 8092/1923. szám

Budapest, IX., Köztelek-utca 8., II. emelet
BERTALAN JÁNOS és MÉREY ERNŐ vezetésével
Vállal kisárlások megvásárlását birtokok eladására, haszonbérbeadására, vételére és haszonbérbeadására.
Csak előzetes helyszíni szemle után tesz részletes, szakasról ajánlatot.
Kérjük a venni és bérelni szándékozókat, hogy igényüket részletesen közöljék, hogy azok egyelőre megvalósíthatóak legyenek.
Bérbeadó Budapest közelében 300 kat. hold dombos felszínű, homokos talajú birtok 10 évre.
Keresünk megvételre 150-400 holdig jó talajú egy tagban fekvő birtokot megfelelő épületekkel.
Részletes birtokismertetőket 2 P levélbélyeg ellenében küldünk az itt hirdett birtokokról.
Válaszbélyeg.

KEMNA J.

Budapest, VI., Vilmos császár-ut 51.
Sürügycím: Kemna 9121 Budapest • Telefon: 91-21
Szabadalmazott forrógőzekekészletek,
legújabb típusú **Kombinált Antibalance-ekék,**
tárcsásboronás kultivátorok,
motoros utihengerek,
gőzszeckavágók,
Kivánatra távfűtésre szerelhetők.
35-40 lóerős KEMNA-traktorok,
gőzekeacélsodronykötelek.
Állandóan dusan felszerelt
Kemna tartalékész-raktár.
Szaksterü felvilágosítással
díjmentesen szolgálunk!

DEBRECENI ÁLLATFORGALMI TÁRSASÁG
KUN és TÁRSAI élőállatkereskedők és bizományosok
DEBRECEN, Piac-utca 19. szám, I. emelet.

TELEFON:
Iroda: 897 Lakás: 548
Sürügycím: DÁLLFOR
Ajánlunk állandó készletből: Erdélyből importált, valamint debreceni, Hortobágyi és csengervidéki
fehér jármosokróket, továbbá szilaj tinókat, belföldi fehér és tarka jármosokróket
a legolcsóbb napi áron.
VESZ mindennemű **hízott állatot** a legmagasabb napi áron. Lebonyolít csereüzleteket

SZÁVA SÁNDOR

mélyfürési vállalat és egészségügyi berendezések gyára, Budapest, I., Budafoki-ut 93. sz. 7116
Furt és súlyesztett kutak
bár mely mélységben, gazdasági vízvezeték- és szivattyutelepek tervezése és kivitele. Költségvetés díjtalan!

PARCELLÁZÁSOK!

Sik területű, különösen eladósodott földbirtokoknak jó árban való gyors és szaksterü parcellázását, valamint ezeknek finanszírozását 7.5% kamatalapon teljes kifizetéssel törlesztéses, avagy évi 8%-os rendes kamatozó kölcsön folyósításával vállalja Lakatos Lajos és Pénzes István Magyar Converteri és Parcellázó Intézete, Budapest, VIII., József-körút 27. szám. 7238

ECLAIR VERMOREL és CHAUDOIR
permetezőgépek
légnymásós fapernetezők és alkatrészeik
legolcsóbb szaküzlete.
Szabó Gyula
Budapest, V., Alkotmány-utca 21.
Telefon: Teréz 54-33 7250

Bérszántást vállal
Szolinszky Jenő mérnök
bérszántó-vállalata
Gőzekekötél legkiválóbb minőségben, minden méretben azonnal szállítható! 7370
Budapest, VII., Damjanich-u. 46. Telefon: József 109-74

Burgonyát
minden mennyiségben **vesz**, lekötésnél 50% előleget ad
Burgonyatermelők Értékesítő Szövetkezete
Budapest, V., Tökér-utca 5. szám. 1954
Telefon: T. 68-27 Táviratcím: Pomus Budapest
Mielőtt burgonyáját eladja, kérjen ellenőrző ajánlatot tőlünk.

CALDERONI ÉS TÁRSA
BUDAPEST, V., VÖRÖSMARTY-TÉR I. SZÁM (Háas-palota). Tel.: 973-26. Alap. év: 1819.
Aneroid-barométerek, esőmérők, legújabb eső- és hőmérők. Újrendszerezett hiteles gabonamérlegek. Hitelesített szesz- és pálinkamérők. Hiteles ecotgyári vegyszerek és mérőüveg. Vapormotor és Titrálókészülékek, eredeti francia Mallingand-készülékek és borfokológ. Hőmérők minden kivitelben. Szemüvegek és orrcsipesetek.

Könyvű járásu, takarékos és biztos üzemű, nagy teljesítményű
tégla- és cserépsajtók, hengerművek és egyéb téglaipari gépek
raktárról olcsó árak mellett azonnal szállíthatók:
Budapest-Salgótarjáni Gépgyár és Vasöntő R.-T.
Budapest, VI., Aréna-ut 128. 7388

Az eredményes és hasznos növénytermelésnek valódi encyklopédiája!
Gróf Teleki Arvéd!

Növényeink hasznáról

című 190 oldalas terjedő és sok eredeti ábrával díszített műve. Főbb fejezetei: Általános ismeretek. Pillangós növények. Fűféle növények. Gabonafélék. Gumós növények. Kereskedelmi növények. Konyhakerti növények. Diszkerti virágok és cserjék. Gyümölcsfák. Szőlő. Az erdő fáról. Termelt növényeink, mint gyógynövények. Melegérvény növényekről, melyeknek gyümölcsei és termékei nálunk is használtak stb. stb
A díszesen kiállított album ára 14 P, (Postadíj külön)
„Patria” R.-T. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR

1927-İK ÉVRE
33-İK EVFOLYAM
SZERKESZTIK:
SZILASSY ZOLTÁN és BUDAY BARNA
az ONCE igazgatói
Ára ajánlott bérmentes küldéssel
4 pengő 20 fillér
Megrendelésnél kérjük az összeget előre beküldeni a „PÁTRIA” r.-t. könyvostályának, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Rovatvezető: **Rege Károly dr.**

Gabonavilágpiaci szemle.

A chicagói terménytőzsdén a buza ára egy hét alatt 138 centről 132 3/4 centre esett vissza bushelenként (27.2 kg.). Ennek oka az, hogy Angliába és az európai piacokra nagyon sok tengerentuli búzát indítottak utnak. Argentína és Ausztrália kivitele erős emelkedést mutat. A kanadai buzakivitel csökkent, azonban ez átmenetet jelent csupán, minthogy a keleti kikötők nem sokára felszabadulnak a jégtől. Az őszi vetések telelése általában jó volt, kevés fagykár és kiszáradt csak helyenkint fordult elő.
Argentína és Ausztrália kivitelének megnövekedése 4 millió 900 ezer q-ra emelte az e heti buza- és lisztbehajózásokat Európa és más behozatali országok felé, szemben a múlt évi 2.7 millió q-val. Ebből 0.6 millió q Európán kívüli államokba lett irányítva.

Európa felé uszó gabona- és lisztkészletek e héten 18.3 millió q-t tettek ki, szemben a múlt heti 18 millió q-val és a múlt évi 13 millió q-val. Argentína panaszkodik a buza árnyegülése miatt. Chicago ugyanugy lanyhább, csak a winniepegi tőzsde tartja az árakat, ahol 3 centtel magasabb a buza ára, mint Chicagóban. Ausztráliának e héten szokatlan nagy volt a buzakivitele 1.4 millió q-t tett ki. India ugylátszik még mindig buzabehozatalra fog szorulni. Lengyelország gabonabehozatalra van utalva.

Kanadai magánjelentések szerint a kiviteli államok idei buzaállománya 235.1 millió q, a behozatali államok buzaszükséglete pedig 214.6 millió q-t tesz ki. A rozspiac kissé gyengült. Az árpapiac nagyon csendes. Zabból újból élénkült a kereslet.
R. K. dr.

Budapesti gabonapiac. (Magyar Mezőgazdák Szövetsége Gabonaszakosztályának jelentése.) 1927. március 22. 1927. március hó 21-én a tengerentuli piacról lanyhább irányzatot jelentettek. A budapesti gabonapiacot tartózkodó kereslet következtében a kenyérmagvak irányzata szintén gyengült és mérsékelt forgalomban buzaárak 10 fillérral csökkentek. A rozstúlet ugyancsak lanyha irányzat mellett bonyolódott le. A határidőpiacra, a készárpapiac lanyha irányzatának hatása alatt, a tendencia szintén lanyhult és az árak csökkentek. Terménycikkre piacán az üzlet vontatott volt és zárlatkor a tengeri árát 10 fillérral alacsonyabban jegyezték. Áru, budapesti paritásában, 100 kg.-kint a következők: Buza, készárúüzlet, 76 kg.-os, tiszavideki 34.20-34.60, felsőtízai 34.40-34.40, pestvidéki 33.30-33.70, fejemegyei 33.50-33.90, egyéb dunántúli 33.10-33.50, 78 kg.-os tiszavideki 35.00-35.40, felsőtízai 34.80-35.20, pestvidéki 34.30-34.70, fejemegyei 34.50-34.90, egyéb dunántúli 34.10-34.50, rozsa, pestvidéki 26.90-27.00, rozsa, egyéb 26.80-27.00, takarmányárpa, I. r. 23.30-24.10, takarmányárpa, II. r. 22.70-23.20, sörárpa, felvidéki 27.00-28.50, sörárpa, egyéb 25.50-26.50, zab, I. r. 22.20-22.40, zab, II. r. 22.00-22.20, tengeri 20.00-20.20, korpa 17.20-17.40 P. Határidőüzlet. Buza májusra 33.64-33.66, buza októberre 29.04-29.06, rozsa áprilisra 27.00-27.04, rozsa májusra 27.32-27.34, rozsa októberre 22.10-22.12 P.
Liszt- és őrleményipac. Március 22. Lisztárak. Budapesti 0-gg 55.80, 0-g 55.80, 1-es 55.20, 2-es 44.40, 3-as 43.60, 4-es 52.80, 5-os 51.10, 6-os 45.60, 7-es 34.00, 8-as 23.80, vidéki 0-gg 51.55, 0-g 49.53, 1-es —, 2-es 48.50, 3-as —, 4-es 44.47, 5-os 40.45, 6-os 37.40, 7-es —, 8-as 21.23, rozsliszt budapesti 0-as 54.20, 1-es 43.70, vidéki 0-as 44.48, 1-es 32.35.

Vetőmagvak. A vetőmagpiac változatlan.
Budapesti takarmányvasár. (A székesfehérvári vásárgazdaság hivatalos jelentése.) 1927. március 23. Árak: réti széna, I. r. 6 9.20, II. r. 6 7.60-8.80, III. r. csomagolásra 4.00-7.20, muharszéna 8.00-11.20, lucernaszéna 12.00-12.40, biborhereszéna 6.40, zabosbúkkönyvszéna 6.80-9.80, alomszalma I. r. 4.80-5.00, II. r. 4.00-4.50, zsupszalma II. r. 6.00-6.40 P. q.-kint, 1 kéve 4.40-6.4 P.
Külföldi terménytőzsdék. Bécs, március 22. (Terménytőzsde.) A mai forgalomban buza és rozsa nem változott, tengeri későbbi határidőkben barátságosabban tendált. Zab üzletellen volt. A budapesti szilárdaság nagyobb befolyással a piacra nem volt, s a hivatalos árfolyamokat sem változtatták meg. (1 osztrák schilling = 80 fill.) — Prága, március

22. (Terménytőzsdén) összhangban a l...
folyó: csupán...
és rozsa üzletellen...
tény volt a...
Az elmúlt hete...
gott maradt...
par ponttal ol...
Berlin, márci...
telések buzab...
lok azonban...
márciusi hatá...
1 1/2 márkával...
határidő tart...
mindig csekély...
követéseiket l...
előszóbbodás...
árnyalpon ker...
felel belföldi...
galom mellett...
a kínálat bőv...
kodott a bevá...
márciusra 28.7...
márki prompt...
25.40-25.45, ju...
takarmányárpa...
májusra 21, ten...
36.50, rozslisz...
Hüvelyesek és...
csemegeborsó...
búkköny 22-24...
szeradellauj 21...
20.00-20.20, s...
18.80-19.40, b...
135 fill. — Chic...
barátságos nyit...
mók a lisztia...
visszaestek. A...
igen nyomasztó...
árfolyamok (Zab...
májusra 132 3/4...
125 1/2 (127 1/2)...
(78 1/2), szeptem...
júlusra 43 1/2 (4...
97 1/2 (99 1/2), ju...
cent per bushel...
Zárlati árfolyam...
októberre 125 1/2...
bushel (1 dollá...
március 22. (Te...
üzleti forgalom...
csupán néveleg...
gabona cif Triest...
II. 131.50-135.5...
144.75, III. 136...
triesti vagonbó...
75-76 kilós...
98-102, tenge...
= 26 fillér.)...
tőzsde.) Buza m...
5.85, júniusra 5...
májusra 14.40...
(Terménytőzsd...
októberre 9.11...
font = 27 P. 9...
Saazi komló...
óta a komlópiac...
naponta 50-100...
került eladásra...
amely főképp jó...
jes forgalom a...
irányzat mellett...
425 cK-t fizet...
kivül. A nyilván...
összesen 59,856...
hitelesítettek.
Budapesti vá...
tott: Bika I. r...
tehén I. r. 55...
439 darab vág...
árak a legtöbb...
maradt 27 darab...
magyar II. r...
kivételesen 1.06...
magyar I. r. -...
III. r. -40...
1.18, II. r. -68...
I. r. -88 -9...
tehén, tarka I...
-82, III. r. -...
való -24...
Budapesti sz...
519 darab, ugy...
519 darab élő...
lanyha volt, az...
zett árak E16...
vételesen 1.40...
dolye 1.12 P.
Budapesti ser...
sertéstelepek...
városi nyílt és...
amelyből tartott...
lanni vissza. Á...
prima szedett 1...
1.44-1.52, könn

Boriz. A szilvóriumiztól nagyon nehéz lesz a bort megszabadítani s ha valamennyire sikerül is, a bor finom illata, zamata s színe valószínűleg áldozatul esik. Ilyen esetben alkalmazhatjuk azt az eljárást, amit a penésziz eltávolítása kedvéért alkalmazni szoktunk. Keverjük a borba mintegy 100 gr. szűrő szénport, s alapos elkeverés után szűrjük meg a bort a hollandi szűrőn, esetleg más szűrőn. Ha szűrő nem áll rendelkezésre, akkor vagy megvárjuk, míg a bor magától megtisztul, de ez soká következik be, vagy derítéssel siettetjük a bor megtisztulását. Ha egyszeri szénporral való kezelés kielégítő eredménnyel nem jár, az eljárás megismételhető. A szénporral való erős kezelés után a bor jellege, íze, illata, zamata, színe valószínűleg igen megváltozik, illetve eltűnik, ezen a bajon más borral való összekeverés, esetleg szűretkor friss törkölyre való felöntés és átterjesztés segíthet. A szénporral való kezelés helyett hektoliterenként 5 deciliter tiszta olívaolajjal keverhetjük össze a bort. Az olaj is magába veszi a hasonló ízbeli hibákat, de az eljárás s az olaj elválasztása körülményes.

H. Z. A beküldött lucfenyőágacsán látható tobozserű képződmények a Chermes abietis nevű levéltetű tenyészhelyei. A védekezés az elrepült ágak idején való (korai) levágásából és elégetéséből áll.

V. G. Oesa. Sivar futóhomokon trágyázás nélkül jobbfele fűvek nem maradnak meg, csupán a már multkor említett csillagpázsit (Cynodum dactylon), amely tarackokat hajt és azzal hálózta be (megkötö) a területet és még a nyári forróságban sem pusztul ki. Mint európai hírvető botanikus tudósunktól, Degen Árpád dr. egyetemi m. tanártól értesülök, ezzel, a sivar homoktalajok kitűnő növényével Amerikában kísérleteznek és legkevésbé sem tartják „átkos gyomnövénynek” az ő megfelelő helyén. Ha a t. kérdéstevő meg akarja kötni a területét és baromfiakat akar ott legeltetni, akkor kötféle eljárás lesz ajánlható: 1. ha nem tudja szerves trágyával megtrágyázni, akkor a csillagpázsit tarackos gyökéradarajvaival ültesse be a területét már tavasszal és őszre már a baromfit is odaeresztheti, 2. ha jobbfele fűvekből álló, sűrűbb gyepet akar létesíteni, akkor szerves trágyával vagy zöldtrágyával, ezenkívül foszforsav- és kálimutrágyákkal kell trágyázni, hogy a jobbfele fűvek ott megmaradhassanak. Méltóztassék elolvasni a Dorner-féle „Réték és legelők terméshozásának” című könyvet (amelyet a Pátriánál lehet megkapni), abban megvannak azok a tanácsok, amiket hasznára követhet, a jelzett területen a szerves trágya a talaj terméshozásának emelésén kívül azért is fontos, mert a talaj vízfogadóképességét emeli. A trágyázott száraz homokon számba jöhetnek a fűfélék közül a francia perje, angol perje, réti perje, vörös csekesz, árva rozsnok, a pillangósok közül a homoki lucerna, komlós lucerna, szarvaskerep, fehérhere. Ismétlem azonban, hogy sivar futóhomokon, trágyázás nélkül sűrű gyepet igen bajos létesíteni. A Kecskeméti Mezőgazdasági Kamara igazgatója, Gesztelyi Nagy László, április 24-én szándékozik egy „homok-javítási nagygyűlést” tartani Kecskeméten több neves szakember előadásával kapcsolatosan. Nagyon okos és hasznos dolog, hogy ezzel a kérdéssel ott foglalkoznak. Jó lenne, ha a homokvidéki gazdák minél tömegesebben vennének ezen részt és értékes gyakorlati hozzászólásaikkal tisztáznák az ott fölvetendő eszméket. Talán sikerül megnyerni előadás tartására európai hírvető tudósunkat, Degen Árpád dr.-t is és az ő okos tanácsai meghallgatására külön gazdaságosportok fognak az odautazásra szervezkedni.

csenési Dorner Béla.

Minden tavaszi vetőmagot pácoljon!

TILLANTIN

A · LEGJOBB · HATÁSÚ
STIMULÁLÓ · VETŐMAGCSAVAZÓ · SZER

Zabot, árpát, cukorrépat, borsót, babot stb., stb. ne vessen el pácolatlan!
„Tillantin” néven **NEOVES** és **SZÁRAZ** pácolószer kerül forgalomba
 Bővebb ismertetést szívesen küld:
 Mezőgazdasági és Ipari Vegyszerek Kereskedelmi R.-T., Budapest, X., Hölgy-utca 14. Telefon: József 135-03

Tenyészállatvásáron üzemen látható
 az Anstriffen-Singrim-rendszerű rotációs **A-S** hűtőautomata

Nincs károsítás! Nincs vegyszer!
 és a hűtőtechnika legújabb vívmánya, a szab. forgódugattyús „**ROTA**”-kompresszor

Egyedürléte:
GELLÉRT IGNAC ÉS TÁRSA R.-T.
 Budapest, V., Koháry-u. 4. Telefon 12-91
 Wien, III., Kegelgasse 27. 7420

Kérjen árjegyzőket a gazdasági könyvvelti nyomtatványokból
„PÁTRIA” Irodalmi Vállalat és Nyomdai R.-T.
 Budapest, IX., Üllői-út 25. (Köztelek).

„UNIVERSAL”
 magasnyomású dugattyús háti permetező

„**CSEPEL**” felszereléssel csak a szőlőhöz
 „**GLOBUS**” felszereléssel cukorrépa-hoz 3 sor permetezésére
 „**ARBOR**” felszereléssel, gyümölcsfához speciális belső olmozással, kénfüzetek és egyéb ártalmas vegyszerekhez egyaránt használható. Universal permetezőinket kívánatra állandóan működő folyadékkeverő-készülékkel is szállítjuk.

Gyártja:
WEISS MANFRED
 ACÉL ÉS FÉMMŰVEI R.-T., CSEPEL.
 Kapható:
Agrarglobus
 Mezőgazdasági Gépkereskedelmi R.-T.
 Budapest, VI., Vilmos császár-út 3. III. em.
 Telefon: Lipót 934-18 7095

Hungária-drótfonatok
 a legolcsóbbak és legtökéletesebbek!

Egyedüli gyártója:
HAIDEKKER SÁNDOR R.-T.
 sodrony-, szövet-, fonat-, kerítés-, vasutior- és lánogyár
 Budapest, VIII., Üllői-út 48. B.
 Keleti Bék: II., Fő-utca 59.
 Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ha talán kétséges, a legjobb, úgy nincsen hogy melyik
HOYT ANGOL gyártmány a világ LEGJOBB **CSAPÁGYFÉME**

Sok százszor motor, traktor, lokomobil, gőzturbina HOYT-fémmel van felszerelve. HOYT NUMBER ELEVEN fémmel repültek körül a világot, kelték meg az ausztrália, afrikai 25.000 mérföldes utakat fényes, zavartalan eredménnyel.

HOYT NUMBER ELEVEN garancia mellett megfelel ott, hol minden más csapágyfém felmondta szolgálatát.

Mindenütt kapható! Mindenütt ost kéri!

Vezérléskészlet és lerakát:
SCHYARCZ JÓZSEF és Tsa Budapest, VI., Vilmos császár-út 51.
 Cégutalványos: Műszaki Unió R.-T. 7463

Ha szép és egészséges gyümölcsöket akar szedni ne mulassza el gyümölcsfáit rügyfakadás előtt **DENDRIN**-nel bepermetezni!

Ára kicsinyben P 1' - kg.-kint
 50 kg. vételnél P 0'91 kg.-kint
 Edényzet önköltségi áron.

551 Kérjen ismertetőket:
Krausz-Moskovits
 Egyesült Ipartelepek R.-T.-161
 Budapest, VIII., Örömvölgy-utca 8.

Cipők, bakancsok és csizmák!
 Legolcsóbb gyári árban!
 3 pár rendelésnél postadíjat nem számítok!

Férfi sárga strapacipő, amerikai forma, pengő 14' -
 Férfi sárga vagy fekete bakancs, ki-próbált, tartós pengő 10' - , 12' - , 13 20
 Férfi finom kézmunkacipő, barna, vagy fekete, fel vagy egész, amerikai vagy francia forma, pengő 20' - , 25' -
 Férfi strapacizma, komény v. puha szar lezártított árban pengő 20' - , 23' - , 25' -
 Férfi boxsizma, pengő 36' -
 Képes árjegyzék kívánatra ingyen! 7332

KISS H. cipőnagykereskedő, Budapest, VII. Mik-u-telep 13. (New-York palotánál).

GYAPJUT
 főleg uradalmaktól, előréthben magas előleggel, közvetlen bel- és külföldi gyári megbízásból legjobb arakon **vásárol**

Zeisler Artur
 Budapest, V., Szabadság-tér 17. (Tözsdepalota) Telefon: Teréz 76-99
 Kézvevők szokásos jutalékban részesülnek

Hírneves **Szent Egydy-i GÖZEKEKÖTELEK**
 legelsőrendű minőségben raktárról azonnal szállít a gyár képviselője:

Magyar Béla
 Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 30.
 Telefon: 44-47

pácoljon!

el pácolatlan!
kerül forgalomba
14. Telefon: József 135-03

-drótfonatok
és legtökéletesebbek!
HAIDEKKER SÁNDOR R.-T.
Budapest, VIII., Üllői-ut 48/5.

AKTOR a legjobb, egy ujjal
kezelhető, nagy
ANGOL gyártmány
a világ LEGJOBB
GYFÉME
Budapest, VI., Vilmos császár-ut 52.

egészséges
ket akar szedni
lassza el
ölcsfáit
kadás előtt
DRIN-nel
metezni!
Moskovits
rtelepek R.-T.-től
Örömvölgy-utca 8.

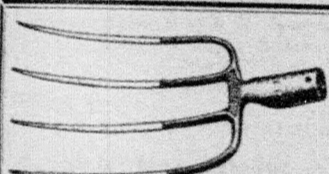
Hosszu hitelre! Cseppfolyósgáz (Blaugas)

Készen szállított világítógáz!

Vidéki kastélyok, lakások, vendéglők legtökéletesebb világítása
Hasonló fényerősséget tekintetbe véve, olcsóbb a petróleumnál is
Laboratóriumoknak, kórházaknak, sterilizátorok melegítésére legalkalmasabb
Kezelés nincs! • Teljesen veszélytelen! • Nem fagy be!

Más rendszerű világítások könnyen átalakíthatók!
Költségvetés, mérnöki leutazás díjtalan!

Heuffel Sándor mérnök cseppfolyósgázgyára
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. • Telefon: József 10-97

Gazdaságok és uradalmak figyelmébe!
Gazdasági vállalkozók: trágya, szén, burgonya és répa, valamint gazdasági gereblyékben, továbbá kavics- és kőszállókban tessék mindenkor és mindenhol az eredeti nevezni „Elefant” védjeggyel kéri. A védjegy minden darab nyakán látható. Az összes villák és gereblyék készítését azonnal szállítják. 1926

Radó Ede műszaki, ipari, üzemszükségleti, elektro- és rádiótechnikai cikkek nagykereskedése, Budapest, V., Osáky-utca 43. Tel.: Lipót 906-48 Táviratok: Ede Budapest

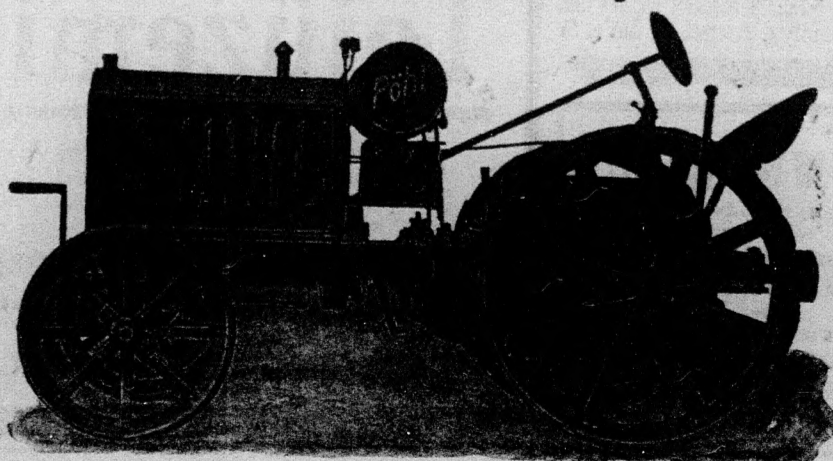
Sikeres gazdálkodás szárazságban.
Magyar dry farming 48 ábrával.
Íris: Gyárfa József.
Ára 10 pengő 40 f.
"Patria" R.-T. Könyv-osztálya Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek)

JÉG hiányában gondoskodjék idejében tejjgazdasága, háztartása stb. részére
Ahlborn-hűtőgépről
STANGA JÓZSEF tejjgazdasági, gépkereskedelmi és műszaki vállalata
Iroda és raktár: Budapest, IX., Ráday-utca 26/K.
Telefon: József 25-73 7227 Telefon: József 25-73

A 32 HP PÖHL-TRAKTOR

teljesítménye a legnagyobb,
fogyasztása a legkisebb,
mert nagy löerejével csupán 19 q önsúlyt kell vontatnia.

Élettartama a leg-hosszabb,
mert:
fordulati száma 800,
a motor rugózva van,
olajozása teljesen automatikus.
A főtengely 3 csapággal bír,
kapcsolója fékkel van ellátva,
hűtése kiváló,
szerkezeti anyagok német gondossággal vannak megválasztva.

A gép könnyen kezelhető,
mert:
beálló barázdakerékkel bír,
automatikus a gyújtás szabályozás,
a gépi szerkezet külön alvázon fekszik.

A Pöhl-tractor a 30 HP kategóriájába tartozó gépek közül a legolcsóbb!
Az Austin-tractor képviselője!
Kedvező fizetési feltételek!
SATURNUS Műszaki és Gépkereskedelmi Részvénytársaság
Budapest, VI., Teréz-körút 40-42. szám.

VETŐMAG

szükségletének beszerzésénél okvetlenül kérjen részletes ajánlatot
FÖLDES GYÖZŐ Mag- és Terménykereskedelmi Részvénytársaságtól
Budapest, V., Zrinyi-utca 14.
Sürgőny cím: Földesur Budapest Telefon: 141-10 és 141-16
A minőségek elsőrendű voltaért, valamint csiraképességeért és fajtisztaságért szavatosságot vállalunk!

FLEISCHMANN

TEJGAZDASÁGI BERENDEZÉSI VÁLLALAT
Budapest, VII., Sip-utca 27. Telefon: József 124-19

Az összes teigazdasági és tejipari berendezések
valamint
vizsgálati felszerelések
allandó raktára.

„STANDARD”

Dobja BRONZBÓL, egyéb részal RÉZBŐL!

A JELEN ÉS JÖVŐ SEPARATORA

Törölt géprészek
repedi, kimart kazánok
elektromos hegesztése

Lajos és Székely gépgyár, Budapest, VI., Béke-tér 3. Új berendezések gyártása és hegesztő-óktatóhely 1500

SZLEZÁK LÁSZLÓ

harang-ércöntőde,
harangfelszerelés
és haranglábgyár

BUDAPEST
VI., Frangepán-u. 77.
(Saját házában.)

A nyug. p. u.-tól induló BUR-vasuti «ÖRHÁZ» megállóhely A, B, C, J kocsiikkal.
TELEFON: Lipót 913-53 7434

Az 1900. évi párisi világ-, 1921. és 1923. évi vas- és gépipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton a Magy. Kir. Kormány díszoklevelével kitüntetve. — Számos egyházi elismerőlevél!

Hasznos érdeklődési hirdetés.

A dunántúli ref. egyházközségek püspöki javadalmát képező **Irtás-pusztá**, Szilasbáthás község (Veszprém m.) **1927. év október 1-től 12 esztendőre bérbé adatik.**

A birtok területe **500 k. h.** A birtok megtekintése céljából érdeklődők forduljanak Nagy Lajos ref. lelkész urhoz, Simontornya, a birtok megtekintése után ajánlataikat **Molnár Imre várm. m. kir. gazd. főfelügyelőhöz, Székesfehérvárra, megyeháza**, adhatják be. Közvetítők nem díjaztatnak. 7407

Építők zsebkönyve
248 oldal, sok ábra és táblázat
Irta: Németh Z.
Ára 3.40 pengő

"Patria" R. T. Könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek)

GÖZEKE

részleteket mindenféle gyártmányú gézekéhez készít és szállít precíz kivitelben, acél fogaskerekeket, fémosapágyakat, tűszekrényeket, ekevasakat stb. **SODRONYKÖTELEKET**

SZILAGYI és DISKANT gépgyára, MISKOLCON
Első Magyar Gazdasági Gépgyár R. T. Ford-anték, Fordson-traktorok képviselője. 1081

Delta

Kollár és Társai
Könyv- és Papírgyártó Rt.
Budapest, V. Rongos-utca 21-22.

Kivételesen olcsó árban

ajánlunk használt, azonban kifogástalan munkaképes állapotban:

- egy darab **Neumeyer 40 HP traktort** egy 4 és 5 vasu ekével,
- két darab **Ruhrtali 28 HP traktort** 3 vasu ekével,
- egy darab **Fordson-traktort** 2 vasu ekével,
- egy darab **Simmering-traktort** 2 vasu ekével,
- egy darab **Welger szalmaprét,**
- egy darab **6 HP Első Magyar Gazdasági Gépgyár-gyártmányú magánjáró gözcseplőkészletet,**
- egy darab **12 HP Kudlitz-gyártmányú benzinüzemű lokomobilt,**
- egy darab **4 HP motoros körfűrészt,**
- egy darab **6 és 3 HP Első Magyar Gazdasági Gépgyár gyártmányú gőzüzemű lokomobilt.**

Mindezek azonnali szállításra készletben vannak.
Legelőnyösebb árajánlattal szolgál a

MEZŐGAZDASÁGI ÉS IPARI GÉPKERESKEDELMI R. T.
Budapest, V., Balaton-utca 12. sz.
Sürgőny cím: MEZŐIPAR Telefon: 92-29

Szőlősgazdák figyelmébe!

Köztudomású, hogy az 1926. évben a kedvezőtlen időjárás ellenére csakis a balatonmenti szőlőkben volt megfelelő szőlőtermés és ennek egyedüli előidézője — egybehangzó megállapítás szerint — a

BADACSONYI RÉZKÉNPOR-ral

való porozás volt. Vidékünk összes szőlősgazdái évek óta a **badacsonyi rézkénport** használják a lisztharmat és firtperonoszpóra elleni védekezéshez, melynek megbízhatóságát kétségtelenné teszi vidékünk tavalyi terméseredménye. A siker biztosítéka a korai védekezés, ez okból a gyártást megkezdtük, prospektussal és árajánlattal készséggel szolgálunk. **Badacsonyi Rézkénporgyár, Tapolca, Balatonvidék.**

Szarvasmarha és bivaly tenyésztése. Irta: Schandl József dr. Ára: 10 pengő. "Patria" R. T. könyvostálya, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

ALAPITVA: 1948.

F. C. HEINEMANN, Erfurt

MAGTERMELES ÉS MAGHERESKEDÉS

eredeti németországi

fejlesztés, kiváló csiraképesség

Virágmagvai **Konyhakerti magvai**
Gazdasági magvai **Gumói** **Virághagymái**

világhírűek! utóérleltetettek!
Ingyen nagy képes főárjegyzéket küld Mindennemű felvilágosítással szolgálunk

a magyarországi képviselőt:

BUDAI NÁNDOR kertész, Budapest, V., Katona József-utca 31., I. 6.
(BEJÁRAT A HOLLÁN-UTCÁBÓL, A MARGITHID-PE-TI HÍDFŐNÉL) 7529

Tejüzemek részére

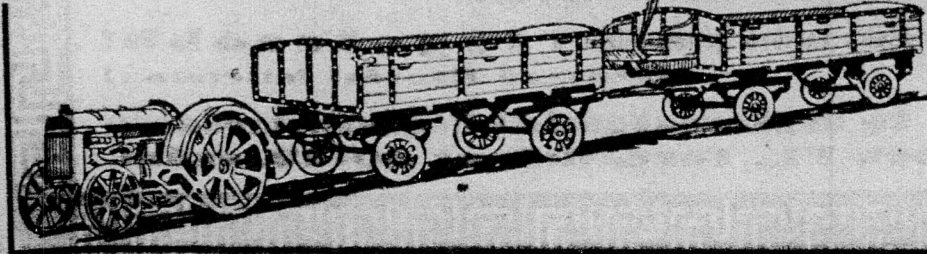
a Magyar Királyi Földművelésügyi Minisztérium 19.000/1925. számú rendelete értelmében 1925. november 1-től szükséges és 98.270/25. sz. jóváhagyása alapján készült

Tejüzemi naplót

25 lapos terjedelemben kemény papirkötésben, darabonként — — — 2.10 pengőért ugyanazt jobb papírból, 1/2 vászonkötésben, darabonként — — — 6.— pengőért + csomagolás, forgalmazás és portó, szállítja a

"PATRIA" Irodalmi Vállalat és Nyomdai R. T. nyomtatványosztálya
Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám (Köztelek)

Tejszövetkezeti nyomtatványok állandóan készletben!

Traktorpótkocsik

gépészlakókocsik, teherautó-pótkocsik, karosszériák

BÁN LÁSZLÓNÁL, BUDAPEST
V., Vág-utca 5. 7456 Telefon: Lipót 911-21

részletes ajánlatot
R. szvenylársaságtól
14.
1-11-10 és 1-11-16
össágot vállalunk!

LÁSZLÓ

harang-ércöntöde,
harangfelszerelés
és haranglábgyár

BUDAPEST
VI., Frangepán-u. 77.
(Saját házában.)

megállóhely A, B, C, I kocsikkal.
t 913-53 7434

1. évi vas- és gépipari kiállításon
műipari tárlaton a Magy. Kir.
Számos egyházi elismerőlevél!

Árban

alán munkaképes állapotban:
t egy 4 és 5 vasu ekével,
3 vasu ekével,
u ekével,
asu ekével,

Gépgyár-gyártmányu magánjáró
benzinüzemű lokomobilt,
sztt,
gazdasági Gépgyár gyártmányu
komobilt.

készletben vannak.
attal szolgál a

ÉPKERESKEDELMI R.-T.
on-utca 12. sz.
Telefon: 92-29

stére

1925. számu rendelete értel-
jövahagyása alapján készült

aplót

akint --- 2-10 pengőért
t --- 6- pengőért

nyomtatványosztálya
szám (Köztelek)

lóan Készletben!

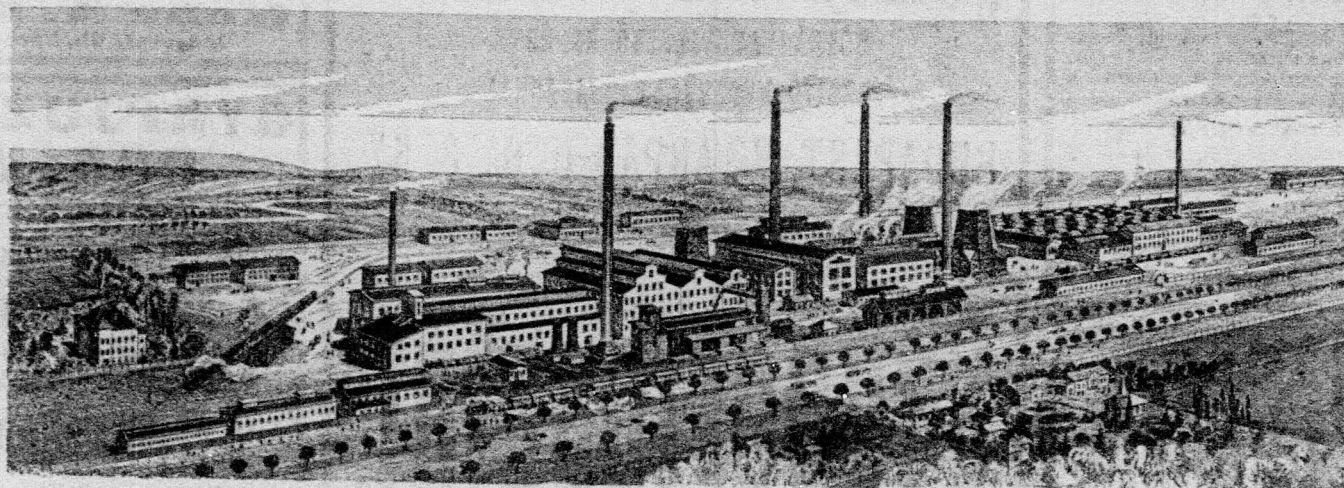
tkocsik

teherautó-
sszériák

BUDAPEST

Telefon: Lipót 911-21

„NITROGÉN” MÜTRÁGYA ÉS VEGYIIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Gyár: Dicsőszentmárton

Központi iroda: Budapest, V., József-tér 1. szám. Telefon: 106-19, 151-79
Ingyenes műtrágyázási tanácsadóhely.

MÉSZNITROGÉN

17-19% garantált nitrogéntartalommal a legjobb és legolcsóbb nitrogénműtrágya!

CUKORRÉPA

alá a leggazdaságosabb és a legjobb eredménnyel alkalmazható!

ELŐNYEI:

Termésfokozó hatása kalászosoknál, kapásoknál, szőlőnél és kerti vetemé-
nyeknél a legjobban érvényesül.

Egyetlen trágyaszer, melynek 100 kg.-jából 80 kg. a növényzet által érté-
kesíthető és alkalmazása a leggazdaságosabb;

A talajt tevékenyebbé teszi, baktérium-flóráját erősen fokozza, elősegíti
a talajban levő hatóanyagok bomlási folya-
matát, s ezáltal megkönnyíti a növényzetnek a többi tápanyagok felvételét;

Lazítja és nem cserepesíti, nem savanyítja a talajt, mint az egyéb nit-
rogénműtrágyák;

Elpusztítja az élősdieket, (répanematódák, cserebogár lárvái, csigafélék stb.)
s ezáltal annak erőteljes és egészséges fejlődését biztosítja. A növényt nem hajtja
meg hirtelen, ami a hazai egyenlőtlen éghajlatunk mellett különösen fontos, kisebb
szárazság esetén nem kell annak visszaesésétől, vagy megdőlésétől tartani;

Nem mosódik ki, mert a talaj leköti s így a kiszórása a legkevesebb munka
idején eszközölhető.

A Káliszindikátus eredeti árjegyzései szerint 40-42%-os

KÁLISÓ,

mely a gumós növényeknél — répa, burgonya stb. — minden talajon, homokos talajon pedig minden kulturnövénynek nélkülözhetetlen!

Superfoszfát, Thomassalak, kénsavas
ammóniák, chilisalétrom, trágyamész stb.

Veszünk csődöröket

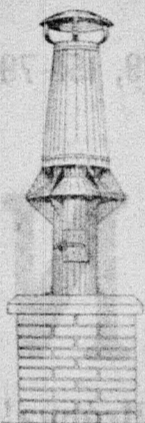
és pedig 4-7 éves telivért, ha le is van törve, telivér apától származó félvért, 3-6 éves arabs telivért, vagy félvért, 3-4 éves angol-arabsot. Pontos ajánlatok magasság, mellbőség, sincsontmérték, életkor és esetleg fényképpel. BRÜDER MENZEL, Wien, III., Rechte Bahngasse 12. címre intézendők. 7405

Akác és tölgy kerítésoszlopot, mezei és vicinális vasuti tölgy talpfát, vörösfenyő és tölgy vezetékoszlopot, száraz tűzfát termeléseiből és budapesti telepéről azonnal szállít:

Márer Benő és Tsa

Budapest, IV., Haris-köz 3. Tel.: 53-II és L. 998-37

Szab. BROWN-féle
kéménytoldók

és konyhafel-
szerelési cikkek

BAROS LAJOS

Taharéktűzhelygyár R.-T.
BUDAPEST

Központi iroda és gyár:
VIII., Bezerédy-utca 8. sz.
Telefon: József 21-34

Városi üzlet és raktár:
IV., Váci-utca 40. szám
(Irányi-utca sarok)
Telefon: József 153-52

„SZUPERFOSZFÁT”

MÜTRÁGYATERJESZTŐ ÉS ÉRTÉ-
KESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL

BUDAPEST, V., ÁRPÁD-UTCA 8. SZ.

a legmegbízhatóbb és legjutányosabb
árban szerezhető be a 16-19%-os

Szuperfoszfát,

további előnyös árban kapható

40%-os kálisó, Chilisalétrom,
Mésznitrogén, Rénsavas ammoniák
és minden egyéb műtrágya

Kérjen ajánlatot és használati utasítást!

Mezei vasuti sinek
Kisvasuti anyagok
Transzmissziók (csapágyak, tengelyek stb.)
Tartányok
Építkezési vasanyagok kaphatók
Kohn A. M. cégnél
Budapest, VI., Váci-ut 39. szám

GYAPJUZZSAK PONYVA

Schlesinger és Társa R.-T. Budapest, V.
Perczel Mór-u. 2.
Zsák- és ponyvakölcsönzés!

Alkalmi vétel!
Építetők figyelmébe!**Ajtó- és ablaktömegkiárusítás**

Raktár megszűnése miatt prima minőségű anyagból készült (nem raktári készítményű) ablakok és ajtók **termelési áron alul** kaphatók.

Különösen ajánlom a vidéki épületek részére készített:

80 % széles, 150 % magas, külső-belső, be-
felé nyíló, 2-2 alsó, 1-1 felső szárnyú ablak
(tűkörablak) felvasalva 36- pengő,
76 % széles, 115 % magas, külső kifelé,
belső lefelé nyíló 2-2 szárnyú ablak fel-
vasalva 27- pengő,
45 % széles, 100 % magas, pallótokos,
1 szárnyú ablak felvasalva (ugyanevezett fel-
ablak) 11- pengő.

HUFNAGL IMRE
asztalosárúgyárában
Budapest, VI., Kartács-u. 27.

Telefon: Lipót 916-64

Villamos a Nyugati pályaudvar-
tól betűs kocsi 6-ik megálló!**ARCO!****Vége a minden évben megismétlődő költséges tetőfedő- és javítómunkáknak!****Mindenki házilag javíthatja tetőit szakmunkás nélkül!****Megvan az egydarabból való aszbesztetetőfelület!****Mielőtt új fedésre áttér, kérjen tőlünk ajánlatot!**

Jó és rossz állapotban lévő kátránypapír-, facement-, aszfalt-, bőrlemez-, bádög-, hullámlemez-, cserép- és palatetők, felületek, esőcsatornák, esővek stb. **egyszeri fedéssel 10 évre helyrehozhatók** az amerikai **Arco-Top** nevű folyékony aszbeszt-fedőanyaggal!

Az **Arco-Top** rugalmas, teljesen vízálló, hidegnek, melegnek egyformán ellenáll, nem törik, nem reped, nem folyik és **minden felülettel egybeforr, hézag nélküli tetősíkot alkotva!**

Minium- és rozsdavédőfesték helyett használjon **Arco-Topot!**

Ugyanazt a célt szolgálja, **de már 30 évi tartóssággal**, az **Arco-Sealit** formálható, pépszerű aszbeszt-fedőanyag, amely **beton-tetőknel** is tökéletes vízálló, rugalmas fedést biztosít.

Legjobb szigetelőanyag nedves falak, talajvíz esetén, mélyszigeteléseknél, gőz-, gáz- és vízcsöveknek, kazánfalazásoknál.

Minium- és üveges-kitt helyett használjon **Arco-Sealitet!**

Az Arco-anyagok száradás után lüzbiztosak, járhatók és télen-nyáron egyformán alkalmazhatók.

A legnagyobb hazai ipartelepek, állami hatóságok és üzemek állandó vevőink.

Palmetto-Paint rugalmas amerikai kauesuk-festék hirtelen változó hideg-meleg hatásokkal szemben, **fatetők részére a legjobb védőfesték.**

Arco 380 hóálló, rendkívül tartós, zománcfényű festék, amely 380 fok Celsius hőfoknak ellenáll, forró felületek, gyárkémények, kazánok, lokomotívok stb. védelmére.

Arco-Jointite a legjobb **csőtömitőpaszta.**

Az amerikai Arco-anyagokat rugalmasság, tartósság, gazdaságosság jellemzi.

Vezérképvislet!

KUN SÁNDOR, BUDAPEST

IV., Ferenc József-rakpart 18. szám

Telefon: József 61-23

Sürgőnycim: Kunship

Alapítási év: 1892.

ARCO!

Több
mint**400**

magyar uradalomban

„EBERHARDT“**TRAKTOREKÉT**

és újrendszerű, szabadalmazott

TÁRCSÁSBORONÁT

használnak

Fordson-traktorhoz speciális
5 vasu tarló- és keverőszántókat,
nagyobb traktorokhoz 6, 7 és 8
vasu ekéket szállít

ZENTAI SOMA ÉS TSA B. T.az Eberhardt Testvérek Üm-iekégyarának magyarországi
vezérképviselete

Budapest, V., Vilmos császár-ut 63. sz.

Telefon: Terež 10—43

Sürgöncim: Eberke

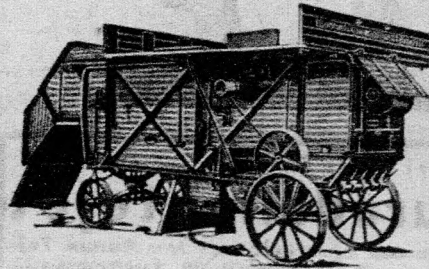
Nézze meg a Tenyészállatvásáron 300 -en
kiállított, több mint 50 fajta különféle ekéket

**Okvetlenül tekintse meg a budapesti
Tenyészállatvásár gépkiallitásán**

legújabb kivitelű

acélkereles,
kettős golyóssoru

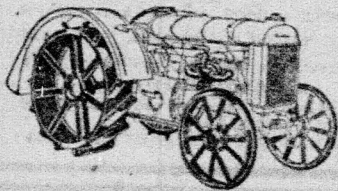
cséplőgépeinket

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.

Gyár és igazgatóság:

Budapest, VI., Váci-ut 19. sz. Telefon: L. 909-33

Városi mintaraktár: VI., Vilmos császár-ut 65. Telef.: T. 124-40

AUTOMOBIL ÉS TRAKTOR KERESKEDELMI R.-T.
Autorizált FORD-képviseletGazdasági és ipari traktorok
teher- és személyautóbilok

bemutatása a Tenyészállatvásár gépkiallitásán!

Mintatermek: BUDAPEST, VIII., RÁKÓCZI-UT 19.

Telefon: József 160—38

7096

KEMNA J.**Budapest, VI., Vilmos császár-ut 51.**

TELEFON: 91—21

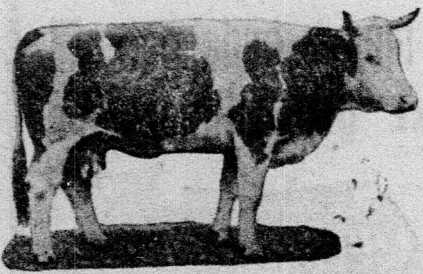
Sürgöncim: KEMNA 9121 BUDAPEST

Szabadalmazott forrógőzekekészletek,
legújabb típusu kombinált antibalance-ekék,
tárcsásboronás kultivátorok,
motoros utihengerek,
gőzszeckavágók, kívánatra távfúvószerkezettel,

35—40 lóerős **KEMNA-**
nyersolajtraktorok

Allandóan dusan felszerelt tartalékrészraktár

Szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk

Évi kötés mellett

uradalmi tejet

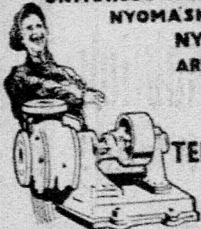
átvesz legmagasabb nspí áron **Sanus Tej-üzem R.-T.**, Budapest, VIII., Karpfenstein-u. 13.
Telefon: József 158—52 7131

Mangalica

tenyészkocák és tenyészkanok kaphatók **Csobaji Gyula gazdagságában, Csobaj**, Szabolcs megye. Posta, távirtda, telefon Csobajon, vasútállomás Tarcal. 7187

Swea MŰVEK

ÖN MŰKÖDŐ VIZELLÁTÓ. SZIVATTYÚK COMPRESSOROK
ÖN MŰKÖDŐ TŰZBIZTONSÁGI VENTILÁTOROK

NYOMÁSKIEGYENLÍTŐ.
NYOMÁSFOKOZÓ BERENDEZÉSEK.
ARTÉSI KUT NYOMÁSFOKOZÓK.
HYDROPULSÁTOROK.
HYDRALIKUS VIZEMELŐK.
TERVEZÉS, SZERELÉS, JAVÍTÁSOK.
SZAKSZERŰ KIVÉTELEZÉSE
BERSZIVATTYUZÁS, VITTELENÍTÉS
SZIVATTYUTELEPEK BERBEADÁSA

SCHWEIGER GYULA MERNŐK
BUDAPEST, VIII. NEMETH-U. 5. TELEFON: 146-74.

A gazda marhájának egészséges voltáról azok kinézéséből szerezhet meggyőződést örömmel tölti el, ha ez a kinézés a jöltápláltságot mutatja. A **KWIZDA**-féle korneuburgi **MARHAPOR** rendszeres használata által ez igen könnyen elérhető, mert az étvágytalanságnál, a tej mennyiségének és minőségének javításánál, légzési, emésztési zavarok és köhögések leküzdésére híváló házi szer a Kwizda-féle korneuburgi marhapor. Alkalmazása igen egyszerű és általa mégis kiváló eredmény érhető el. Minden gyógyszerárban kapható. 7455

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

1927. április 30.—május 9.

Rendező: Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara

VÁMSZABADRAKTÁR

Bel- és külföldi szállítási és utazási kedvezmények

VIZUMKEDVEZMÉNY 7346

Külföldieknek és látogatóknak felvilágosítást nyújtanak:

A VÁSÁRIRODA

(V., Alkotmány-utca 8. Telefon: 84—01, József 133—61, Lipót 961—22)

És az ősszel bel- és külföldi tb. képviselők!

Zongorát, pianinót

legolcsóbban (a Magyar Királyi Zene-
művészeti Főiskola szállítójától)

Reményi Mihálytól vehet
Budapest, Király-u. 58. Fizetési kedvezmény.

ICZKOVITS GÉPÁRUHÁZ
BÉKÉSCSABA

Eredeti

„CORMICK“

20 és 30 HP

petróleumtraktorok
raktárról azonnal szállíthatók

Gyári árak

Kedvező fizetési feltételek

Használt Fordson-
traktorokat becserélünk

Csereüzleteket csak április hó végéig eszközölünk!!!

7331

20—25 LÓERŐS

5 vassal tartót buktat.

Kultivál, vontat, csépel, arat.

Drótkötéllel 30 000
kg.-ot vontat.

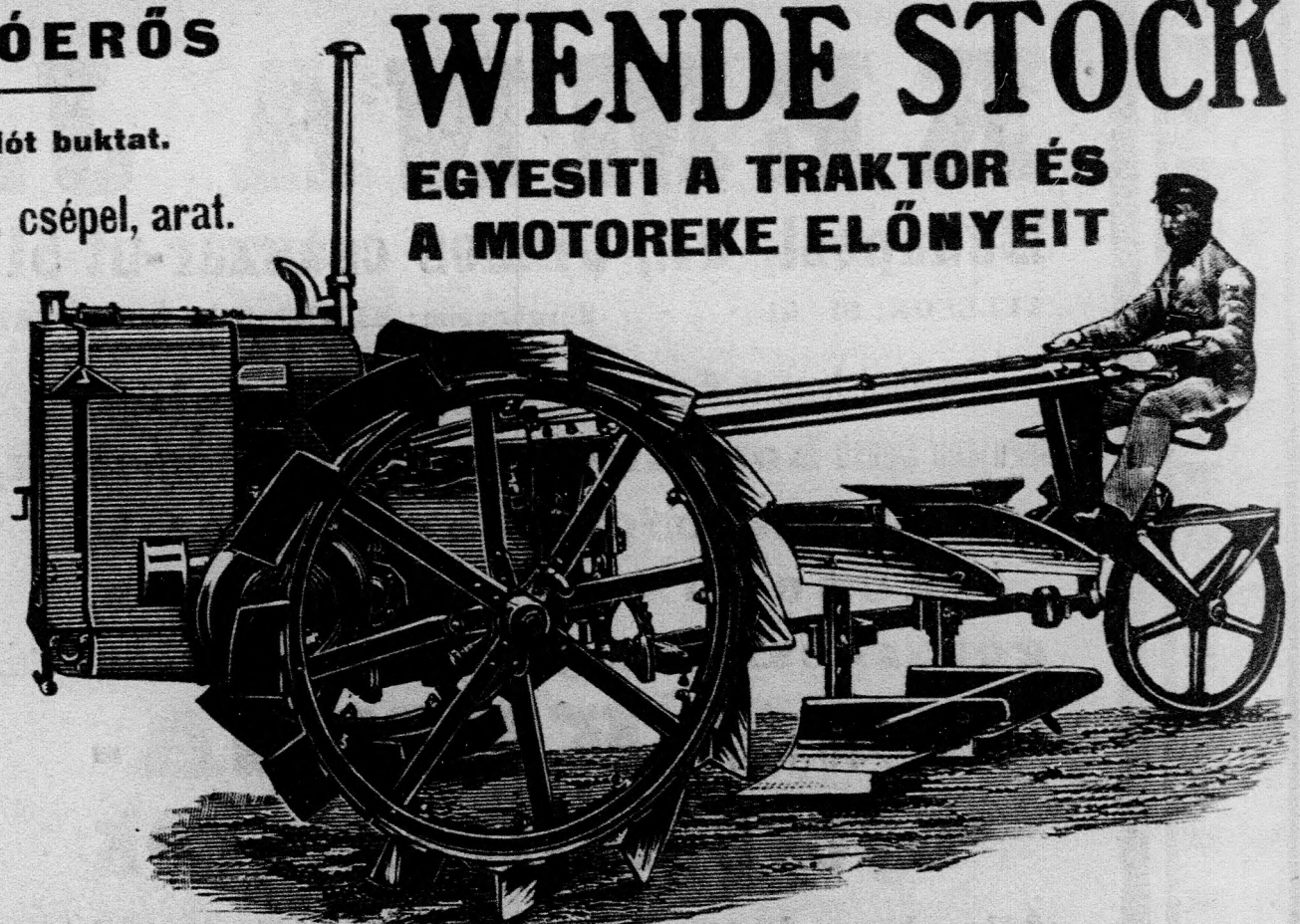
Kétvasú váltvaforogató
(brabanti) ekével 8—12'
mély szántást végez.
Nincsen üresjárás a for-
gókön és nincsen össze-
szántott barázda.

Dombos és hegyes
terepen pótolhatlan.

Szabálytalan alakú és kis-
méretű táblák megmunká-
lására is alkalmas.

A legrégebbi és legnagyobb
európai motorkégyár
biztosíték arra, hogy a gazda
könnyen javítható és ez-
által sok évig tartós,
tehát olcsó géphez jut

!!Kedvező részletfizetés!!

Felvilágosítással és ajánlattal szolgál a vezérképviselő:

Gazdaságberendező és Motoreke Részvénytársaság

Telefon: L. 909—53, L. 909—54

Budapest, VI., Országbiró-utca 33. szám.

Sürgőnycim: Diplings

7435

PÁRUHÁZ
BA
ICK
HP
aktorok
szállíthatók
ak
feltételek
dson-
cserélünk
vegéig eszközünk!!!
7331

Melegágyablakokat
vaskeretes, 100 x 150, raktárról
juttányosan szállít.
FARKAS és TÁRSA
lakatos- és vasszerkezeti gyára
Budapest, VI., Lehel-utca 8. szám
Telefon: Lipót 908-62 7368

Szathmári püspökségi uradalom
tenyésztésvásárokon állandóan díjazott hid-
végi mangalica-tenyészetében 14 hónapos
kanok darabonként 240 pengőért kaphatók.
Posta, utolsó állomás Poroszló. 7459

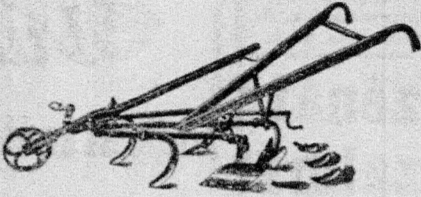
HIRSCH A. JAKAB
Budapest, V., Vilmos császár-ut 8.
Géphajtósíjak, varró- és kötősíjak
összes bel-
és külföldi
szíjgyártóbőrök!
A legelőkelőbb uradal-
mak szállítója!
Telefon: 1-93 7381
Alapítási év:
1854.

**Case-féle amerikai
PETRÓLEUM-
TRAKTOROK**
két nagyságban; valódi Sack-
féle egy- és több-barázdás

**ekék és
tárcsás-
boronák
fogatos és trak-
tor után való hasz-
nálatra;**

**amerikai
acéltárcsákkal bíró
darálógé-
pek, csövesten-
geri és mindenféle
szemesélet számára
Deering-
féle
négyzetes
tengeriül-
tetőgépek**
és az összes Deering-
féle arató-, kaszáló- stb. gépek és az ezekhez való minden-
féle alkatrészek, amerikai **kapáló és töl-
tőgető eszközök** raktáron vannak

PROPPER SAMU RT.
GÉPRAKTÁRÁBAN 7120
BUDAPEST, V., Vilmos császár-ut 52.

LLUNAGYOR NYEREMÉNY
SZERKEZÉSEKÉNT

500.000 PENGŐ
JUTALOM:
300.000 P.
NYEREMÉNY:
200.000 P.

40.000
NYEREMÉNY
6.012.000
PENGŐ KÉSZPÉNZBEN

A SORSJEGYEK ÁRAI
OSZTÁLYONKÉNT:
EGÉSZ PÉL
20 PENGŐ 10 PENGŐ
MEGÉD NYOLCAD
5 PENGŐ 25 PENGŐ

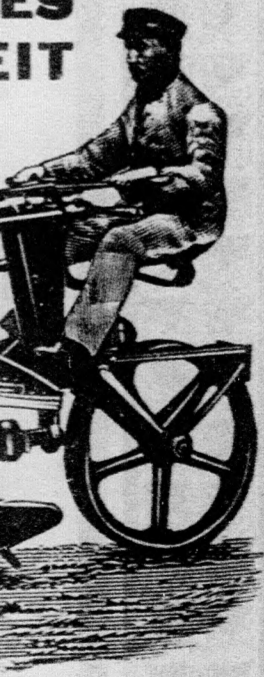
MAGYAR KIRALYSÁG
ÁLLAMTÖRÉNY
MINDEN MÁSODIK SORSJEGY NYER!

Sorsjegyek az összes árusítóknál

Magyar Többtermelést Előmozdító R.-T.
Budapest, V., Akadémia-utca 15.
A leggyorsabban kieszőzől mezőgazda-
sági előnyös 5 éves kölcsönöket.
Kérjen felvilágosítást! 7452

SCHILLINGER MIKSA
Zsák és ponyva
kereskedés és kölesönzés
Budapest, V., Rudolf-rakpart 7. sz.

OCK
ÉS
EIT
7435
rtársaság
ürgöncim: Diplings

Hofherr-Schrantz-Clayton-Shuttleworth

Magyar Gépgyári Művek Részvénytársaság

Központi iroda és mintaraktár:

Budapest, VI., Vilmos császár-ut 57.

Távírási cím: Hofherton. Levélcím: Budapest 641. Postafiók: 281. Telefon: 11-85 és 28-28. Interurbán: 26-68

Látogasson meg bennünket a kiállításon!

- BEMUTATJUK: Cséplőinket,
Selektorunkat, (vetőmagtisztító és osztályozógép)
Traktorainkat,
Traktorekéinket,
Uj „Diadal“ ekéinket,
Vetőgépeinket,
Szívógáz-traktorainkat,
Kismotorainkat,
Esőztetőberendezésünket,
Takarmánykamrai gépeinket**

GAZDÁK és KERESKEDŐK répamag-

szükségletüket

eredeti németországi és magyar utántermésben, kivételesen **jutányos** arakon fedezhetik:

Földes Győző

mag- és terménykereskedelmi r.-t.-nál
Budapest, V., Zrinyi-u. 14.

Telefon: 141-10 — Sürgönyölm: Földesur Budapest

Fajtisztaságért és csiraképeségért szavatolunk!

Mezőhegyesi Nonius-mének eladása.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménesebirtok tisztavérű, törzskönyvezett „Nonius” méneseből 8 darab 3¹/₂ éves, szépen fejlett mén. darabonként 2000 pengő árban eladó.

Vevők elé, előzetes értesítésre, Mezőhegyes állomásra fogatot rendelünk.

Mezőhegyes, 1927. évi március hó 17-én.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménesebirtok Igazgatósága.

7449

Marabu Központi fűtések

kastélyok, villák, lakások stb. részére

Magyar Radiátorgyár R.-T.

Budapest, X. Ker., Gyömrői-ut 76-78.

Telefon: József 50-88, József 90-84. 1447

LAMMEL FERENC

épület- és disztribúciós, légszesz- és vízvezetékberendező
Budapest, VIII., József-utca 17. Telefon: József 141-51

Készít modern fürdőberendezéseket, vidéki kastélyok és gazdaságok teljes vízellátását és csatornázását, melegvízellátás céljaira központi vízmelegítő berendezéseket közvetlen és közvetlen rendszerrel, halászlé-cikkeket és gazdasági eszközöket. ETAGE melegvíz-fűtések. 7127

Magyar-Holland Faiskola és Kertészet

Gróf Batthyány Lajos, Szabadbattyán

Ajánlunk tavaszi szállításra gyümölcsfákat:

Almaoltványok, I. o., magas, már	1- P-től
„ II. o.	0-60 f-től
Körteoltványok, I. o., magas	1-76 P
„ II. o.	0-60 f-től
Törpe körte, I. o.	1-20 P
„ II. o.	1- P-től
Kajszinbarack, I. o.	1-76 P
„ alacsony törzsű	1-36 P
Őszibarack-bokorfa	1-20 P
Meggy, I. o.	1-76 P
Szilva, I. o.	1-76 P

Sorfák, erdei csemeték, diszfák, diszcserjék nagy választékban, legolcsóbb árban.

Évelők, szamócapalánták, spárgatövek, örökzöldek, sövénynövények, dahliák, gladiolus-gumók nagy választékban, olcsó árban. 7277

Kérjen árjegyzéket vagy ajánlatot!

Traktorok, motorekék,

alkatrészek, gazdasági gépek javítását legolcsóbban végzi 7094

Deutsch Sándor,
Budapest, V.,
Wahrmann-u. 4.
Telefon: Lipót 911-04

Szénát és szalmát

préselve vagy lazán, teljes vagonrakományokban szállít legolcsóbb napi áron:

Böhm Arnold

takarmány- és terménynagykereskedő
Budapest

VII., Vörösmarty-utca 20. sz.

Telefon: József 41-81 7272

Chilisaletrom-Kápisó-

Mész-nitrogén-Ammóniák-Szuperfoszfát-szükségletét mielőlti beszerezni, saját érdekében kérjen Árjajánlatot!

Grüntfeld és Berczeller cégétől 7105
Budapest, V., Nádor-u. 12.

Magyarország állattenyésztése

Kiadja az OMGE

Szerkesztő: Dr. Konkoly Thege S.

E mű széleskörű adatszolgáltatás alapján irásban és képpen ismereti az egyes feltételek névze jellegzetes részét tenyésztéseket, melyek mint ajánlatok tenyészállatbeszerzési források jöhetnek egyelőrebe.
I. kötet. Wellmann Oskár: Szarvasmarhatenyésztés, kötve — Pengő 6-
II. kötet. Döhmann Henrik: Lótenyésztés, kötve Pengő 6-
III. kötet. Dörner Béla: Sertés tenyésztés, kötve Pengő 6-
IV. kötet. Kovács Béla: Juh tenyésztés, kötve Pengő 6-
"Patria" r.-t. Könyvkiadása Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Schreier Béla Kereskedelmi Részvénytársaság vesz és elad

mindennemű szalastakarmányt, örleményféléket és gabonaneműeket,

szalastakarmány felprósításához saját gőz-, ló- és kézipréselt boesájja eladó rendelkezésére. Ajánlatok Schreier Béla Kereskedelmi Részvénytársaság Budapest, VII., Izabella-utca 34. oimzendők.
Telefon: József 26-52, József 136-49. 7284

Egy gazda sem nélkülözheti

GYÁRFÁS JÓZSEF

A műtrágyázás gyakorlata

című művét.

Ára 3 pengő 60 fill., utánvétellel 4 pengő

"Patria" r.-t. Könyvkiadása, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek)

Apermetező

lelke a szelepi.

Habiztos akar lenni abban hogy jót kar, ügyeljen a

Vulkan védjegyre

Vulkan szelepek, Vulkan tömlők

mindenütt kaphatók.

Hazai és eredeti VERMOREL PERMETEZŐK és összes alkatrészek Szeleplelke, „VULKÁN”- és kondertömlők, kertöntözők, kénporfúvók SCHVARCZ JÓZSEF ÉS TÁRSA, BUDAPEST, VILMOS CSÁSZÁR-UT 53.

Amerikai csapágyfémek

traktorokhoz, autókhoz, iparvasutakhoz, mindennemű gazdasági és ipari géphez 7983

SALGÓ IMRÉNÉL, BUDAPEST

VI., Vilmos császár-ut 37. szám.

Stock

Ford és Fordson Oliver és John Deere eke alkatrészeket

speciális amerikai

traktor-, henger- és gépolajat

jutányos árban raktárról szállít

DEUTSCH ZOLTÁN

BUDAPEST, VI., NAGYMEZO-UTCA 19.

TELEFON: 55-77 7419 TELEFON: 55-77

Haszonbérbeadó 594 m. hold

felszerelés átvételével. Heves megyében a Gyöngyös város tulajdonát képező Enes-pusztán

verseny tárgyalás útján

594 m. hold elsőrangú vályogtalajú, épületekkel jól felszerelt gazdaság október hó 1-től 12 évre haszonbérbeadó. Haszonbérlet a birtok élő- és holtfelszerelését becsáron átveszi.

Bérelni szándékozók bérelti feltételeket elfogadó nyilatkozattal és óvadékletét tartalmazó igazolással ellátott ajánlatukat zárt borítékban április 14-én déli 12 óráig Gyöngyös város iktatóhivatalába adják be, vagy Polgármester, Gyöngyös címre küldjék. Másként, vagy elkésve érkezett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Bérbeadási feltételt a polgármesteri hivatal bárkinek küld.

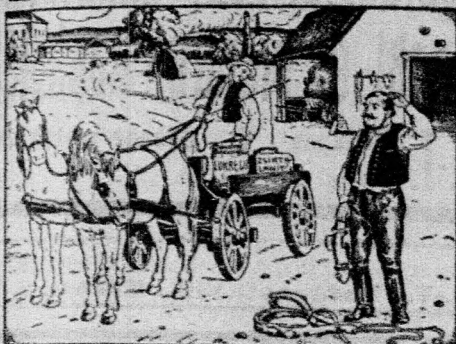
Gyöngyös, 1927. március 13.

Dr. Libisch s. k.
polgármester.

7427

„LUKRECIA“ elismert legjobb lószerszámfestő és impregnáló

Amelyik gazda még nem használja a „Lukreciá“-t mérgeződik, mert csunya, fakó, repedezett a bőr és hamar tönkremegy.

Amelyik gazda használja a „Lukreciá“-t örül, mert szép fekete ujszínű a szerszám, nem fakul ki, nem repedezik és soká tart!

Milliókat takarít meg, aki a „LUKRECIA“-t állandóan használja!
A „Lukrecia“ ára 1 literes üvegben 4 pengő. Nagyobb tételekben előnyár!
Gyártja és szállítja: **VAD és TAKÁCS** VEGYI ÉS OLAJIPARTELEPE, Budapest, VII., Bácskai-utca 9. sz. Telefon: József 422-19 7387 Telefon: József 422-19

Eladó gazdasági felszerelések.

Eresli bérletünk megszűnése folytán **vetőgépek, ekék, répa-művelési eszközök, igácsszekerek, cséplőgarnitúrák, lokomobilok, szivógáz- és benzinmotorok, fűkaszáló- és aratógépek, rosták, trieurók, szalagfűrészek, turó-, vágógépek, kovács-, hognár-, asztalos- és gépműhelyfelszerelések, továbbá Fowler-féle gőzeke-garnitúrák** eladók.
Megtékinthetők Budapesten, **Grünwald Testvérek és Schiffer** Bővebb felvilágosítás cégénél, Budapest, V. ker., Rudolf-tér 6. szám. Tárbeszélő: Teréz 66-08 n érhető. 7373

Egy gazda sem nélkülözheti **Gyárfás József: A műtrágyázás gyakorlata** Ara 3 50 P. utánvétel a P. "Patria" könyvcs. Budapest, Üllői-ut 25.

TEZŐK
szék
rtüszőzők, képerfnvők
T, VILMOS CSÁSZÁR-UT 53.
7354

gyfémek
autókhöz,
mindennemű
géphez 7383
UDAPEST
t 37. szám.

A büdszentmihályi uradalomban eladó 5 darab **berni szimmentáli** 3 éves, számfelteti, részben vemhes
ü s z ő
Érdeklődők forduljanak a jószágigazgató-sághoz. 7392

Sző öoltványok! Eladó még 50.000 drb. I. oszt. minőségben Riparia Portális alanyon Chasselas, Muskát Ottonel, Passatutti, Csabagyöngye, Olasz Rizling, Bánati Rizling, Leányka, Ezerjó, Mézes fehér, Pozsonyi fehér, Furmint, Kadarka. Ezenkívül szállítók kitűnő lugasgyűjteményt, sima és gyökeres vadvevőket. Előnyös árajánlattal szolgál: **Szabó Gyula szőlőoltványtelepe, Gyöngyös.** 7390

Tejet, vajat évi kötésre veszünk
Vitamin
Tejipari Vállalat
Budapest, VIII., Kálvária-utca 23. szám.
Telefon: József 23-40 7357

Gőzekeköteleket
szavatolt legmagasabb szaktitási szilárdsággal eredeti gyári árszon azonnal szállítok 7308
Toepffer Róbert
Budapest, I., Mészöly-s. 6. Telefon: József 85-05.

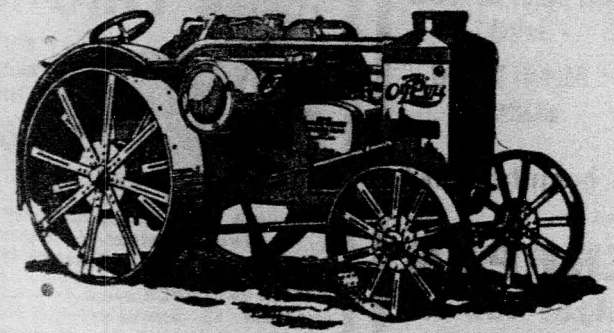
Import **B U G O N** Étkező: bármely fajta és mennyiség érdekel.
vétele és eladása
Ajánlatokat kérek:
Korai rózsza **Schönwald Lipót**
fehér és sárga Budapest, IX. ker.,
kaphatók. A Lónyay-utca 46.
7379

Legmagasabb képzettségű, egy élet általános és speciális gazdasági tapasztalataival bíró, középkorú, teljesen munkaképes, utazni szerető, emberekkel bántó tudó, kiváló üzleti érzékű, szervezőképes, invenciózus, nehéz gazdasági helyzetben a kibontakozást megtalálni tudó, előkelő összeköttetésű, legmagasabb referenciákkal rendelkező, anyagilag független, az ország minden vidékét ismerő
szakember
(állandó fővárosi központi lakással, irodával és telefontal)
elvéallalja:
Közép- és nagybirtokok nehezebb ügyeinek, anyagi nehézségeinek gyors rendezését, szanálását (külön nagybank összeköttetései útján is!) Közép- vagy nagybirtok berendezését, rendbehozását, kezelésének ellenőrzését, vezetését, irányítását, vagy igazgatását (esetleg egyelőre: próbaképpen is) a lehető legkedvezőbb feltételek mellett!
Megkeresést a „Köztelek“ kiadóhivatalába kér: „Univerzális 7444“ jelgén. 7444

son
Deere eke
eket
ai
gépolaajat
ól szállít
OLTÁN
EZO-UTCA 19.
TELEFON: 55-77

94 m. hold
yöngyös város tulajdonát
ás utján
tel jól felszerelt gazdaság
nberlő a birtok élő- és
t elfogadó nyilatkozattal
ott ajánlatukat zárt borí-
város iktatóhivatalába
küldjék. Másként, vagy
etnek.
atal bárkinek küld.
r. Libisch s. k.
polgármester.

Legolcsóbb és legtökéletesebb a RUMELY OIL-PULL traktor

mert teljesítménye
gazdaságossága
üzembiztonsága
fenntartási költsége
a mortizációja

valamennyi traktor között a legelőnyösebb!

Ezt minden komoly érdeklődőnek gyakorlatilag készség esen beigazoljuk.

Nem használunk hangzatos jelszavakat, tekintse meg TRAKTORUNKAT a legnehezebb talajon munkában, kívánságra tetszés szerinti mélységben, sőt altalajlazítókkal is, és látni fogja más traktorral szemben való fölényét!

Traktorunk petróleummal, ezenkívül gázolajjal dolgozik.

Ajánlattal és felvilágosítással készségesen szolgál a vezérképviselet:

Mezőgazdasági és Ipari Gépkereskedelmi r.-t., Budapest, U., Balaton-utca 12. szám.

Sürgöncym: Mezőipar

7217

Telefon: 92-29

"TITAN" felülvilágító ablak

Keret kovácsolt T vasból.
Nyakrész hengerelt vasból.
Lemez különös vastag, egy darabban.

Készen horganyozva.
Üveg sodronybetétes.
Vörösréz rögzítővel.

38x46 cm nagyságban — 18 — pengő.
42x51 cm nagyságban — 20 — pengő.
50x60 cm nagyságban — 23 — pengő.

Magtárak részére: Sodronyfogat-betét, horganyzott
38x46 darabja 3-20 P. 42x51 darabja 4— P.

Kátránypapír. Bőrfedéllemez. Fayence-lapok fehér és színes.
Márvány mozaik-lapok. Betoncsövek. Kutgyűrűk. Üvegcserepek.
Üvegszabványok. Nádfonat. Szigetelőlemez.

STEINER BÉLA, Budapest, V., Hold-utca 23. Telefon: 80-74

Répakapák kovácsolt tüllel, ácsok, lapátok, garanciavillák, mindenféle vas-, műszaki- és olajárak kaphatók

"SATUS" R.T. Budapest, VI., Csengery-utca 86.
Telefon: Lipót 973 | 46

Ajánlunk vetési célokra alkalmas, kissé dohos **fehér mustármagot** míg a készlet tart kg.-kint 70 fillérért, ab Budapest vasutállomás **PANTODRÓG R.T., Budapest, VIII., Baross-u. 13**

ÖNMŰKÖDŐ VÍZELLÁTÁS
BIOLOGIAI SZENYVÍZFELDOLGOZÓK
CSATORNÁZÁSOK • ESŐZŐ ÖNTÖZŐMŰVEK •
SZIVATTYÚK • TAKARMÁNY KAMRÁK
FŰTÉSEK • SZÁRÍTÓMŰVEK
COMPRESSOROK

Schweiger Gyula mérnök
Budapest, II. Német-utca 5
Telefon: József 44-74

Nedves gabonához legjobb a **STERN-féle dobkosár-betétléc!**

680 kg. tiszta buzaszem

volt az eredmény, midőn egy 550 kg. resztléc álló buzaszalmát, mely már egy közönséges dobkosárral el lett csépelve, betétsines géppel szakértőbizottság előtt utáncépelettünk.

Kérdőzködésre ingyen és bérmentve nyújt felvilágosítást!

BÁRDOS és BRACHFELD BUDAPEST, VI., Gyár-utca 5/F

Jégygépek

TEJHŰTŐ-berendezések

szakszerű kivitelben.

Egyesült Gép- és Fémárugyarak R.T.
Budapest, VI., Lőportár-u. 9-11. (Nyugati p. u. közelében.)
Telefon: T. 102-24 és T. 75-14

TOKAJI NAGY LÁSZLÓ ELVÁLLAL : birtokveteli, eladási, bérletügyi megbízásokat • Parcellázást bankhitellel • Választott és vegyes bírósági, szakértői, becsélesi és jelzálogkölcsön ügyeket. • Lásbaszások nagybani eladását, vételét. • Szakvélemények, szaktanácsadását. • Üzemtervek készítését. • Gazdaságok beállítását, felszerelését, igazgatását. • (Mindent szakszerűen és jutányosan!)

okl. gazda, th. gazd. egyf. igazgató „D. F. B.” org. fog. és gazd. szakértői irodája
BUDAPEST, VIII., STÁHLY-U. 5., I. 8. (Rókus-kórház mellett) Telefon: József 54-44

A budapesti Tenyészállatkiállításon működésben látható!

PHOENIX MEZŐGAZDASÁGI ÖNTÖZŐ

a legújabb találmány a forgó távszóró, mely ezen a téren óriási haladást jelent!

Óriási terület locsolása egyszerre!
Nagy megtakarítás az átépítés és csőszállításnál!
Gyors munka és nagy munkaerő-megtakarítás!

A szórók eldugulása teljesen kizárva!
Megszakítás nélkül üzembn tartható!
A legnagyobb szélben sem maradnak száraz helyek!
Bármely terepnel alkalmas!

A Tenyészállatkiállításon márc. 24—27. működésben bemutatattik!
Felvilágosítást — vételkötelezettség nélkül — ingyen nyújt!

WINTER CURT okl. mérnök, KEREPES
Városi iroda: Budapest, I., Krisztina-körút 53. Telefon: Lipót 999—01

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat, Budapest V., Zoltán-utca 2—4.

Stállit: csépléshez, gőszántásához és hámfűtéshez

la tatai tojás- és téglabrikettelt
la tatai darabos- és kockaszennel
Felsőgallai karbidot
Felsőgallai cementet
Felsőgallai égetett meszet

TRIÓRÓK

7206

Tűrekrésták. Mindennemű lyukasztott lemezek.
Vetőmagtisztítótelepek
Lucerna- és lóheretisztító triórók
STAHEL és LENNER
Budapest, VI., Országbíró-utca 44—46. sz.

EMERSON-TRAKTOR 12/20 lóerős

EMERSON háromvasu 14" traktorekével.

Szánt, vontat, csépel, darál, arat.

Mezőgazdasági gépeket hajt! Bércszántásra legkiválóbb!

Különös előnyei: 4 hengeres motor, alacsony fordulatszám. Kettős blokkmotor, mely nincs az alvázzal egy darabba öntve és így hengerhüvely-betét cserélése elkerültetett. Görgős- és golyósosapágázás. Egy darabban való teljesen átmenő erősen méretezett acéltengely, magas könnyű járásu, szélestalpu hátsó kerekekkel, melyek mindegyikére egyforma terheléssel vitetik és a hátsó meghajtás. A transzmisszió teljesen tehermentesített külön tengelyen van. Mind a négy kerék a tarlóra jár. Olcsó petróleumüzem. A Műgyetemmel kapcsolatos gépkészlet állományon kipróbálva. A motor erő kifejtése 27—30 LB. Petróleumfogyasztása 303 gramm LB-óránként.

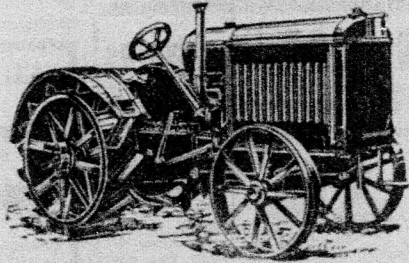
VEZÉR-
KÉPVISELET: **ALENS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 3.** (TELEFON: 17—20)
Kérjen ajánlatot!

Kedvező fizetési feltételek! 7218 Állandó alkatrésztár! 7218

„M.Á.V.A.G.” TRAKTOR

A magyar királyi állami gépgyár gyártmánya

Üzemanyag: petróleum vagy benzin
 Erőkifejtés: 28—32 lóerő
 Teljesítmény: közepkötött talajon 9-10 coll mélyen, 3-vasu ekével felszánt oranként egy magyar holdat

Cséplőgép
 hajtására,
 szántásra és
 vontatásra
 kiválóan alkalmas!!

Arajánlattal és felvilágosítással szívesen szolgál!

A Magy. Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, Budapest

V., Vilmos császár-ut 32. szám

Yorkshirei tenyészkocák
 egyedileg törzkönyvezett, teljesítőképességre vizsgált egyedek forrasztással béradalmunkban kilogrammonként 2— pengőért kaphatók.
Hazai Mezőgazdasági R.-T.
 Budapest, VI., Andrásy-ut 98. sz.
 Telefonszám: 141-47 Sörgyűzeim: „Többtermelők”

SZÖLÖKARÓT, tűzifát, talpfát,
 vagy bármilyen más faanyagot az ország bármely részébe azonnal szállítanak vagontelepekben, előnyös árban
LÖWY SÁNDOR és JÓZSEF fatermelők és fakereskedők
 Budapest, V., Hérics-utca 9. Telefon: L. 983-17

Gőzekebérszántást
 Szaki és technikai szántást, gyepfőrést, szőlőtelepek falakokat, erdőszéleket mély rigolrozást elvállalja
Wolf Ernő, Budapest—Keletföld
 7209 Telefon: József: 83-85 Sörgyűzeim: Wolfke Budapest

Gazdák figyelmébe!
 Férfi és női angol lovaglósizmák, vízhatlan gazdasági oszmák, vadászcipők a legjobb kivitelben, a legolcsóbb árban szagrendelhető
Stefanits János
 cégnél 1590
 Budapest, IX. kerület, Üllői-ut 85. sz.

Gazdag vadászszákmánya
 csak akkor lesz
Vadászat című
 vadászajtságot olvassa és amit olvas azt megsziveli!
 Kérjen mutatványszámot! Díjtalanul küld a kiadóhivatal: Budapest, IX., Ferenc-körut 34.

A világhírű LANZ tejfölözőgépek
 minden nagyságban raktárról szállíthatók.
 Ajánlattal szolgál!
HAHN ARTHUR ÉS TÁRSAI
 BUDAPEST, VIII., ÜLLŐI-UT 52/1

Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete
 Tiszántuli Kirendeltsége Debrecen, Hunyadi-utca 13.
Ford autorizált képviselő
Fordson-traktorok
Személyautók Teherautók
 Amerikai traktorekék és tárcsásboronák, eredeti tartalékalkatrészek
Kedvező árak és fizetési feltételek
 7442

KNUTH K.
 MÉRNÖK ÉS GYÁROS
 BUDAPEST, VII., Garay-utca 10. TELEFON: József 10-75
Vizvezetékek
Központi fűtések

Jégnélküli, mesterséges hűtés!
 Szénsavas és ammóniákos rendszerű, mesterséges hűtő- és jéggyártó telepeket különféle célokra, különösen tejgazdasági, husipari, cukrász, szállodai célokra, mindenféle hűtőkamrák táplálására olcsó, célszerű és egyszerű kezelésre szerkesztett kivitelben állandóan raktárról kaphatók:
ALFA SEPARATOR R.-T. cégnél
 Gyár: Budapest, I., Csurgói-ut 15. Tel.: J. 68-89
 Városi iroda: Budapest, IX., Ráday-utca 12. sz. Telefon: J. 52-57
 Tekintettel a hűtőtelepekben mutatkozó nagy keresletre, kérjen mielőbb tájékoztatót és költségvetést!
 7291

Mezőgazdák „Zuhataq” kutja
 Tömeggártás folytán
25%-kal olcsóbb árak!
 Sok ezer darab évtizedek óta üzemben
 Kizárólag szállítja a
Magyar MEZŐGAZDÁK Szövetkezete
 BUDAPEST, V., ALKOTMÁNY-UTCA 29. SZÁM

24. SZÁM
 Munkatársak...
 Díjtalan állask...
 Oktaveles...
 Keresztény...
 Oktaveles...
 Keresztény...
 Oktaveles...
 Keresztény...

BÉKÉSI, MOSONSZENTMIKLÓSI ÉS VIZESFÁSI URADALMAK
JÓSZÁGIGAZGATÓSÁGA
BUDAPEST, IV., VERES PÁLNÉ-UTCA 28., I. EM.

Budapest, 1927. január 31.

T.

DÉNES B. RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
mint a „CORMICK“-traktorok magyarországi vezérképvisellete

BUDAPEST

V., Váci-ut 98.

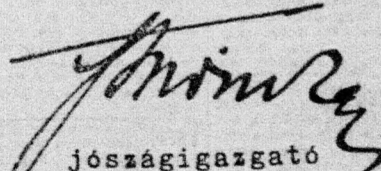
Az Önök által szállított traktorok üzemutáni szokásos felülvizsgálása megtörtént és így közölhetjük Önökkel, hogy a traktorok, dacára a nagy teljesítménynek és igénybevételnek, állandó gondos kezelés mellett kifogástalan karban vannak, lényeges javítást ezidőszert nem igényelnek, amely körülmény igazolása a „Cormick“-traktorokról elterjedt jó véleménynek.

Az első 30 HP traktort Önök uradalmaink egyikébe 1925. évi október hó folyamán szállították. Ezen idő óta ma az igazgatásunk alá tartozó uradalmakban

8 darab 30 HP „CORMICK“-traktor és
3 „ 20 „ „

dolgozik. Dacára annak, hogy ezen traktorokkal állandóan szántunk, tárcsázunk, kultivátorozunk, fogasolunk, trágyát és gabonát hordunk, azonkívül pedig cséplőgépek és szivattyúk meghajtására is felhasználjuk, a traktoroknál nagyobb üzemzavarunk nem volt és miután az üzemköltség és üzemteljesítmény is várakozásunknak megfelel, a jövőben még esetleg előálló szükségleteinket „Cormick“-traktorok vásárlása útján gondoljuk fedezni.

Teljes tisztelettel

jóságigazgató

755. 4/1
XXI
Földművelésügyi
Minisztérium
Részvény-
Társaság
Egyéb
A közgazd
szakos
Az üzemi
A mezőgazd
gyűlés
A Szántóföldi
bizottság
Magyar b
A gabona
Szántóföldi
(Köszönés)
Oslirakók
megáll
A szarvas
(Wellm
A metely
Gazdagyl
Az idei t
Vegyes k
Társaság
Szerkeszt
AZ
az Orsz
tejg
április 2
székház
Köztelek
Tárgy
Vélem
tej forga
rendelet
Budap
A k
és al
Jelen v
Ervadar, A
Jenő, B
Döry Lás
Bertalan,
Beyhersch
Károly, G
Ferenc dr
Gerő, J
Kégl Ján
Kossa Pé
Ottó Ernő
Elemér,
Reinic Fe
János, S
Antal, Sz
Szilágyi L
Teleki Tib

MA
Tele
Foglal
ALL
Ga
Mai sz